20240527069865

Årsredovisning för

Bygghandelsfastigheter i Sverige AB

559232-3173

Räkenskapsåret
2023-01-01 - 2023-12-31

Fastställelseintyg

Undertecknad styrelseledamot i Bygghandelsfastigheter i Sverige AB intygar härmed dels att denna kopia av årsredovisningen överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkningen fastställts på årsstämma 2024-05-15.

Stämman beslutade också att godkänna styrelsens förslag till resultatdisposition.

Jag intygar även att kopian av revisionsberättelsen överensstämmer med originalet.

Solna 2024-05-15

Mia Malmros
Styrelseordförande

20240527069987

Årsredovisning för

Bygghandelsfastigheter i Sverige AB

559232-3173

Räkenskapsåret

2023-01-01 - 2023-12-31

20240527069088

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Bygghandelsfastigheter i Sverige AB, 559232-3173, får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anses, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Företaget bedriver förvaltning av aktier och andelar i dotterbolag och därmed förenlig verksamhet.

Bolaget är ett helägt dotterbolag till Bygghandelsfastigheter i Sverige Holding AB, org.nr. 559342-7874 med säte i Solna.

Företaget har sitt säte i Solna.

Flerårsöversikt

	2023	*2022*	*Belopp i kr* *2021*
Nettoomsättning	-	113 702	-
Resultat efter finansiella poster	12 738 846	-683 818	-673 725
Soliditet, %	34	0,8	-2

Nettoomsättningen har minskat kraftigt jämfört med föregående år. Minskningen beror på att bolaget inte haft några kostnader att vidarefakturera.

Förändringar i eget kapital

	Aktie-kapital	*Fritt eget kapital*
Vid årets början	50 000	142 916
Disposition enl årsstämmobeslut		
Utdelning		-130 000
Årets resultat		12 738 846
Vid årets slut	**50 000**	**12 751 762**

20240327065939

Resultatdisposition

	Belopp i kr
Styrelsen föreslår att fritt eget kapital, 12 751 762 kronor, disponeras enligt följande:	
Balanserat resultat	12 916
Årets resultat	12 738 846
Totalt	12 751 762
Disponeras för	
Balanseras i ny räkning	12 751 762
Summa	12 751 762

Bolagets resultat och ställning framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar med noter.

20240327060900

Resultaträkning

Belopp i kr	*Not*	*2023-01-01-2023-12-31*	*2022-01-01-2022-12-31*
Rörelseintäkter, lagerförändring m.m.			
Nettoomsättning		-	113 702
Summa rörelseintäkter, lagerförändring m.m.		-	113 702
Rörelsekostnader			
Övriga externa kostnader		-42 384	-190 344
Summa rörelsekostnader		-42 384	-190 344
Rörelseresultat		-42 384	-76 642
Finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag		14 500 000	300 000
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	2	47	117 292
Räntekostnader och liknande resultatposter	3	-1 718 817	-1 024 468
Summa finansiella poster		12 781 230	-607 176
Resultat efter finansiella poster		12 738 846	-683 818
Bokslutsdispositioner			
Resultat före skatt		12 738 846	-683 818
Skatter			
Årets resultat		12 738 846	-683 818

20240327706991

Balansräkning

Belopp i kr	*Not*	*2023-12-31*	*2022-12-31*
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	*4*	23 099 000	23 099 000
Summa finansiella anläggningstillgångar		23 099 000	23 099 000
Summa anläggningstillgångar		23 099 000	23 099 000
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		-	48 688
Fordringar hos koncernföretag		14 500 000	300 000
Övriga fordringar		7 007	53 508
Summa kortfristiga fordringar		14 507 007	402 196
Summa omsättningstillgångar		14 507 007	402 196
SUMMA TILLGÅNGAR		37 606 007	23 501 196

20240527065992

Balansräkning

Belopp i kr	*Not*	*2023-12-31*	*2022-12-31*
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		50 000	50 000
Summa bundet eget kapital		50 000	50 000
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		12 916	826 734
Årets resultat		12 738 846	-683 818
Summa fritt eget kapital		12 751 762	142 916
Summa eget kapital		12 801 762	192 916
Kortfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag		24 786 745	23 256 030
Övriga skulder		-	37 250
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		17 500	15 000
Summa kortfristiga skulder		24 804 245	23 308 280
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		37 606 007	23 501 196

20240537065993

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag.

Likvida medel - Koncerngemesamma bankkonton

Bolaget är anslutet till ett koncerngemensamt bankkonto. Bolagets andel av koncernkontot redovisas som fordran eller skuld mot koncernföretag.

Definition av nyckeltal

Nettoomsättning
Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före skatter.

Soliditet
Justerat eget kapital (eget kapital och beskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not 2 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2023-01-01-2023-12-31	*2022-01-01-2022-12-31*
Ränteintäkter, koncernföretag	-	117 292
Ränteintäkter, övriga	47	-
Summa	**47**	**117 292**

Not 3 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2023-01-01-2023-12-31	*2022-01-01-2022-12-31*
Räntekostnader, koncernföretag	-1 718 817	-1 024 468
Räntekostnader, övriga	-	-
Summa	**-1 718 817**	**-1 024 468**

Not 4 Andelar i koncernföretag

	2023-12-31	*2022-12-31*
Ackumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	23 099 000	23 099 000
Redovisat värde vid årets slut	**23 099 000**	**23 099 000**

Not 5 Koncernuppgifter

Företaget är ett moderföretag men med hänvisning till undantagsreglerna i årsredovisningen 7 kap 2 § upprättas ingen koncernredovisning

Ferd JHA AS, 990 653 631, med säte i Oslo, är det moderföretag som upprättar koncernredovisning för den koncern som företaget ingår i.

20240527060904

Underskrifter

Solna den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Mia Malmros
Styrelseordförande

Katarina Vaitsis
Styrelseledamot

David Mattsson
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Ernst & Young Aktiebolag

Johan Eklund
Auktoriserad revisor

20240527066095

Deltagare

MESTERGRUPPEN SVERIGE AB 556185-4315 Sverige

Signerat med Svenskt BankID — *2024-04-18 07:23:20 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: KATARINA VAITSIS
Personnummer returnerat från Svenskt BankID: 198312110169

Datum

Katarina Vaitsis
Redovisningsansvarig
katarina.vaitsis@mestergruppen.se

Leveranskanal: E-post
IP-adress: 92.35.99.5

Signerat med Svenskt BankID — *2024-04-18 08:55:08 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: Mia Ulrika Malmros
Personnummer returnerat från Svenskt BankID: 197403272524

Datum

Mia Malmros
mia.malmros@mestergruppen.se
0700009747

Leveranskanal: E-post
IP-adress: 109.104.19.149

DAVID MATTSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID — *2024-04-18 08:24:00 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: DAVID MATTSSON
Personnummer returnerat från Svenskt BankID: 198206300074

Datum

David Mattsson
david.mattsson@mestergruppen.se

Leveranskanal: E-post
IP-adress: 188.149.152.134

JOHAN EKLUND Sverige

Signerat med Svenskt BankID — *2024-04-18 09:09:15 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: Johan Fredrik Axel Eklund
Personnummer returnerat från Svenskt BankID: 197508310112

Datum

Johan Eklund
johan.eklund@se.ey.com

Leveranskanal: E-post
IP-adress: 147.161.188.110

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i **Bygghandelsfastigheter i Sverige AB, org.nr 559232-3173**

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Bygghandelsfastigheter i Sverige AB för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Bygghandelsfastigheter i Sverige AB:s finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Bygghandelsfastigheter i Sverige AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Bygghandelsfastigheter i Sverige AB för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Bygghandelsfastigheter i Sverige AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Karlstad den dag som framgår av elektronisk signatur

Ernst & Young AB

Johan Eklund
Auktoriserad revisor

Signerat 2024-04-18 13:11:48 UTC

Deltagare

JOHAN EKLUND Sverige

Signerat med Svenskt BankID — *2024-04-18 13:11:48 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: Johan Fredrik Axel Eklund
Personnummer returnerat från Svenskt BankID: 197508310112

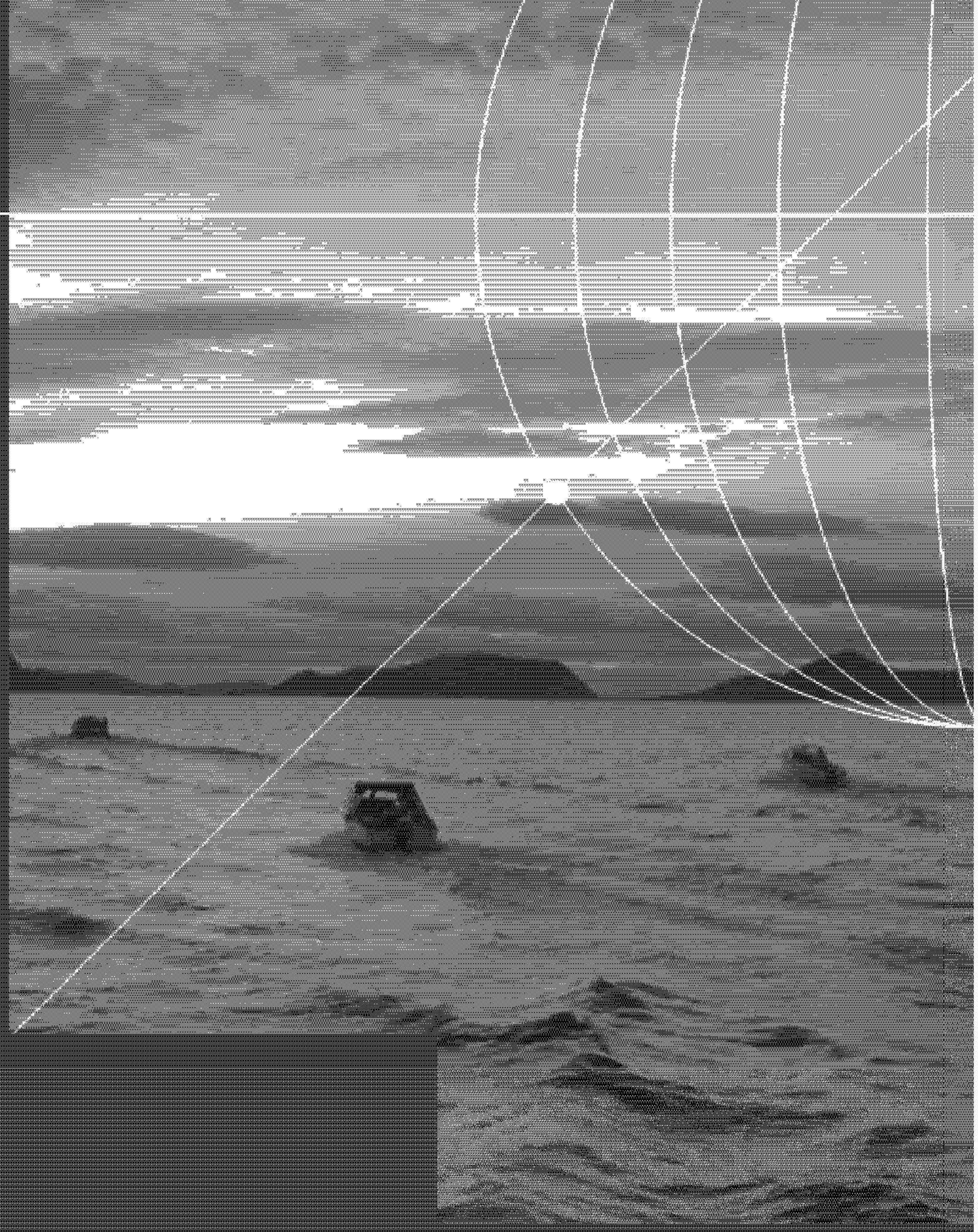
Datum

Johan Eklund

johan.eklund@se.ey.com

Leveranskanal: E-post
IP-adress: 147.161.188.85

FERD

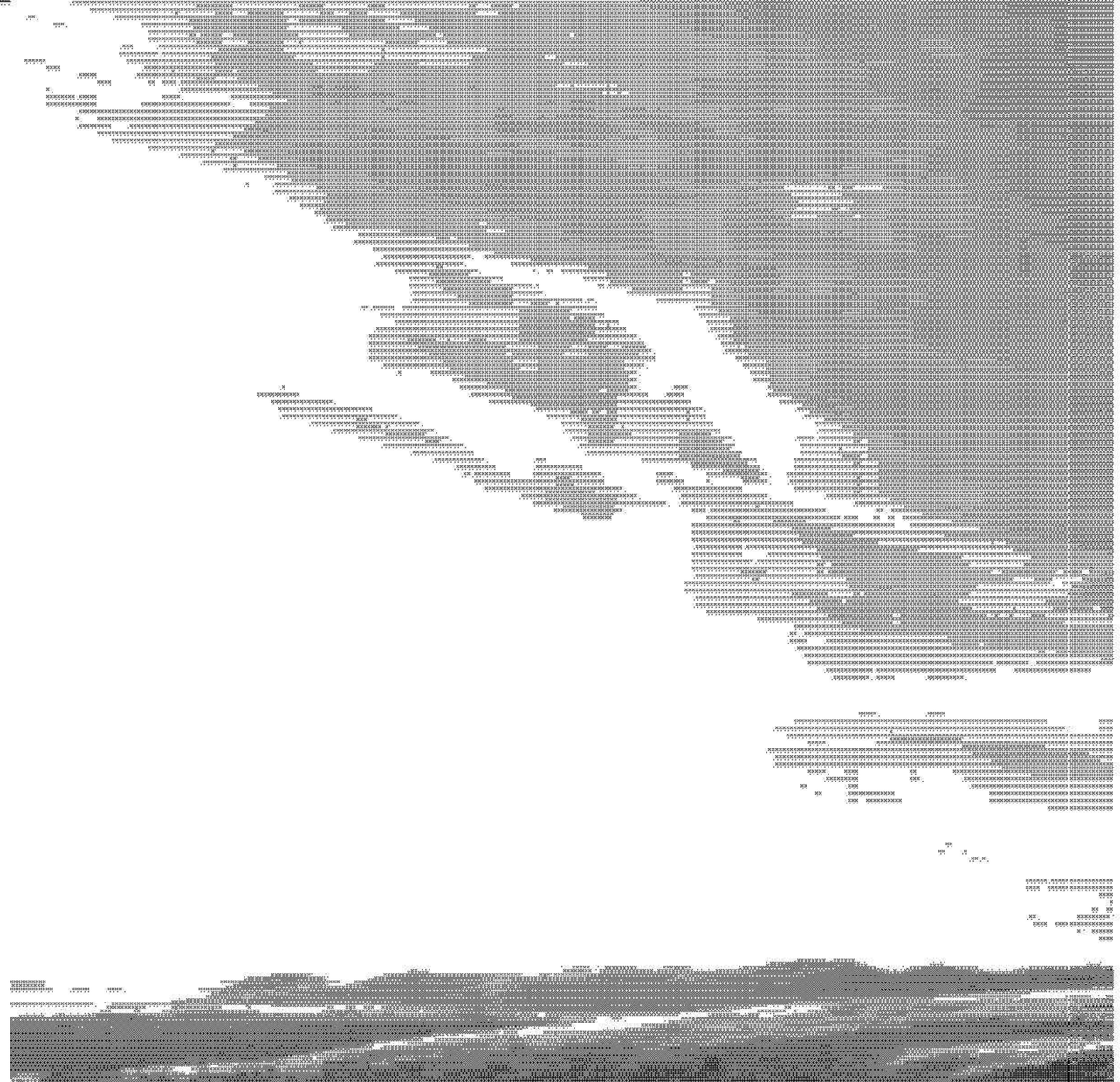

Årsrapport 2023

2023

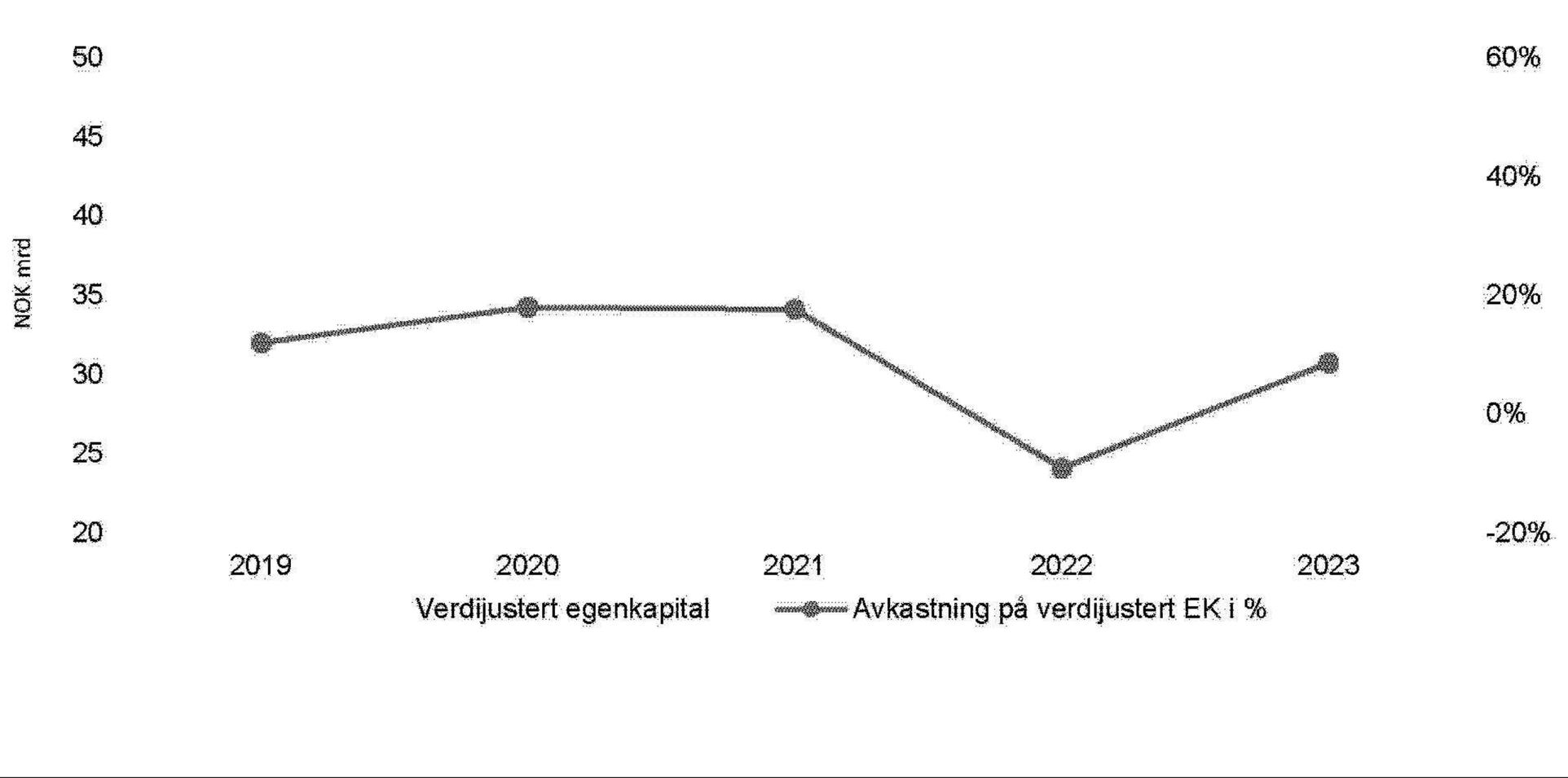
Ferd

Innhold og nøkkeltall

Konsernsjefen har ordet	4
Årsregnskap Ferd Holding AS	6
Styrets årsberetning Ferd AS	21
Årsregnskap Ferd AS	38
Årsregnskap Ferd AS Konsern	63

	2019	2020	2021	2022	2023
Tall i milliarder kroner					
Verdijustert egenkapital	35,0	41,2	48,0	43,0	45,8
Avkastning på verdijustert egenkapital	12%	18%	18%	-9%	9%
Likviditet					
Kontanter og likvide plasseringer, fratrukket rentebærende gjeld i morselskapet	12,7	13,0	21,4	16,5	16,4

Vi skal skape varige verdier og sette tydelige spor

Vår visjon beskriver det vi alle skal strekke oss etter. Den handler om å skape verdier også utover det økonomiske. Vår ambisjon er å skape og utvikle bedrifter, eiermiljøer, organisasjoner og endringer som bidrar til utvikling for enkeltmennesker og samfunnet og dermed setter positive avtrykk.
Å sette tydelige spor betyr at vi ønsker å etterlate oss noe varig, betydningsfullt og synlig. Det innebærer også en erkjennelse av at spor blir tydeligst hvis mange går sammen – altså et ønske om at alle selskaper, enheter og medarbeidere drives av de samme overordnede prinsipper uten at det enkelte selskaps identitet og handlefrihet hemmes.

Konsernsjefen har ordet

I 175 år har familien Andresen og Ferd arbeidet med industrielt eierskap og investeringer gjennom skiftende tider. 2023 ble nok et år med dramatiske hendelser: krig i Europa og Midtøsten, en stadig mer spisset geopolitisk situasjon og et makroøkonomisk værskifte med høy inflasjon og historisk kraftig renteoppgang både i Norge og internasjonalt.

I 175 år har familien Andresen og Ferd arbeidet med industrielt eierskap og investeringer gjennom skiftende tider.

Dette krevende og til dels opprivende bakteppet preget verdensmarkedene og enkeltmennesker sterkt i året som var – og selvsagt også Ferd. Vi fikk testet tilpasningsevnen og robustheten i porteføljen vår, og vi besto prøven også i 2023: en samlet avkastning på konsernets egenkapital på nesten 9 prosent er tilfredsstillende i året som vi har lagt bak oss.

Uroen og usikkerheten gjorde at aktiviteten i finans- og transaksjonsmarkedene var lavere i 2023 enn vi har vært vant til. Aktivitetsnivået i Ferd var likevel fortsatt høyt: Vi har støttet og bistått selskapene i porteføljen som har merket lavere kjøpekraft blant konsumentene, og vi har samtidig videreutviklet de selskapene i porteføljen som har fått drahjelp av sterke trender som digitalisering og energiomstilling. Det er også gjort strategiske tilleggsinvesteringer i flere av selskapene i porteføljen vår. Vi har også funnet nye muligheter: Ferd ble blant annet

invitert inn som foretrukket partner i det raskt voksende digitale konsulentselskapet Forte Digital og i det globale havteknologiselskapet General Oceans. I året som har gått har vi dessuten jobbet aktivt for å skape andre verdier enn økonomiske for mennesker som trenger det, blant annet gjennom et løft for å gi støtte til unge i fire av Oslos mest undervurderte bydeler.

Langsiktighet er viktig i Ferd, men langsiktig eierskap er ikke noe mål i seg selv. Vi spør oss selv jevnlig om vi fortsatt er den beste eieren av selskapene våre, eller om det er riktig å overlate eierskapet til andre. Når vi gir stafettpinnen videre, frigjør vi samtidig kapital som gjør at vi kan forfølge nye muligheter.

Langsiktighet er viktig i Ferd, men langsiktig eierskap er ikke noe mål i seg selv.

Vi er forberedt på at realøkonomisk motvind kan fortsette å prege 2024, men ser også at et vendepunkt kan nærme seg. Når rentetoppen passeres, kan man igjen forvente økt aktivitet og bedre fungerende finansmarkeder. Da er Ferd godt posisjonert: vi vil se etter muligheter for både å realisere verdier og for å investere for å skape nye. I årene som kommer, vil vi særlig utforske fremtidsrettede næringer som kan vokse internasjonalt, eksempelvis selskaper som er pådrivere for digitalisering og industribedrifter med sterke konkurransefortrinn.

Selv om tidene skifter, er verdien av aktivt og ansvarlig eierskap alltid til stede. Vårt eierskap utøves av mennesker som vil gjøre en forskjell, og bidra til å skape positive effekter for både egen virksomhet og omgivelsene vi er en del av. Jeg er stolt over kollegene i Ferd og i selskapene våre: De har solide verdier i bunn, og de er i stand til å løfte både seg selv og andre. Vi vil i årene som kommer fortsette å utvikle Ferd og folkene som jobber med oss, slik at vi kan styrke posisjonen som en ansvarlig og verdiskapende eier både i børsnoterte og privateide selskaper.

I desember 2023 annonserte styreleder Johan H. Andresen at hans A-aksjer en gang i fremtiden vil eies av Ferd-stiftelsen. Sammen vil vi skrive neste kapittel i Ferds historie, et kapittel hvor vi fortsetter å levere på visjonen om å «skape varige verdier og sette tydelige spor» på en langsiktig, ansvarlig og bærekraftig måte - for nåværende og fremtidige generasjoner.

Morten Borge
Konsernsjef, Ferd

ÅRSREGNSKAP
FERD HOLDING AS
2023

Styrets årsberetning
Ferd Holding AS

Selskapets virksomhet er å være et holdingselskap, herunder å investere i aksjer. Selskapet har sitt forretningskontor i Oslo kommune.

I samsvar med regnskapslovens § 3-3a bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er til stede og er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

Selskapet har innarbeidet policy som tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn. Det er ingen ansatte i selskapet. Selskapets styre består av 4 menn og 3 kvinner. Se mer informasjon i styrets årsberetning for Ferd AS.

Det er tegnet ansvarsforsikring for styrets medlemmer og selskapets ledelse for det mulige ansvaret personene kan ha overfor foretaket og tredjepersoner. Forsikringen dekker personlig rettslig ansvar inkludert advokat- og andre saksomkostninger.

Selskapets påvirkning på det ytre miljø anses for å være ubetydelig.

Årets verdiendring på aksjene i Ferd AS utgjør 2 828 millioner kroner. Det er utbetalt tilleggsutbytter på totalt 990 millioner kroner til Ferd JHA AS, Ferd KGA AS og Ferd AGA AS i 2023. For kommentarer til Ferds resultater, se styrets årsberetning for Ferd AS eller Ferd.no.

Styret mener at årsregnskapet gir en rettvisende oversikt over Ferd Holding AS' eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Årets totalresultat på 3 815 millioner kroner foreslås disponert mot annen egenkapital.

For kommentarer til Ferds resultater, se styrets årsberetning for Ferd AS.

Johan H. Andresen Styrets leder	Henrik Brandt Styremedlem	Petter Winther Borg Styremedlem	Berit Ledel Henriksen Styremedlem
Sven Nyman Styremedlem	Katharina G. Andresen Styremedlem	Alexandra G. Andresen Styremedlem	Morten Borge Konsernsjef

Styret i Ferd Holding AS

Johan H Andresen
Styrets leder

Johan H. Andresen er sammen med sine to døtre Katharina og Alexandra henholdsvis femte og sjette generasjon Andresen som eiere av Ferd. Johan H. Andresen tok over som styreleder i oktober 2012 etter å ha vært konsernsjef i 14 år. Han er også styreleder i Ferd Sosiale Entreprenører AS. Johan sitter også som styremedlem i Abler Nordic (tidligere NMI - Nordic Microfinance Initiative) og Oslo Science City. Han sitter også i Advisory Board hos Carnegie Council of Ethics, Autism Impact Fund og Center for Family Enterprises ved Stockholm School of Economics. Han har tidligere vært Leder for Etikkrådet i åtte år.

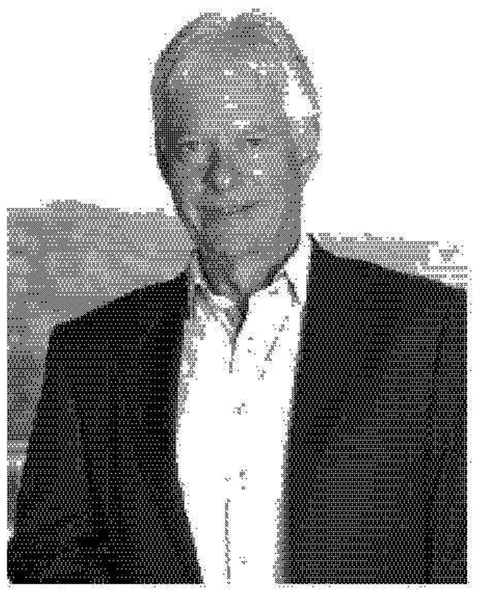
Berit L. Henriksen
Styremedlem

Berit L. Henriksen har lang erfaring fra bank og finans. Hun har hatt en rekke lederstillinger i DNB innenfor storkundeområdet, inklusiv energi (olje og gass, oljeleverandørindustri, kraft og fornybar energi), shipping og andre internasjonale bransjer som sjømat, healthcare, industri og telecom/media/teknologi. Henriksen var leder for DNB America i perioden 1998-2004. Hun har B.Sc. og MBA fra Canada og har hatt diverse bank relaterte styreverv. I dag er hun leder av valgkomite i Norsk Hydro ASA, medlem i valgkomite i Equinor ASA, og er styremedlem i Infranordic AS, Dextra Musica AS og Hemsingfestivalen AS. Berit har vært styremedlem i Ferd Holding siden september 2017.

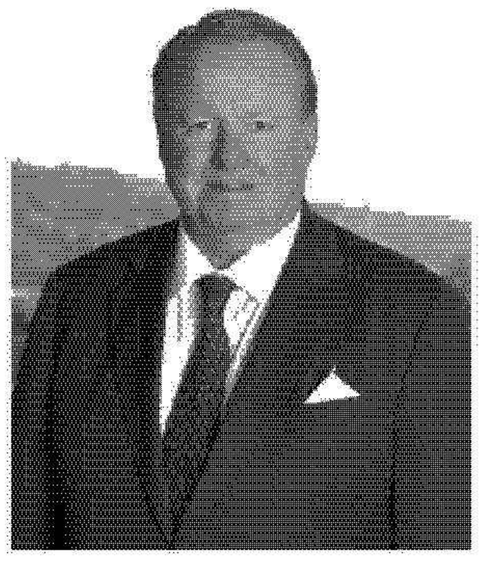
Henrik Brandt
Styremedlem

Henrik Brandt er dansk og er i dag fulltidsengasjert i ulike styreposisjoner. Han har mer enn 30 års erfaring som CEO i internasjonale selskaper som Royal Unibrew A/S, Unomedical A/S, Sophus Berendsen A/S, House of Prince/Skandinavisk Tobaks-kompagni A/S og Fritz Hansen A/S. Henrik er styreleder i Toms Gruppen A/S, nemlig.com A/S, Fritz Hansen A/S og Scandinavian Tobacco Group. Han er også styremedlem i Gerda & Victor B. Strands Fond og Gerda & Victor B. Strands Fond Holding A/S. Henrik Brandt har vært styremedlem i Ferd Holding siden etableringen juni 2004.

Petter W. Borg
Styremedlem

Petter W. Borg var frem til 31.12.2015 administrerende direktør i Pareto Asset Management AS. Han var med på å etablere Pareto Forvaltning ASA i 1998, og var frem til 2015 leder for selskapet som er blitt en ledende aktør i den norske kapitalforvaltningsbransjen. Petter W. Borg har tidligere vært administrerende direktør for forsikringsmeglerselskapet Dextra AS og han har også bred erfaring fra finanssektoren gjennom ulike lederposisjoner i NEVI Finans / DnB Finans. Petter er i dag styreleder i Maverix AS og styremedlem i Cloudberry Clean Energy ASA, Attivo Eiendom AS, Grieg Investor AS, Nordic Aquafarms AS, Solfonn AS, Langfonn AS og Storstein AS. Han er også leder av valgkomiteen i Pareto Bank ASA. Petter W. Borg har vært en del av Ferd Holding styret siden september 2015.

Sven Nyman
Styremedlem

Sven Nyman er svensk. Han var styreleder og grunnlegger av RAM Rational Asset Management AB samt CIO for fondet RAM ONE mellom 2002 og 2020. I perioden 1984 til 2002 arbeidet Nyman i Investor AB eller et av Investors deleide selskaper. Nyman har vært viseadministrerende direktør i Investor og ansvarlig for Active Portfolio Management. Han har blant annet arbeidet med Investors kjerneinvesteringer og vært i styret i OM, Diligenta, Gambro og Alecta. Nyman arbeidet i perioden 1995-1997 som administrerende direktør i Investors datterselskap i New York. Nyman etablerte og var administrerende direktør i Arbitech (1987) og Lancelot Asset Management (1989). Nyman er nestleder i styret i Skandinaviska Enskilda Banken, styremedlem i Investor AB, Handelshögskoleföreningen i Stockholm, Axel och Margaret Ax:son Johnsons Stiftelser samt i Nobelstiftelsen. Nyman har vært styremedlem i Ferd Holding siden 2017.

Katharina G. Andresen
Styremedlem

Katharina G. Andresen er en av to sjette generasjons eiere av Ferd. Hun har et sterkt fokus på likestilling, mangfold og LGBTQ+-rettigheter. Katharina har Bachelorgrad fra Regents University, i global ledelse, endring og bærekraft. Hun har hatt flere roller i ulike selskaper som Brav, Ferd Sosiale Entreprenører (FSE), Innovasjon Norge, EY og Mestergruppen. Hun innehar også stillinger som styremedlem i JA Europe og er medlem av rådgivningspanelet til Oslo Pride.

Alexandra G. Andresen
Styremedlem

Alexandra G. Andresen er en av to sjette generasjons eiere av Ferd. Hun brenner for dyr og har hatt en lang karriere i toppen av dressursport. Nylig har hun ferdigstilt prosjekteringen og oppbyggingen av Evje Herregård, hvor hun driver utleie til Moss og Rygge Golfklubb, marina og grasproduksjon. Hun har også opprettet og driver bedriften Andresen Dressage som skal operere innenfor avl og salg av topp dressurhester. Alexandra er styreleder i Andresen Dressage, og sitter i styret i Dyreassisterte Tjenester.

Resultatregnskap

Beløp i NOK mill.	Note	2023	2022
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Utbytte og konsernbidrag fra datterselskap	3	990	670
Urealiserte verdiendringer på finansielle investeringer	6	2 828	-5 131
Driftsinntekter		**3 818**	**-4 461**
Lønnskostnad	4	2	2
Andre driftskostnader	4	5	5
Driftskostnader		**7**	**7**
Driftsresultat		**3 811**	**-4 468**
Netto finansresultat		**4**	**-**
Resultat før skattekostnad		**3 815**	**-4 467**
Skattekostnad	5	-	-
ÅRSRESULTAT		**3 815**	**-4 467**

Totalresultat

Beløp i NOK mill.	2023	2022
ÅRSRESULTAT	3 815	-4 467
TOTALRESULTAT	**3 815**	**-4 467**

Balanse per 31. desember

Beløp i NOK mill.	Note	2023	2022
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Investering i datterselskap	6	44 669	41 808
Langsiktige fordringer		76	43
Sum anleggsmidler		**44 745**	**41 851**
Omløpsmidler			
Fordring på foretak i samme konsern	3	736	633
Bankinnskudd		1	2
Sum omløpsmidler		**738**	**635**
SUM EIENDELER		**45 483**	**42 486**
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Aksjekapital	7	100	100
Overkurs		28 936	29 926
Annen egenkapital		15 564	11 750
Sum egenkapital		**44 600**	**41 776**
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld		196	99
Sum langsiktig gjeld		**196**	**99**
Kortsiktig gjeld			
Annen kortsiktig gjeld		1	2
Gjeld til foretak i samme konsern	3	109	124
Gjeld til nærstående parter	3	577	485
Sum kortsiktig gjeld		**687**	**611**
Sum gjeld		**883**	**710**
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		**45 483**	**42 486**

Oslo, 16. april 2024

I styret for Ferd Holding AS

Johan H. Andresen	Henrik Brandt	Petter Winther Borg	Berit Ledel Henriksen
Styrets leder	Styremedlem	Styremedlem	Styremedlem
Sven Nyman	Katharina G. Andresen	Alexandra G. Andresen	Morten Borge
Styremedlem	Styremedlem	Styremedlem	Konsernsjef

Oppstilling over endringer i egenkapitalen

2023 Beløp i NOK mill.	Aksjekapital (se note 7)	Overkurs	Sum innskutt egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Sum annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 1.1.2023	**100**	**29 926**	**30 026**	**9 989**	**1 761**	**11 750**	**41 776**
Totalresultat 2023		**-**	**-**	**-**	**3 815**	**3 815**	**3 815**
Eiertransaksjoner							
Avgitt tilleggsutbytte*	-	-990	**-990**	-	-	-	**-990**
Egenkapital 31.12.2023	**100**	**28 936**	**29 036**	**9 989**	**5 575**	**15 564**	**44 600**

*) Selskapet har i 2023 utdelt tilleggsutbytter til Ferd JHA AS, Ferd KGA AS og Ferd AGA AS.

2022 Beløp i NOK mill.	Aksjekapital (se note 7)	Overkurs	Sum innskutt egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Sum annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 1.1.2022	**100**	**30 596**	**30 696**	**8 877**	**7 340**	**16 217**	**46 913**
Totalresultat 2022		**-**	**-**	**1 112**	**-5 579**	**-4 467**	**-4 467**
Eiertransaksjoner							
Avgitt tilleggsutbytte*		-670	**-670**				**-670**
Egenkapital 31.12.2022	**100**	**29 926**	**30 026**	**9 989**	**1 761**	**11 750**	**41 776**

*) Selskapet har i 2022 utdelt tilleggsutbytter til Ferd JHA AS, Ferd KGA AS og Ferd AGA AS.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i selskapets resultat før skattekostnad for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten. Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter og bankinnskudd.

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	3 815	-4 467
Inntektsført utbytte og konsernbidrag	-990	-670
Verdiendring aksjer til virkelig verdi	-2 828	5 131
Endring i andre fordringer	-40	-22
Endring i annen kortsiktig gjeld	67	29
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	**24**	**0**
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Mottatt utbytte fra datterselskap	893	670
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	**893**	**670**
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetalt utbytte	-918	-670
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	**-918**	**-670**
Bankinnskudd 01.01	2	2
Bankinnskudd 31.12	**1**	**2**

Note 1 Generell informasjon og regnskapsprinsipper

Generell informasjon
Ferd er et familieeid norsk investeringsselskap som satser på verdiskapende eierskap i virksomheter og finansielle investeringer. I tillegg har selskapet et omfattende engasjement innenfor sosialt entreprenørskap.

Ferd Holding AS er heleid av Andresen-familien. Johan H. Andresen er styrets leder.

Selskapets regnskap for 2023 ble vedtatt av styret 16. april 2024.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet
Ferd Holding AS avlegger selskapsregnskapet i samsvar med Forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder.

Det utarbeides ikke konsernregnskap for selskapet som følge av unntaket for morselskap i underkonsern, jf. Regnskapsloven § 3-7. Selskapet inngår i konsernregnskapet til Ferd JHA AS.

Nedenfor beskrives de generelle regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelse av selskapsregnskapet. Regnskapsprinsippene er konsistente for like transaksjoner i alle presenterte perioder, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

Fordringer
Kortsiktige fordringer regnskapsføres ved første gangs innregning til virkelig verdi. Ved senere måling tas det hensyn til avsetninger for faktiske og mulige tap på krav.

Kortsiktig gjeld
Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser måles ved førstegangs balanseføring til virkelig verdi og deretter til amortisert kost. Leverandørgjeld og forpliktelser blir klassifisert som kortsiktig dersom den forfaller innen ett år eller inngår i den ordinære driftssyklusen.

Utbytte
Utbytte som foreslås av styret, klassifiseres som kortsiktig gjeld i regnskapet, i samsvar med unntaksregelen i "Forskrift om forenklet regnskapsstandard" § 3-1 1. ledd nr 4, gitt i medhold av Regnskapslovens § 3-9.

Note 2 Estimater og skjønnsmessige vurderinger

Ledelsen har benyttet estimater og forutsetninger ved utarbeidelsen av regnskapet. Dette gjelder for eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og noteopplysninger. Estimater og forutsetninger som er lagt til grunn for verdsettelse er basert på historisk erfaring og andre faktorer som vurderes å være relevante for estimatet på balansedagen. Estimatene kan avvike fra faktiske resultater. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår.

Hovedpostene hvor estimater vil ha stor innvirkning på regnskapsførte verdier er omtalt nedenfor. Metode for estimering av virkelig verdi på finansielle eiendeler er også beskrevet nedenfor.

Ferd mener at estimatene på virkelig verdi reflekterer rimelige estimater og forutsetninger for alle vesentlige faktorer som partene i en uavhengig transaksjon forventes å vektlegge, inkludert de faktorer som har innvirkning på forventet kontantstrøm, og av graden av risiko forbundet med disse.

Fastsettelse av virkelig verdi på finansielle eiendeler
Ferd Holdings balanse består i stor grad av aksjer i datterselskap som bokføres til virkelig verdi. Måling til virkelig verdi av aksjer i datterselskap vil i ulik grad være påvirket av estimater og forutsetninger knyttet til blant annet fremtidige kontantstrømmer, avkastningskrav og rentenivå for de underliggende investeringene i datterselskapet. Det er størst usikkerhet knyttet til fastsettelse av virkelig verdi på de unoterte finansielle eiendelene.

Ferd Holding eier investeringer indirekte gjennom datterselskaper som er holdingselskaper for disse investeringene. Virkelig verdi av disse datterselskapene er verdsatt til bokført verdi av egenkapitalen, for deretter å justere for ikke bokførte verdiendringer på de underliggende investeringene. De underliggende investeringene er verdsatt etter de samme prinsipper og metoder som Ferd AS' direkteinvesteringer.

Note 3 Nærstående parter

Parter anses å være nærstående hvis en part har kontroll, felles kontroll eller betydelig innflytelse ovenfor den annen part. Parter er også nærstående dersom de er underlagt tredje persons eller foretaks felles kontroll, eventuelt hvor den ene parten er underlagt betydelig innflytelse og den andre felles kontroll. En person eller et nært medlem av en persons familie er nærstående dersom vedkommende har kontroll, felles kontroll eller betydelig innflytelse over foretaket. Selskaper kontrollert eller under felles kontroll av nøkkelpersoner i ledelsen anses også som nærstående parter. Alle transaksjoner mellom nærstående parter gjennomføres i henhold til etablerte avtaler og prinsipper.

Transaksjoner og mellomværende med nærstående parter:

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Eiendeler		
Kortsiktig fordring på Ferd AS	736	633
Sum	**736**	**633**
Gjeld		
Kortsiktig gjeld til Ferd JHA AS	109	124
Kortsiktig gjeld til Ferd KGA AS	289	212
Kortsiktig gjeld til Ferd AGA AS	288	273
Sum	**686**	**609**
Resultat		
Inntektsført aksjeutbytte fra datterselskap	990	670
Renteinntekt foretak i samme konsern	6	-
Rentekostnad foretak i samme konsern	1	-
Rentekostnad til eier	4	-
Sum	**1 002**	**670**

Note 4 Lønnskostnader og godtgjørelser

Beløp i NOK 1 000	**2023**	**2022**
Lønn	1 580	1 610
Sosiale avgifter	137	200
Andre ytelser	176	-
Sum	1 892	1 810

Selskapet har ingen ansatte. Lønnskostnadene består i hovedsak av styregodtgjørelse. Konsernsjefen får sin lønn utbetalt fra Ferd AS. Konsernsjefen er med i en langsiktig spareordning for Ferd. Spareordningen har en bindingstid og Ferd Holding AS har finansiert deler av ordningen.

Revisor

Honorar til revisor utgjør som følger (alle beløp inkl. mva):

Beløp i NOK 1 000	**2023**	**2022**
Lovpålagt revisjon	44	40
Sum honorar til revisor	44	40

Honorarer til styret

Styret i Ferd Holding AS har fått utbetalt kr 1 580 000 i løpet av 2023 for styrevervene.

Note 5 Skatter

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Skatt på poster ført mot andre inntekter og kostnader i totalresultatet er også ført mot andre inntekter og kostnader i totalresultatet, og skatt på poster knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Betalbar skatt for perioden blir beregnet i samsvar med de lover og regler som er vedtatt av skattemyndighetene på balansedagen. Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi av eiendeler og gjeld samt skattevirkninger av underskudd til fremføring på balansedagen.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil foreligge slik at de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes. Ved beregning av utsatt skatt og utsatt skattefordel benyttes vedtatte skattesatser ved slutten av rapporteringsperioden og nominelle beløp. Utsatt skatt og utsatt skattefordel innregnes netto når det foreligger juridisk rett til å motregne eiendeler og forpliktelser. Selskapet har for tiden ingen midlertidige forskjeller.

Avstemming fra nominell til effektiv skattesats

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Resultat før skattekostnad	3 815	-4 467
Forventet skattekostnad etter nominell skattesats (22 prosent)	839	-983
Ikke skattepliktige gevinster/tap og utdelinger på verdipapirer	-218	-147
Urealiserte verdiendringer på verdipapirer	-622	1 129
Ikke balanseført utsatt skattefordel	-	-
Ikke fradragsberettigede kostnader	-	1
Skattekostnad	**-**	**-**
Effektiv skattesats	**0,0 %**	**0,0 %**

Utsatt skatt

Selskapet hadde ingen midlertidige forskjeller pr. 31.12.22 eller 31.12.23

Note 6 Datterselskap og bruk av virkelig verdi

Datterselskaper
Datterselskaper er selskaper der morselskapet Ferd Holding AS direkte eller indirekte har kontroll. Selskapet har "Kontroll" over en investering dersom Ferd Holding AS har makt over foretaket som det er investert i, er eksponert for eller har rettigheter til variabel avkastning fra foretaket, og samtidig har mulighet til å bruke denne makten over foretaket til å påvirke den variable avkastningen.

Datterselskaper klassifiseres som anleggsmiddel i balansen og måles til virkelig verdi. Verdiendringer på datterselskap føres som netto driftsinntekt i resultatet. Mottatt utbytte og overskuddsutdelinger inntektsføres som driftsinntekt når selskapet har juridisk krav på utdelingen.

Ferds prinsipper ved måling til virkelig verdi, generelt
Ferd benytter den verdsettelsesmetode som ansees å gi det mest representative estimatet på en antatt salgsverdi. Et slikt salg forutsettes gjennomført i en velordnet transaksjon på balansedagen. Dette innebærer at for alle eiendeler der det finnes observerbar markedsinformasjon, eller der det nylig er gjennomført en transaksjon, benyttes disse kurser (markedsmetoden). Når en kurs for en identisk eiendel ikke er observerbar, beregnes virkelig verdi ved hjelp av en annen verdsettingsmetode. Ved verdsettingen benytter Ferd relevante og observerbare data i størst mulig grad.

For alle investeringer der verdien fastsettes ved bruk av en annen verdsettingsmetode enn markedsmetoden, gjøres det analyser av endringen i verdi fra periode til periode. Det gjennomføres grundige analyser på flere nivåer, både av overordnet i forretningsområdet, av Ferds konsernledelse og til slutt av Ferds styre. Det utarbeides sensitivitetsanalyser for de mest sentrale og kritiske inndata i verdsettingsmodellen, og i enkelte tilfeller foretas kontrollberegninger av verdsettelsen ved bruk av alternative verdsettingsmetoder for å bekrefte den beregnede verdi.

Ferd er konsekvent i bruken av verdsettingsmetode, og endrer normalt ikke prinsippene for verdsettelsen. Endring av prinsipper vil gi lav pålitelighet i rapporteringen og svekket sammenlignbarhet fra periode til periode. Prinsipp for verdsettelse og bruk av verdsettingsmetode fastsettes for investeringen før den gjennomføres og endres kun unntaksvis og bare dersom endringen fører til en måling som under omstendighetene er mer representativ for virkelig verdi.

Verdsettelsesmetode
For underliggende investeringer i datterselskaper brukes følgende verdsettelsesmetoder:

Investeringer i børsnoterte aksjer verdsettes ved bruk av markedsmetoden. Børskurs for siste gjennomførte transaksjon på markeds-plassen legges til grunn.

Investeringer i unoterte aksjer som blir forvaltet internt, verdsettes normalt basert på en inntjeningsmultippel. Ved beregning av verdi (Enterprise Value - EV) benyttes for eksempel EV / EBITDA, EV / EBITA, EV / EBIT og EV / (EBITDA - CAPEX). Ferd innhenter relevante multipler for sammenlignbare selskaper. Multiplene for porteføljeselskapene justeres dersom forutsetningene ikke er like med peer group. Slike forutsetninger kan bestå av kontrollpremie, likviditetsrabatt, vekstforutsetninger, marginer eller tilsvarende. Selskapets resultat som benyttes i verdsettelsen normaliseres for engangseffekter. Til slutt beregnes egenkapitalverdi ved å gjøre fradrag for netto rentebærende gjeld. Dersom det har skjedd en uavhengig transaksjon i verdipapiret, benyttes denne normalt som grunnlag for vår verdsettelse.

Verdsettelse av investeringer i eksternt forvaltede private equity- og hedgefond er basert på rapportert verdi fra fondene (NAV).

Utleieeiendommer er verdsatt ved diskontering av fremtidige forventede kontantstrømmer. Verdien av eiendommer som inngår i byggeprosjekter vurderes løpende til antatt salgsverdi. Verdien oppnår ofte et skifte ved oppnådde milepæler.
Periodevis sammenlignes våre beregnede verdier mot uavhengige takster.

Datterselskaper

Beløp i NOK mill.	Forretnings-kontor	Eierandel	Stemme-andel	Årets resultat	Bokført EK	Balanseført verdi
Ferd AS	Oslo	100,0 %	100,0 %	3 832	44 669	44 669
Sum						**44 669**

Inntekter på finansielle investeringer

Beløp i NOK mill.	Utbytter og konsernbidrag	Urealiserte verdiendringer	Netto gevinster ved salg	Sum
Investering i datterselskap	990	2 828	-	3 818
Sum 2023	**990**	**2 828**	**-**	**3 818**

Beløp i NOK mill.	Utbytter og konsernbidrag	Urealiserte verdiendringer	Netto gevinster ved salg	Sum
Investering i datterselskap	670	-5 131	-	-4 461
Sum 2022	**670**	**-5 131**	**-**	**-4 461**

Investeringer målt til virkelig verdi

2023 Beløp i NOK mill.	Kostpris	Akkumulerte urealiserte verdiendringer	Balanseført verdi
Investering i datterselskap	31 819	12 850	44 669

2022 Beløp i NOK mill.	Kostpris	Akkumulerte urealiserte verdiendringer	Balanseført verdi
Investering i datterselskap	31 819	9 989	41 808

Note 7 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen i selskapet består pr. 31.12.2023 av følgende aksjeklasser:

	Antall	Pålydende verdi	Balanseført verdi
A-aksjer	15 204 072	1,00	15 204 072
B-aksjer	84 795 928	1,00	84 795 928
Totalt	**100 000 000**		**100 000 000**

Eierstruktur

Aksjonærene i selskapet pr. 31.12.23 var:	Ordinære aksjer	Aksje-klasse	Eierandel	Stemmeandel
Ferd JHA AS (eies 100 prosent av Johan H. Andresen)	15 204 072	A	15,20%	69,98%
Ferd KGA AS (eies 100 prosent av Katharina G. Andresen)	42 397 964	B	42,40%	15,01%
Ferd AGA AS (eies 100 prosent av Alexandra G. Andresen)	42 397 964	B	42,40%	15,01%
Totalt	**100 000 000**		**100%**	**100%**

Aksjer i aksjeklasse A innehar 13 stemmer hver, mens aksjer i aksjeklasse B innehar 1 stemme hver. Dette er hensyntatt under kolonnen for stemmeandeler. Alle aksjonærene er representert i styret i Ferd Holding AS.

Note 8 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet hendelser etter balansedagen med vesentlig innvirkning på årsregnskapet for 2023.

Til generalforsamlingen i Ferd Holding AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Ferd Holding AS som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og gir årsregnskapet et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3–9.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3–9. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

pwc

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet. For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til: https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger

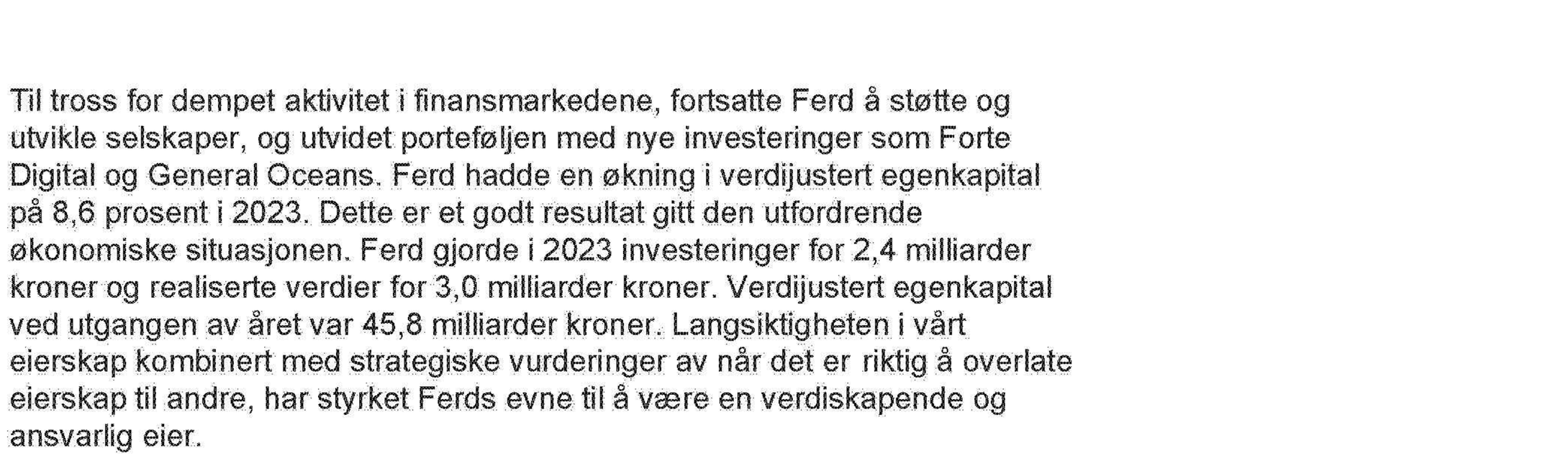
Oslo, 16. april 2024
PricewaterhouseCoopers AS

Geir Haglund
Statsautorisert revisor

Styrets årsberetning

Ferd har som selskap røtter tilbake til 1849 og kan dermed i år feire sitt 175 års jubileum. Disse 175 årene består av flere turbulente perioder, både politisk og økonomisk, som selskapet har måttet håndtere. I 2023 navigerte vi gjennom et år med geopolitiske utfordringer, høy inflasjon og renteoppganger, og beviste nok en gang robustheten og tilpasningsevnen i vår portefølje.

Til tross for dempet aktivitet i finansmarkedene, fortsatte Ferd å støtte og utvikle selskaper, og utvidet porteføljen med nye investeringer som Forte Digital og General Oceans. Ferd hadde en økning i verdijustert egenkapital på 8,6 prosent i 2023. Dette er et godt resultat gitt den utfordrende økonomiske situasjonen. Ferd gjorde i 2023 investeringer for 2,4 milliarder kroner og realiserte verdier for 3,0 milliarder kroner. Verdijustert egenkapital ved utgangen av året var 45,8 milliarder kroner. Langsiktigheten i vårt eierskap kombinert med strategiske vurderinger av når det er riktig å overlate eierskap til andre, har styrket Ferds evne til å være en verdiskapende og ansvarlig eier.

Ferds virksomhet

Ferd er et familieeid investeringsselskap som er eid av femte og sjette generasjon Andresen. Ferds virksomhet kan deles inn i områdene Aktiv eier, Aktiv investor og Effekt/Impact.

Som aktiv eier bruker Ferd sin innflytelse for å bidra til enkeltselskapers utvikling og vekst, alltid med et mål om solid og bærekraftig verdiskaping over tid.

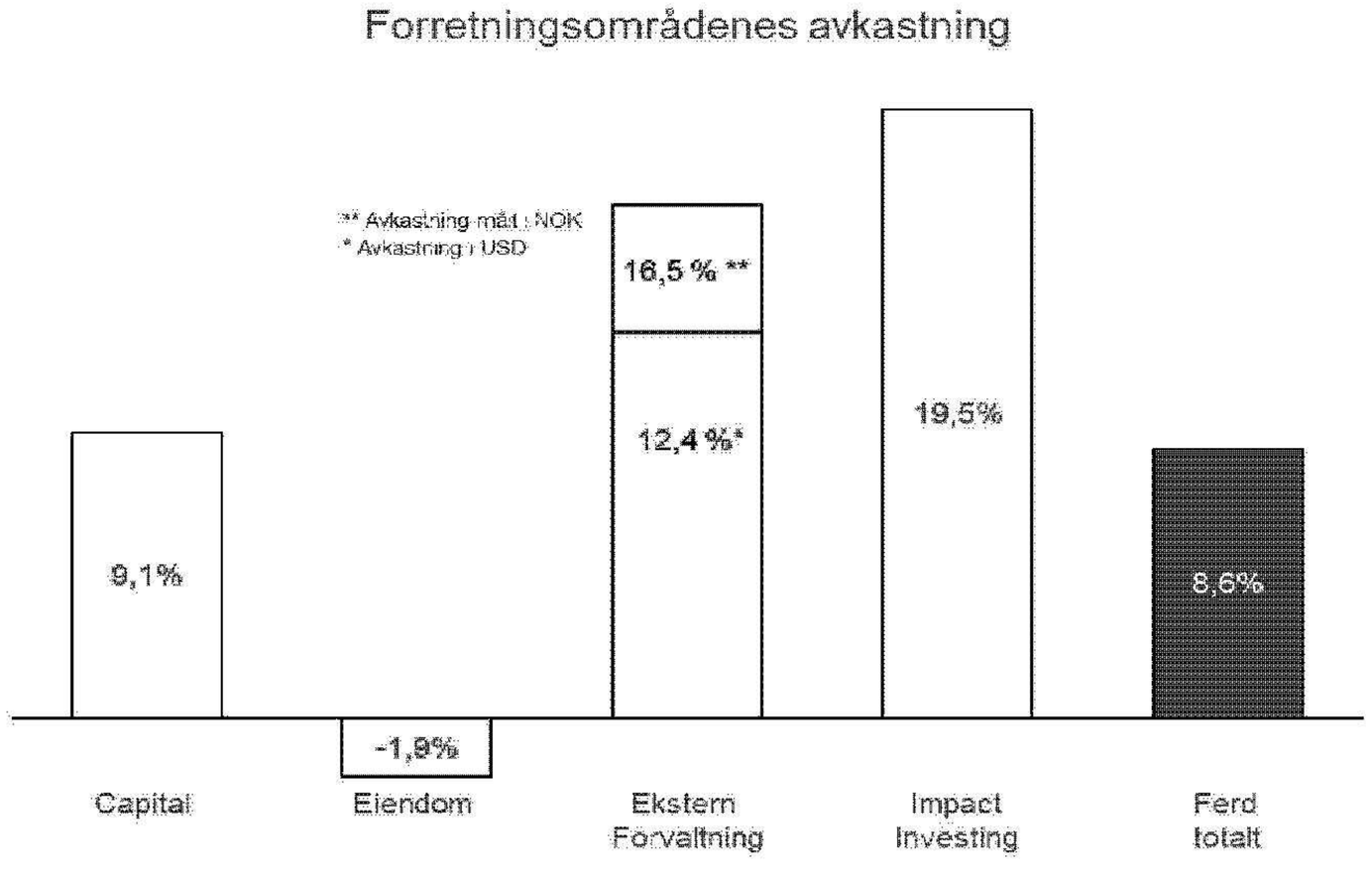
Som aktiv investor investerer Ferd i internasjonale fond og har nær kontakt med forvaltere i investeringsperioden.

Effekt/Impact: Innovasjon og eventyrlystne initiativ er en sentral del av Ferds historie og en viktig del av vår visjon. Ferd Impact Investing skal investere i tidligfase selskaper som har potensiale til å både levere en positiv virkning på FNs bærekraftsmål, samt en solid risikojustert avkastning. Ferd Sosiale Entreprenører skal skape målbare sosiale resultater ved å investere i sosiale entreprenører og styrke deres marked.

Ferd hadde ved årsskiftet verdijustert egenkapital på 45,8 milliarder kroner.

Finansielle resultater

Ferd hadde ved årsskiftet en verdijustert egenkapital på 45,8 milliarder kroner (43,0 milliarder kroner per 31.12.2022). For Ferd samlet ble avkastningen på den verdijusterte egenkapitalen 8,6 prosent. Avkastningen i kroner, justert for utbytte til eierne, var 3,7 milliarder kroner. Avkastningen fordelte seg på forretningsområdene som følger:

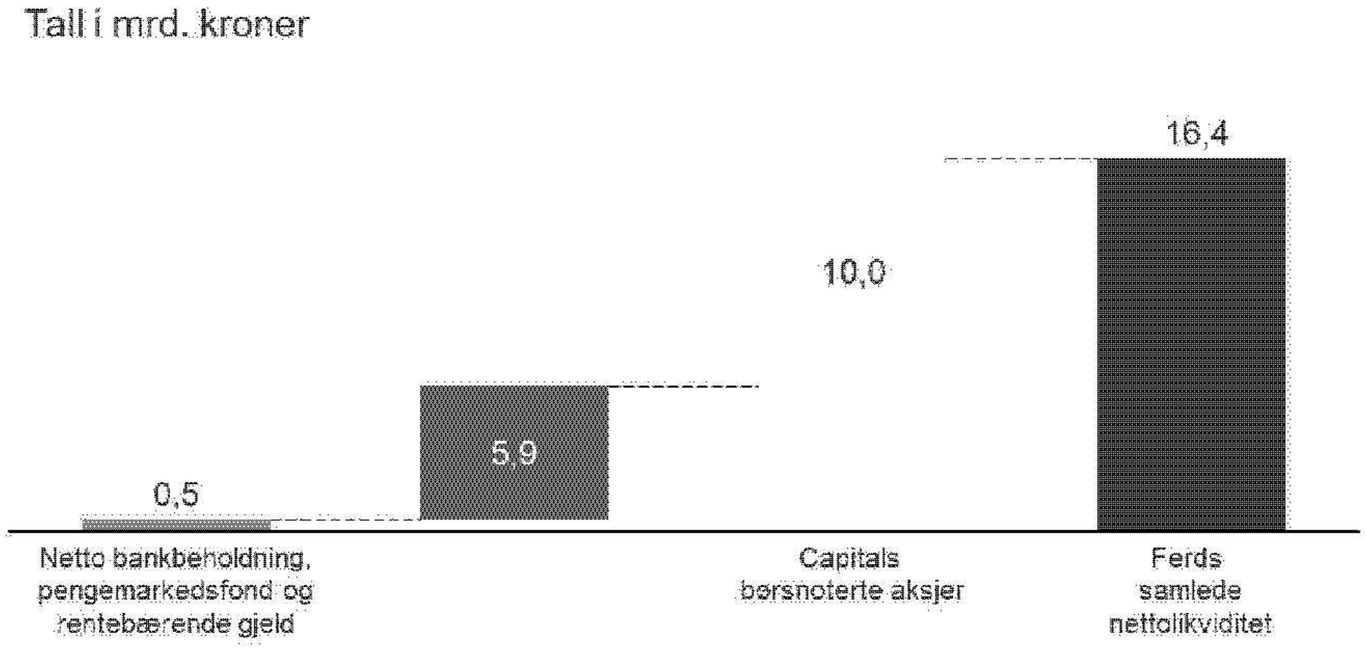

Avkastningen på Ferd Capitals samlede portefølje ble 9,1 prosent for 2023. For Capitals privateide investeringer var verdiutviklingen samlet på 1,2 milliarder kroner, tilsvarende 7,0 prosent. Den børsnoterte porteføljen hadde en avkastning på 0,9 milliarder kroner, tilsvarende 9,9 prosent. Avkastningen for Ferds eiendomsportefølje var minus 1,9 prosent, som følge av yield-oppgang for næringseiendommene og litt høyere forventede entreprisekostnader for bolig- og næringsprosjektene. Ferd Ekstern Forvaltning hadde en samlet avkastning på 12,4 prosent (målt i USD) for deres mandater. Målt i NOK ble avkastningen 16,5 prosent som følge av svekket krone mot USD.

I 2023 ble det totalt investert for 2,4 milliarder kroner og foretatt realiseringer og mottatt utbytter for totalt 3,0 milliarder kroner. Investeringene i General Oceans og Forte Digital var Ferd Capitals største nye investeringer i 2023. I den børsnoterte porteføljen ble det i 2023 ikke gjort investeringer i nye selskaper. Største oppfølgings-investering var i Mintra. Totalt mottok Ferd 610 millioner kroner i utbytter fra Ferd Capitals investeringer i 2023.

Ved årsskiftet hadde Ferd en netto likviditetsbeholdning på 0,5 milliarder kroner. Verdien av de børsnoterte aksjene, aksjefond og likvide hedgefond var 15,9 milliarder kroner. Totalt utgjorde Ferds likviditets-beholdning og likvide investeringer 16,4 milliarder kroner per 31.12.2023, tilsvarende 36 prosent av den verdijusterte egenkapitalen. I tillegg hadde selskapet utrukkede lånerammer på til sammen 6,0 milliarder kroner.

Investeringene i General Oceans og Forte Digital var Ferd Capitals største nye investeringer i 2023.

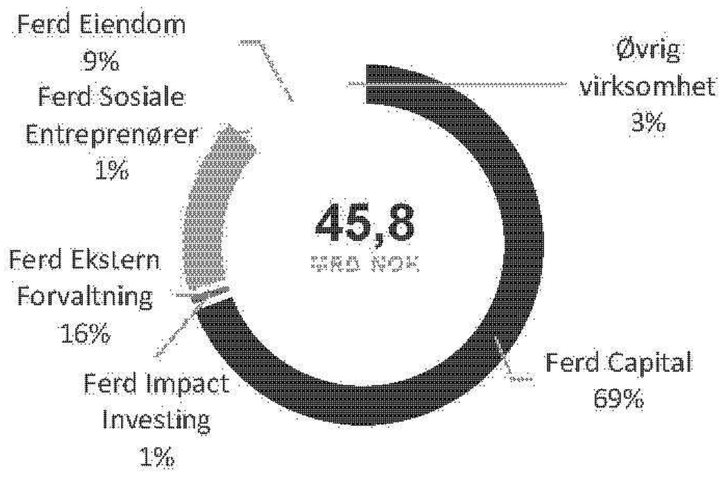

Verdijustert egenkapital og valutafordeling

Ved utgangen av 2023 var verdijustert egenkapital på 45,8 milliarder kroner, etter en avkastning på 3,7 milliarder kroner for året.

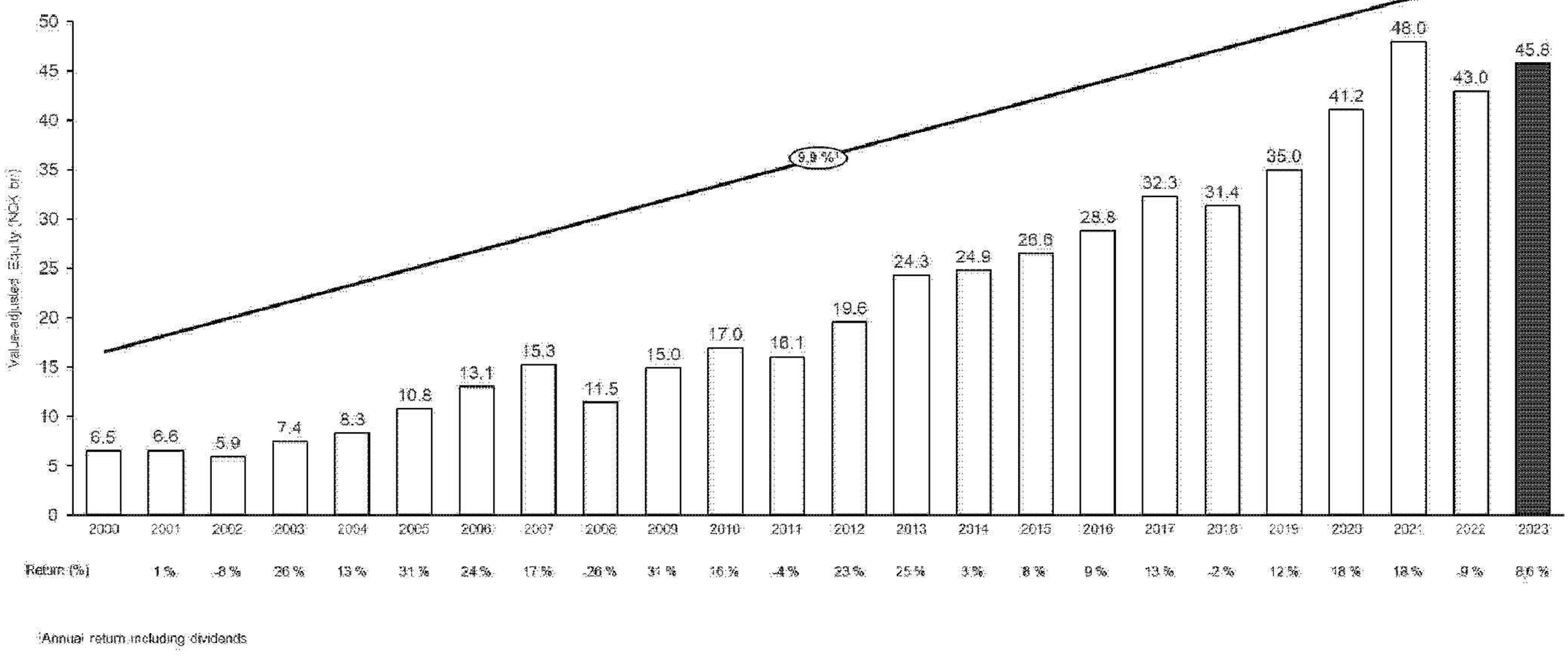
Egenkapitalinvesteringene gir en god spredning mellom ulike sektorer og geografier. Ca. 39 prosent av investeringene har eksponering mot Norge og ingen av Ferds sektoreksponeringer utgjorde mer enn 20 prosent av totalen ved årsskiftet. 41 prosent av Ferds investeringer er i norske kroner, mens 23 prosent er i amerikanske dollar, 14 prosent i euro og 21 prosent i øvrige valutaer. Ferd hadde samlet sett en valutagevinst på 1,4 prosent på den verdijusterte egenkapitalen i 2023.

Fordeling av Ferds verdijusterte egenkapital per 31.12.2023 mellom forretningsområdene:

Siden etableringen av Ferd som investeringsselskap i 2001 har årlig avkastning vært 9,9 prosent.

Siden etableringen av Ferd som investeringsselskap våren 2001 har avkastningen vært på 44,4 milliarder kroner, tilsvarende en årlig avkastning på 9,9 prosent, med meget lav eller ingen belåning på morselskapsnivå og generelt moderat belåning i de underliggende selskapene gjennom hele perioden. Ferds avkastning vurderes i forhold til hvilken absolutt avkastning som er oppnådd over tid, og hvordan dette står i forhold til den risikoen som er tatt. Utviklingen i Ferds verdijusterte egenkapital siden 31.12.2000:

(Annual return including dividends

Resultat for Ferd AS

Det regnskapsmessige årsresultatet for Ferd AS viser et overskudd på 3 832 millioner kroner, mot et underskudd på 4 469 millioner kroner i 2022. Tabellen nedenfor viser driftsresultatet per forretningsområde.

Beløp i millioner kroner:	2023	2022
Ferd Capital	2 561	-3 211
Ferd Ekstern Forvaltning	1 093	-386
Ferd Impact Investing	93	60
Ferd Eiendom	162	-490
Øvrig virksomhet	26	-447
Samlet driftsresultat:	3 935	-4 474

For øvrige kommentarer knyttet til utviklingen i resultatet vises det til egne avsnitt om forretningsområdene nedenfor.

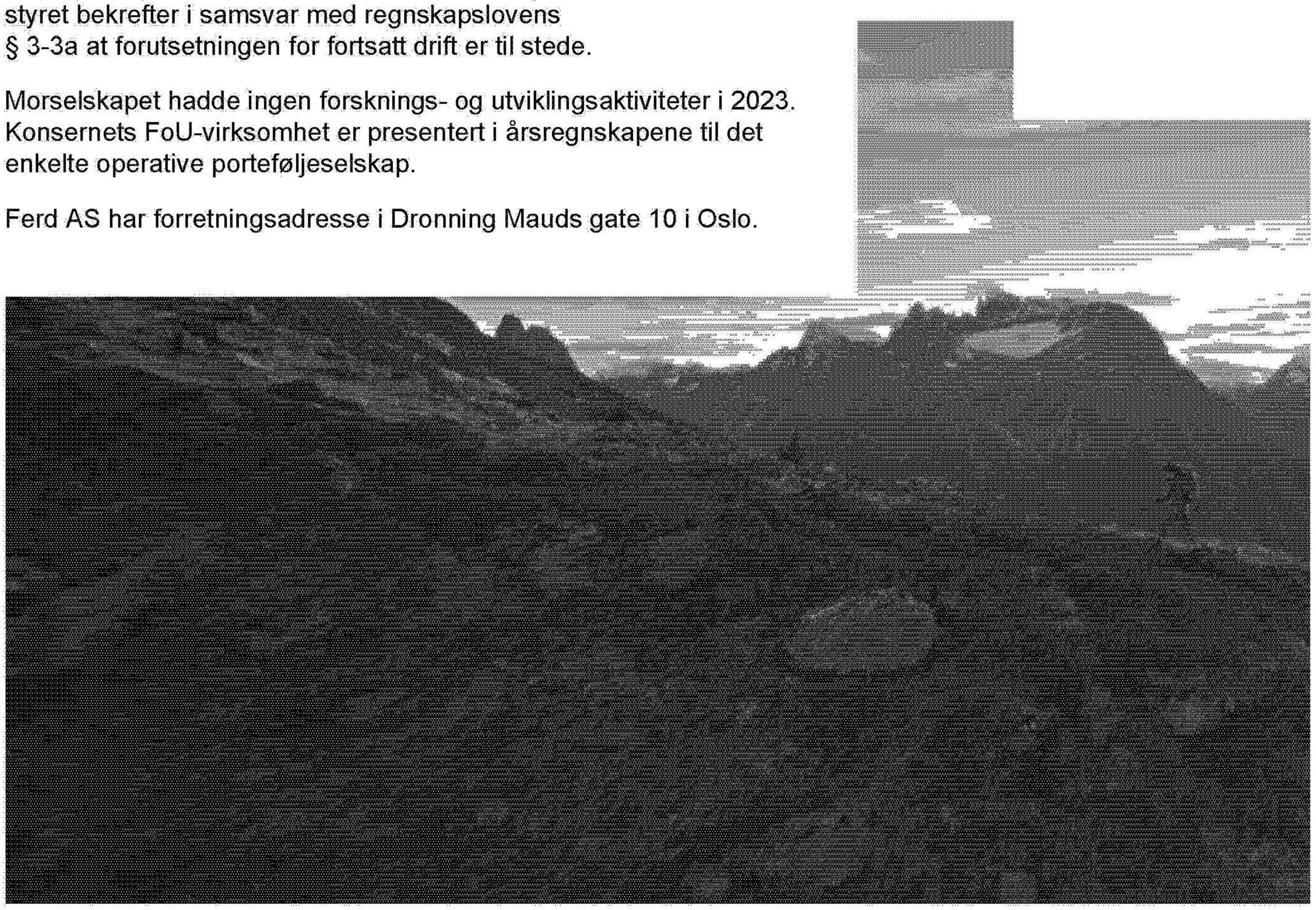
Netto kontantstrøm fordeler seg med pluss 893 millioner kroner fra operasjonelle aktiviteter og minus 581 millioner kroner fra investeringsaktiviteter. Kontantstrømmen fra finansieringsaktivitetene var minus 853 millioner kroner. Av netto kontantstrøm på minus 541 millioner kroner, kan pluss 600 millioner kroner forklares av overføring til likviditetsfond, som ikke anses som kontanter, men som kan omgjøres til kontanter innenfor et tidsrom på få dager. Justert for overføringen fra og renteavkastningen på likviditetsfond var det en netto økning i kontantekvivalenter på 186 millioner kroner for 2023.

Det regnskapsmessige årsresultatet for Ferd AS viser et overskudd på 3 832 millioner kroner.

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning av fortsatt drift, og styret bekrefter i samsvar med regnskapslovens § 3-3a at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Morselskapet hadde ingen forsknings- og utviklingsaktiviteter i 2023. Konsernets FoU-virksomhet er presentert i årsregnskapene til det enkelte operative porteføljeselskap.

Ferd AS har forretningsadresse i Dronning Mauds gate 10 i Oslo.

Resultat og kontantstrøm for Ferd konsernet

Salgsinntektene ble 29,3 milliarder kroner i 2023, sammenlignet med 26,7 milliarder kroner i 2022. Økningen i omsetning kom hovedsakelig fra økt omsetning i Elopak og Interwell, delvis motveid av redusert omsetning i Mestergruppen. Elopak hadde i 2023 en organisk vekst på 9,4 prosent på tvers av sine strategisk prioriterte områder, og rapporterte sitt hittil beste kvartal i tredje kvartal 2023. Interwell fortsatte også sin gode utvikling, med organisk vekst i alle sine forretningsområder, og spesielt i Midtøsten har selskapet hatt rekordhøy aktivitet i 2023. Mestergruppen opplevde fall i omsetning i 2023 som følge av makroøkonomiske forhold som for tiden påvirker hele byggevarebransjen. Kombinasjonen av redusert kjøpekraft, økte renter og fortsatt høye byggekostnader har ført til lavt salg av nye boliger og lavere etterspørsel etter byggematerialer.

Konsernets driftsresultat, eksklusive inntekter fra finansielle investeringer, endte på 1,6 milliarder kroner i 2023 mot 742 millioner kroner i 2022.

Inntekter fra finansielle investeringer var 2,9 milliarder kroner i 2023, hovedsakelig forklart med positiv verdiutvikling på investeringen i Aibel og Ferd Ekstern Forvaltnings mandater. Tilsvarende tall for 2022 var minus 3,5 milliarder kroner – et år som var tynget av negativ verdiutvikling for de børsnoterte investeringene.

Konsernets utviklingsaktiviteter foregår i datterselskapene. I løpet av 2023 er det kostnadsført 146 millioner kroner relatert til utvikling, sammenlignet med 194 millioner kroner året før.

Skattekostnaden i 2023 utgjør 344 millioner kroner mot en kostnad på 339 millioner kroner året før.

Netto kontantstrøm for 2023 fordeler seg med 3 259 millioner kroner fra operasjonelle aktiviteter, minus 1 647 millioner kroner fra investeringsaktiviteter og minus 1 548 millioner kroner fra finansieringsaktiviteter.

Fremtidsutsikter

De siste årene har vært turbulente verden over med pandemi, geopolitisk uro, krig og terror og stadig sterkere polarisering land imellom. Dette har stilt store krav til tilpasningsdyktighet både for enkeltpersoner og selskaper. Utfordringene vedvarer inn i 2024 ved at krigen i Ukraina ikke ser ut til å få en snarlig slutt og at energiprisene fortsatt er volatile. Det er imidlertid utsikter til at rentene ser ut til å flate ut og inflasjonen reduseres.

Ferds investeringsbeslutninger baseres i liten grad på overordnede forventninger til makroøkonomi og generell markedsutvikling. Vi er derimot til enhver tid ute etter gode enkeltinvesteringer i alle forretningsområdene. Det er dermed de spesifikke forholdene ved investeringen som er det avgjørende for om investeringen vurderes som attraktiv eller ikke.

Ferd har en portefølje av selskaper innen ulike sektorer som vi mener er godt posisjonert for å skape verdi i 2024 og fremover. Samtidig har Ferd god investeringskapasitet og vil legge stor vekt på å jobbe proaktivt med nye investeringsmuligheter i forretningsområdene. De to investeringsmandatene i Ferd Capital gir stor grad av fleksibilitet i type investeringer som kan gjøres. Vi vil i 2024 ha fokus på muligheter der vi kan utnytte

Ferd har en portefølje av selskaper innen ulike sektorer som vi mener er godt posisjonert for å skape verdi i 2024 og fremover.

Ferds fortrinn gjennom tilleggsinvesteringer til eksisterende porteføljeselskaper og til nye investeringer.

Strategi

Den overordnede visjonen er "å skape varige verdier og sette tydelige spor". Ferd jobber for å skape verdi for både selskaper og enkeltmennesker. Den økonomiske verdien som skal maksimeres over tid, er den verdijusterte egenkapitalen. Generasjonsperspektivet som ligger i familien Andresens eierskap, gjør at Ferd har fleksibilitet og forutsigbarhet som gjør at vi skiller oss fra mange andre investeringsmiljøer. Ferd har en solid kapitalbase, bred kompetanse og vilje til å satse for å oppnå verdiskaping. Bredden i Ferds virksomhet omfatter aktivt eierskap og selskapsutvikling i private og børsnoterte selskaper, eiendomsutvikling, investeringer i eksterne fond, impact investeringer og sosialt entreprenørskap.

Som aktive eiere bruker Ferd Capital og Ferd Eiendom deres innflytelse for å bidra til enkeltselskapers utvikling og vekst, alltid med et mål om solid og bærekraftig verdiskaping over tid. De jobber sammen med andre for å realisere det langsiktige verdiskapingspotensialet i selskapene og eiendomsprosjektene vi eier. Ferd Ekstern Forvaltning er aktiv investor i internasjonale fond. Målet er å identifisere forvaltere med høy kvalitet som over tid vil lykkes i sine respektive markeder. De følger som aktiv investor investeringene tett.

Kapitalallokeringen i konsernet skal være kjennetegnet av en høy egenkapitaleksponering og god risikospredning. Ferd har stor fleksibilitet, vi trenger ikke nødvendigvis å ha eierkontroll og kan eie investeringene for en lang periode. Denne fleksibiliteten kan være et fortrinn sammenlignet med andre aktører som henter kapital til tidsbegrensede fond.

Styret og konsernledelsen vurderer regelmessig Ferds risikokapasitet. Dette er spesielt viktig ved store verdifall i aksjemarkedene. Allokering av ny kapital eller reallokering av kapital mellom forretningsområdene gir et bevisst forhold til anvendelse av konsernets kapitalbase. Allokeringen skal være i tråd med eiernes vilje til å ta risiko. Ferds verdifallsrisiko er et nøkkeltall som måles og følges opp løpende ved hjelp av stresstester.

God likviditet er viktig for Ferds handlefrihet og er også en sentral parameter som følges opp løpende. For å skjerme øvrig egenkapital, finansieres privateide investeringer i Ferd Capital og Ferd Eiendom som separate prosjekter. Ferd har et bevisst forhold til valutaeksponering og følger utviklingen i konsernets valutasammensetning. Vi legger til grunn at en viss andel av egenkapitalen alltid vil være investert i euro, amerikanske dollar og øvrige valutaer.

Ferd har som mål å opprettholde en god kreditt-verdighet som skal sikre handlefrihet og tilgang på finansiering.

Ferds arbeid med bærekraft

Siden 2001 har Ferd styrt etter en visjon om å skape varige verdier og sette tydelige spor. Visjonen dreier seg om å skape avkastning langs flere dimensjoner enn den finansielle. Vårt brede perspektiv på hva som utgjør verdiskapning har vært en sentral forutsetning for Ferd - og lagt grunnlaget for vårt arbeid med bærekraft.

Ferds visjon dreier seg om å skape avkastning langs flere dimensjoner enn den finansielle.

Gjennom årene har sammenhengen mellom vår visjon og bærekraft blitt tydeligere. For at vi skal oppnå visjonen, er det nødvendig at vi jobber strategisk også med bærekraft.

De sosiale og miljømessige utfordringene vi står ovenfor er ikke bare en utfordring fra et samfunnsperspektiv, men utgjør også en finansiell risiko for oss som investor og aktiv eier. Overgangen til et rettferdig lavutslipps-samfunn som hensyntar natur og mennesker vil kreve en enorm omstilling av økonomien. Samtidig som denne overgangen bringer med seg usikkerhet og risiko, byr den i tillegg på betydelige investeringsmuligheter.

Men, visjonen vår handler om mer enn økonomiske verdier – den handler også om å bidra til samfunnets utvikling. Skal vi klare å bidra til samfunnets utvikling på en god måte, må vi se hen til målene og veikartene verden har utviklet for å løse de sosiale og miljømessige utfordringene vi står ovenfor – eksempelvis Parisavtalen og FNs bærekraftsmål. Vi må bedre forstå hvordan økonomisk aktivitet i selskapene vi eier påvirker klima, natur, mennesker og samfunn, og hvordan vi som investor og eier kan jobbe systematisk for å redusere negative og styrke positive spor.

I tillegg er evnen vår til å jobbe helhetlig og systematisk med bærekraft viktig for at vi skal tiltrekke oss riktige ansatte, partnere og investerings-muligheter. Dette er nødvendige forutsetninger for å oppnå visjonen.

Ferd har fra i år utarbeidet en egen bærekraftsrapport, se denne for mer og utfyllende informasjon om vårt arbeid med bærekraft i Ferd-konsernet. Rapporten er tilgjengelig på Ferd sin nettside: https://aarsrapport2023.ferd.no/

Se ellers Ferd AS sin redegjørelse for aktsomhetsvurderinger med hensyn til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeids-forhold, tilgjengelig på Ferd sin nettside: https://aarsrapport2023.ferd.no/

Eierstyring og selskapsledelse

Målet for eierstyring og selskapsledelse i Ferd er å bidra til bedre resultater over tid gjennom å legge til rette for bedre beslutnings-prosesser, mer presise risikovurderinger og riktigere beslutninger. Dette sikrer igjen at konsernet som helhet driver innenfor vedtatte strategier og risikonivåer, og at disse er tilpasset ønskene til eierne.

Korte beslutningsveier og ubyråkratisk saksbehandling er viktige konkurransemessige fortrinn for Ferd. For å bevare disse fortrinnene er det viktig at selskapet har klart definerte rammer og fullmakter, slik at beslutningsmyndighet i stor utstrekning kan delegeres.

Korte beslutningsveier og ubyråkratisk saksbehandling er viktige konkurranse-messige fortrinn for Ferd.

Vi har derfor en klar rolledeling mellom ledelsen, styret og eierne. I familieeide bedrifter har familiemedlemmer ofte posisjoner i både styret og ledelsen, men Ferd har valgt en modell for eierstyring og selskaps-ledelse som mer samsvarer med anbefalt praksis i Norge. En av konsernets eiere er styreleder, men han er ikke medlem av selskapets administrasjon. De øvrige eierne er styremedlemmer i Ferd Holding AS, hvor det også er fire uavhengige eksterne styremedlemmer. Styret i Ferd Holding AS har ansvar og myndighet tilsvarende det som er tilfelle i selskaper med spredt eierskap. Det ble avholdt seks styremøter i Ferd Holding AS i 2023.

Det er tegnet ansvarsforsikring for styrets medlemmer og selskapets ledelse for det mulige ansvaret personene kan ha overfor foretaket og tredjepersoner. Forsikringen dekker personlig rettslig ansvar inkludert advokat- og andre saksomkostninger.

Ferd Capital

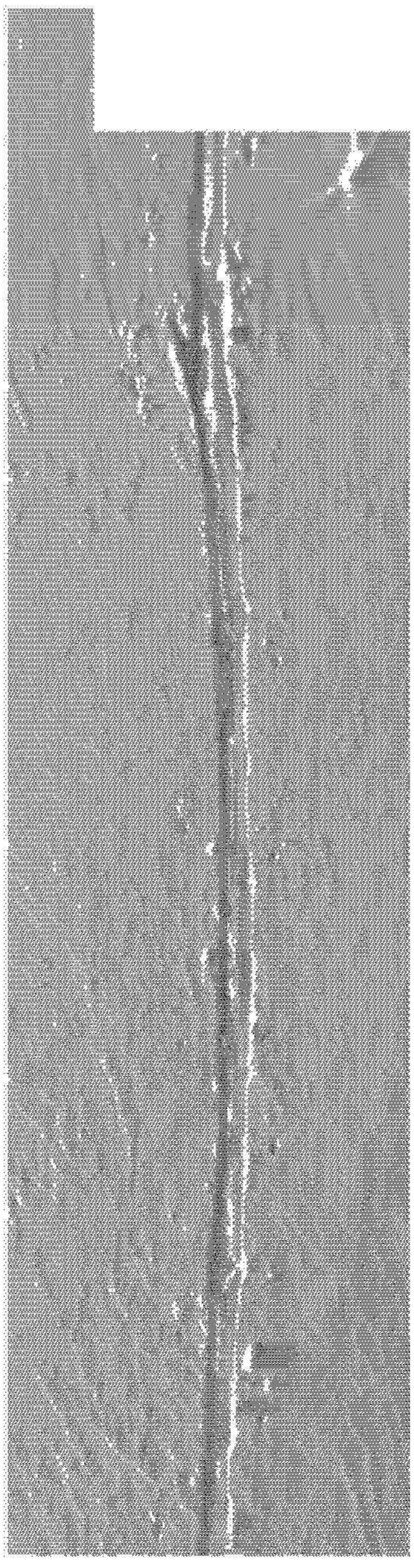
Ferd Capital er en langsiktig, fleksibel og verdiskapende partner for nordiske selskaper. Forretningsområdet har to mandater: Privateide selskaper og Børsnoterte selskaper.

De største privateide investeringene i Ferd Capital per 31.12.2023 var:

- ***Aibel*** er et ledende serviceselskap innen olje, gass og offshore vind. Over 4 950 medarbeidere i Norge og internasjonalt jobber på felt og anlegg på land og offshore.
- ***Aidian*** er et finskbasert selskap som utvikler og produserer diagnostiske tester for primærhelsetjenesten og kliniske laboratorier. Aidian har kontorer i 12 land og en global tilstedeværelse som dekker over 60 land.
- ***Brav*** er et merkevarehus innen sport og fritid med en portefølje av ledende merkevarer: Swix, Toko, Lundhags, Ulvang og Helsport.
- ***Broodstock Capital*** fokuserer på nordiske små og mellomstore bedrifter innen sjømatnæringen generelt og oppdretts-leverandørindustrien spesielt.
- ***Fjord Line*** er et moderne rederi som tilbyr trygg og miljøvennlig sjø-transport og opplevelser mellom Norge og Danmark.
- ***Fürst*** er et privateid laboratorium innen fagområdene medisinsk biokjemi, klinisk farmakologi, mikrobiologi og patologi.
- ***General Oceans*** berører alle områder innen havteknologiindustrien, med sensorer, operasjonelle plattformer og fartøy som muliggjør observasjoner, navigasjon, bærekraftig forvaltning og gjennomføring av oppdrag.
- ***Interwell*** er en ledende norsk leverandør av høyteknologiske brønn-verktøy til nasjonale og internasjonale energiselskaper.
- ***Mestergruppen*** er et av Skandinavias største konsern innen bygge-varehandel, kjededrift for boligentreprenører og eiendomsutvikling.
- ***Mnemonic*** er markedsleder i Norge og et av Europas ledende selskaper innen informasjonssikkerhet.
- ***Norkart*** tilbyr markedsledende løsninger innen kommunalteknikk, kart- og eiendomsinformasjon til offentlig og privat sektor. Selskapet har Norges mest komplette datavarehus for geografisk informasjon.
- ***Simployer*** tilbyr virksomheter teknologi og kompetanse innen HR-området.
- ***Try*** er Norges ledende fullservice kommunikasjonskonsern innen kreativitet, strategi og teknologi.

Se link til Ferds hjemmeside for Ferd Capitals oppsummering av 2023: https://aarsrapport2023.ferd.no/capital/

Avkastningen for Ferd Capital ble 9,1 prosent i 2023.

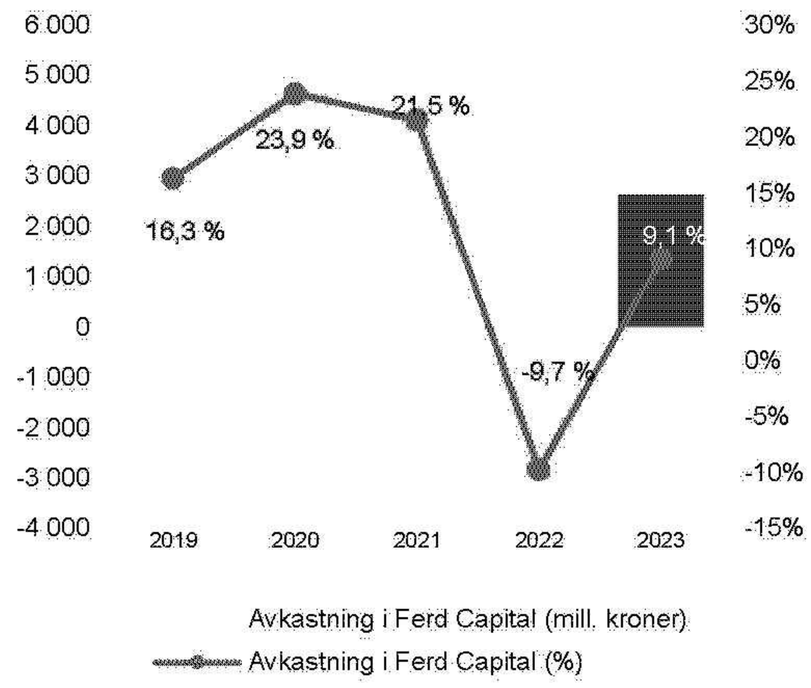
Ferd Capital ønsker å bidra aktivt til å utvikle de børsnoterte selskapene de har investert i. De syv største børsnoterte investeringene til Ferd Capital per 31.12.2023 er:

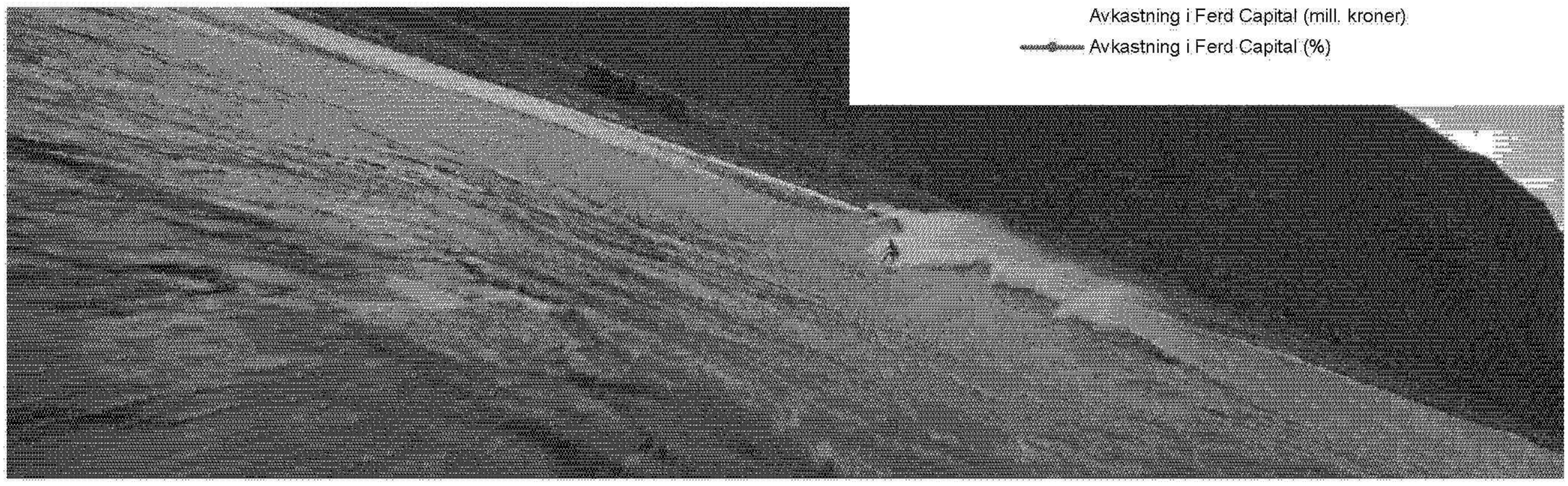
- ***Benchmark Holdings*** bidrar til forbedret fiskehelse og bærekraft i oppdrettsindustrien gjennom salg av spesialfôr, rogn og legemidler.
- ***Boozt AB*** (Boozt) er et nordisk teknologiselskap som selger mote og klær online. Boozt.com er en nettbutikk som tilbyr mer enn 1 600 ulike varemerker.
- ***BHG Group*** er den største europeiske netthandelsaktøren innenfor «Home Improvement» med fokus på de to segmentene Do-It-Yourself (DIY) og Home Furnishing.

- ***Elopak*** er en ledende leverandør av emballasje-systemer for flytende næringsmidler. Gjennom selskapets organisasjon og samarbeids-partnere selges og markedsføres Elopaks produkter i over 70 land.
- **Lerøy Seafood** er et verdensledende sjømatselskap. Kjernevirksomheten til konsernet er produksjon av laks og ørret, fangst av hvitfisk, videreforedling, produkt-utvikling, markedsføring, salg og distribusjon av sjømat.
- ***Nilfisk*** er en ledende, global leverandør av vaske-utstyr og -produkter både til det profesjonelle og private markedet.
- ***Trifork*** er et internasjonalt IT-selskap som spesialiserer seg på utvikling av skreddersydde innovative software-løsninger.

Avkastningen på Capitals børsnoterte selskaper var samlet på 9,9 prosent i 2023. Investeringen i Elopak utgjorde en betydelig andel av den børsnoterte porteføljen, og hadde en avkastning på 24 prosent i 2023.

Avkastningen på Ferd Capitals samlede portefølje ble 9,1 prosent i 2023. Ferd Capitals portefølje ble per 31.12.2023 verdsatt til 31,7 milliarder kroner.

Ferd Eiendom

Ferd Eiendom er en ansvarlig og langsiktig byutvikler og skal skape verdi utover økonomisk avkastning.

Den samlede avkastningen i 2023 endte på minus 78 millioner kroner, tilsvarende minus 1,9 prosent. Hovedforklaringen på verdinedgangen var økte yield-nivåer og høyere forventede entreprisekostnader for prosjekter under utvikling. Ferd Eiendoms største prosjekt, Marienlystprosjektet, hadde en positiv verdiutvikling i 2023.

Ferd Eiendom realiserte i 2023 en investering i en logistikkeiendom på Gardermoen. Det ble ikke gjort større nye investeringer i 2023.

Ved utgangen av 2023 hadde porteføljen til Ferd Eiendom en eiendomsverdi på 11,5 milliarder kroner og en egenkapitalverdi på 4,3 milliarder kroner.

«Humlehagen» er siste del av Tiedemannsbyen, et prosjekt på totalt 1 400 leiligheter. Ved utgangen av 2023 var 133 av 142 enheter solgt i Humlehagen-prosjektet, og overlevering av boligene startet første halvår 2024.

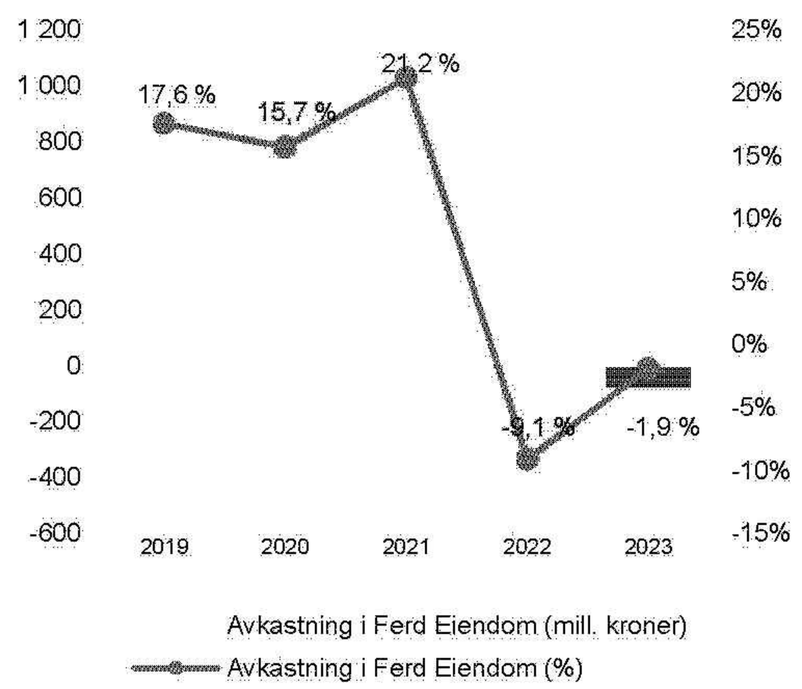
På Kleven Gård på Bekkestua i Bærum planlegger Ferd Eiendom oppføring av 40 boliger. Det planlegges for salgsstart i løpet av 2024.

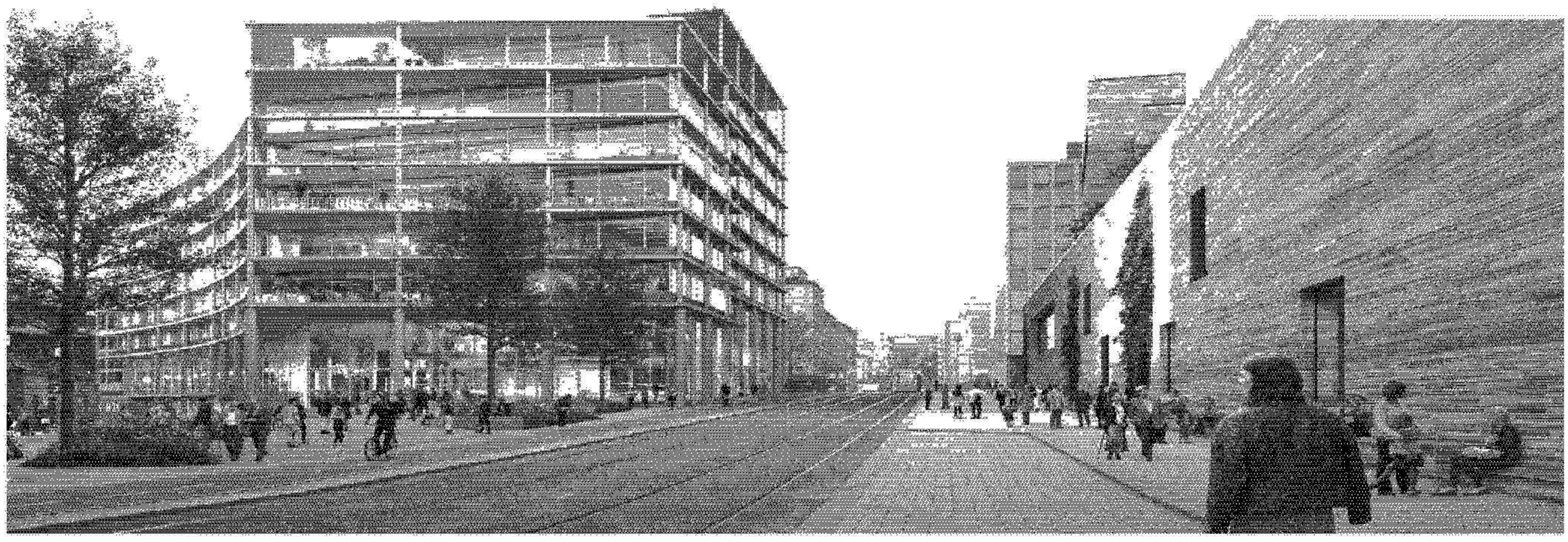
Ferd Eiendom har en stor portefølje av både eksisterende nærings-eiendommer og pågående kontorutviklings-prosjekter. De to største er Hieronymus Heyerdahls gate 1 og Trekanttomten i Vika, som begge ble ervervet i 2020. Hieronymus Heyerdahls gate 1 er et karakteristisk bygg som har umiddelbar nærhet til Oslo Rådhus. Bygget har vært gjennom omfattende rehabilitering og ombygging gjennom de to siste årene.

Trekanttomten («3KT») i Vika ble kjøpt i partnerskap med entreprenøren Vedal i desember 2020. På tomten planlegges det et byutviklingsprosjekt som kjennetegnes av en stedstilpasset utvikling, høye arkitektoniske kvaliteter og en sterk miljøprofil. Reguleringsprosessen er godt i gang, og planprogrammet ble godkjent høsten 2023. 3KT har siden sommeren 2023 blitt tilrettelagt for midlertidig aktivitet. I 2023 sesongen, fra april til september, hadde tomten over 50 000 besøkende og det ble gjennomført over 100 ulike arrangementer.

I 2023 ble Marienlyst skilt ut som et eget forretnings-område. Prosjektplanen omfatter oppføring av rundt 1200 boliger, utvikling og rehabilitering av Kringkastingshuset på 40 000 kvadratmeter, samt om lag 20 000 kvadratmeter som skal benyttes til næringsformål.

Ved utgangen av 2023 hadde porteføljen til Ferd Eiendom en eiendomsverdi på 11,5 milliarder kroner.

Ferd Ekstern Forvaltning

Ferd Ekstern Forvaltning har ansvar for konsernets investeringer hos eksterne forvaltere. Forretningsområdet fokuserer på markeder som utfyller de områdene hvor Ferd investerer direkte, og investerer i fond som skal gi attraktiv avkastning over tid. Porteføljene måles og følges opp i amerikanske dollar.

Etter et utfordrende år for globale aksjemarkeder i 2022 med et fall på 18,3 prosent, endte verdens aksjemarkeder målt ved MSCI World opp 23,8 prosent i 2023. Det globale aksjemarkedet er dermed kun svakt opp (pluss 1,3 prosent) de to årene sett under ett. Det var tre viktige temaer som preget markedet gjennom året; Kunstig Intelligens (KI), forventet utvikling for rentemarkedet og utviklingen i Kina.

Chat GPT fra OpenAI ble lansert i 2022 og ble raskt tatt i bruk av ledende amerikanske tech-selskaper. Microsofts investering i OpenAI og lansering av "Copilot", samt Nvidias økte grafikkprosessorsalg, markerte teknologiens gjennombrudd. Dette drev aksjekursene til teknologigiganter som Microsoft, Apple, Amazon, Meta, Tesla, Google, og Nvidia, som i gjennomsnitt økte 87 prosent i 2023. Disse syv selskapene utgjorde alene over 9 prosent av den globale indeksens oppgang (MSCI World).

Til tross for resesjonsfrykt i aksjemarkedene, bidro sterke økonomiske tall til en økning i den amerikanske 10-årsrenten til nesten 5 prosent, før et markedsskifte i fjerde kvartal antydet kommende rentekutt.

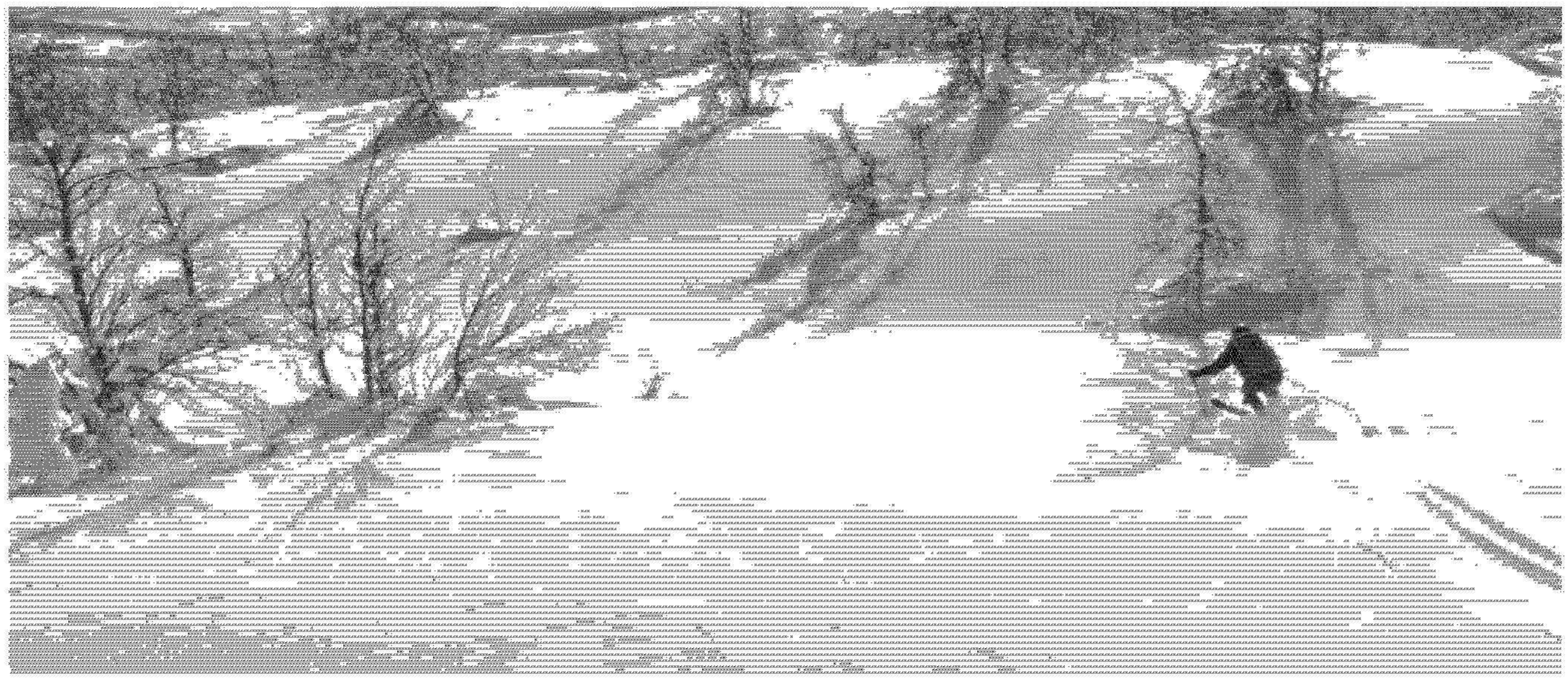
Kinas økonomiske utfordringer førte til et fall på 11,2 prosent i deres aksjemarked, mens sterk vekst i India, Korea, og Taiwan løftet MSCI Asia Pacific ex Japan-indeksen 7,4 prosent.

Oslo Børs steg 9,9 prosent selv om oljeprisen falt, og den norske kronen endte året svakere mot USD og EUR.

Ferd Ekstern Forvaltnings porteføljer, som måles og følges opp i amerikanske dollar, hadde i 2023 en samlet avkastning på 12,4 prosent.

I Global Equity-mandatet investeres det i aksjefond som komplementerer Ferds direkteinvesteringer. Global Equity hadde en avkastning på 14,1 prosent for året målt i USD. Dette var 2,3 prosent lavere enn den vektede referanseindeksen til mandatet, og kan hovedsakelig tilskrives svake relative resultater i Asia, hvor konsumorienterte aksjer i Kina trakk ned. I tillegg var

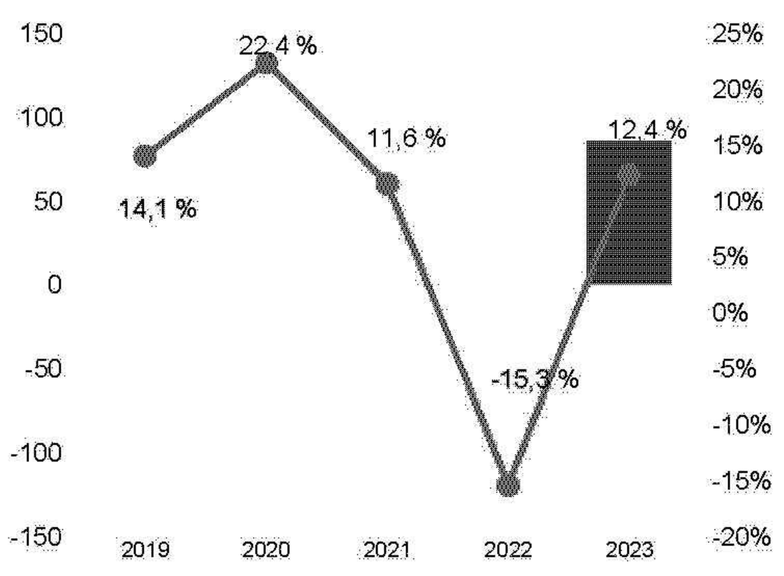
Ferd Ekstern Forvaltning har ansvar for konsernets investeringer hos eksterne forvaltere.

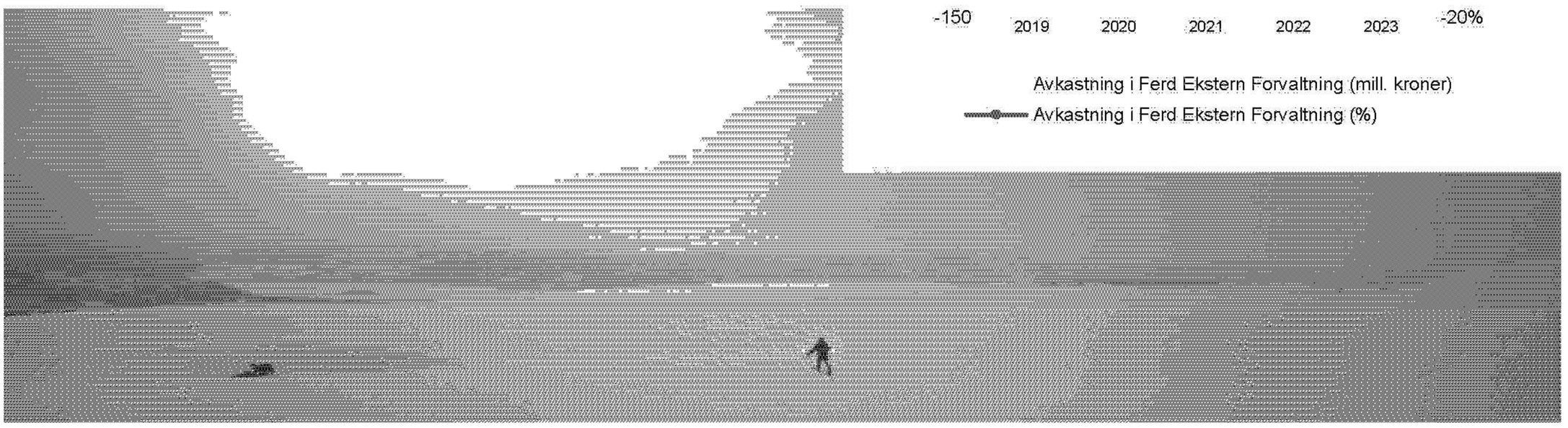

det en undervekt i teknologitemaet til et par av de største teknologiselskapene, som hadde meget sterk utvikling gjennom 2023.

Global Fund Opportunities-mandatet består av fondsinvesteringer som tilbyr attraktiv absoluttavkastning, og som har lavere samvariasjon med utviklingen i aksjemarkedene enn ordinære aksjefond. Mandatet steg 10,3 prosent i 2023. Mandatets illikvide investeringer steg 8,9 prosent, mens de likvide investeringene hadde en avkastning på 11,8 prosent.

Det ble allokert 0,5 milliarder kroner ut av Global Equity-mandatet våren 2023. Ved utgangen av 2023 var forvaltningskapitalen til området på 7,5 milliarder kroner, hvorav 4,2 milliarder kroner i Global Equity og 3,3 milliarder kroner i Global Fund Opportunities, som var plassert hos 15 ulike forvaltere.

Ferd Impact Investing

Ferd Impact Investing skal investere i tidligfaseselskaper som har potensiale til å levere både en positiv effekt på FNs bærekraftsmål og en solid risikojustert avkastning. Forretningsområdet investerer primært gjennom fond, men gjør også investeringer direkte i selskaper i partnerskap med andre. De konsentrerer seg om de tre sektorene energiomstilling, bærekraftige byer og hav.

Ferd Impact Investing har hittil gjort 26 investeringer. I 2023 har det blitt investert i fire nye fond, samt gjort tre nye co-investeringer og tre oppfølgingsinvesteringer.

I andre halvår 2023 solgte Ferd Impact sin største investering i selskapet Nextwind og oppnådde en meget solid finansiell avkastning, og god impact. Salget representerer Ferd Impacts første store realisasjon.

Per 31.12.2023 har Ferd Impact Investing investert 569 millioner kroner i nåværende investeringer og kommittert ytterligere 342 millioner kroner. Markedsverdien av porteføljen var 615 millioner kroner.

Ferd Impact Investing skal investere i tidligfaseselskaper som har potensiale til å levere både en positiv effekt på FNs bærekraftsmål og en solid risikojustert avkastning.

Ferd Sosiale Entreprenører

Ferd Sosiale Entreprenører (FSE) investerer i sosiale entreprenører som skaper sosiale og økonomiske resultater. Gjennom en kombinasjon av kapital, kompetanse og nettverk er målet å styrke selskapenes muligheter for suksess. FSE samarbeider også med det offentlige for å bidra til nye verktøy og bedrede rammebetingelser for sosiale entreprenører.

Ferd Sosiale Entreprenører investerer i sosiale entreprenører som skaper sosiale og økonomiske resultater.

Ved utgangen av 2023 var det 11 selskaper og tre fondsinvesteringer i FSEs portefølje. Den viktigste hendelsen i 2023 var fusjonen mellom Unicus og Auticon – begge selskaper som FSE har investert i over lengre tid. Fusjonen skapte verdens største selskap hvor flertallet av de ansatte har en autisme-diagnose. Forretningsområdet investerte også i to nye selskaper og ett fond i løpet av 2023.

FSE lanserte i 2022 også sin «Oslo-satsing». I Oslo-satsingen samler de næringsliv og stiftelser til felles innsats for levekårsutsatte områder i Oslo. Sammen ønsker vi å legge til rette for at flere deltar i aktivitet, gjennomfører videregående skole, og får en varig relasjon til arbeidslivet. Til nå har Oslo-satsingen støttet 15 organisasjoner som allerede er godt i gang med arbeidet.

For mer informasjon om FSEs porteføljeselskaper, se link: http://ferd.no/sosiale-entreprenorer/portefolje/

Likestilling, hindring av diskriminering, antall ansatte og sykefravær

Ferd arbeider for å ha en inkluderende bedriftskultur. Vi har som mål å være en arbeidsplass der det er likestilling mellom kvinner og menn. Vi har prosedyrer som skal sikre at det ikke forekommer forskjells-behandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, forfremmelser og rekruttering. Av de 76 ansatte i Ferd AS per utgangen av 2023 var det 39 kvinner og 37 menn. Gjennomsnittslønnen for kvinnelige ansatte var 66 prosent av gjennomsnittslønnen for mannlige ansatte i Ferd AS, og forklaringen på dette er at kvinneandelen er lavere i noen av forretnings-områdene enn i administrasjonen. Lønnsnivåene er likere innenfor hvert forretningsområde.

Av 16 nyansettelser i Ferd AS i 2023 ble det rekruttert ni kvinner. Tilsvarende tall for 2022 var at 9 av 11 nyansettelser var kvinner, mens det i 2021 var 8 av 16 nyansettelser som var kvinner. Tre av Ferds fem forretningsområder er ledet av kvinner. Ferd arbeider aktivt med å

rekruttere flere kvinner til forretningsområdene og i ledende posisjoner. I Ferd Capital, som er det største forretningsområdet, har halvparten av ansettelsene de siste to årene vært kvinner.

Vi har sett på hva som kan bidra til diskriminering og hindre likestilling i Ferd AS og identifisert våre rekrutteringsprosesser og kriteriene for interne forfremmelser som viktige områder i dette arbeidet. Ferd arbeider for å rekruttere flere kvinnelige medarbeidere i ledende roller og til de forretningsområdene som historisk har hatt en lavere andel kvinner. I ansettelsesprosesser og interne opprykk fokuserer selskapet på kandidatenes kvalifikasjoner for stillingen uavhengig av etnisitet, religion, seksuell orientering, graviditet, omsorgsoppgaver, funksjonsnedsettelse, statsborgerskap eller andre kriterier som vurderes som irrelevante for deres arbeid.

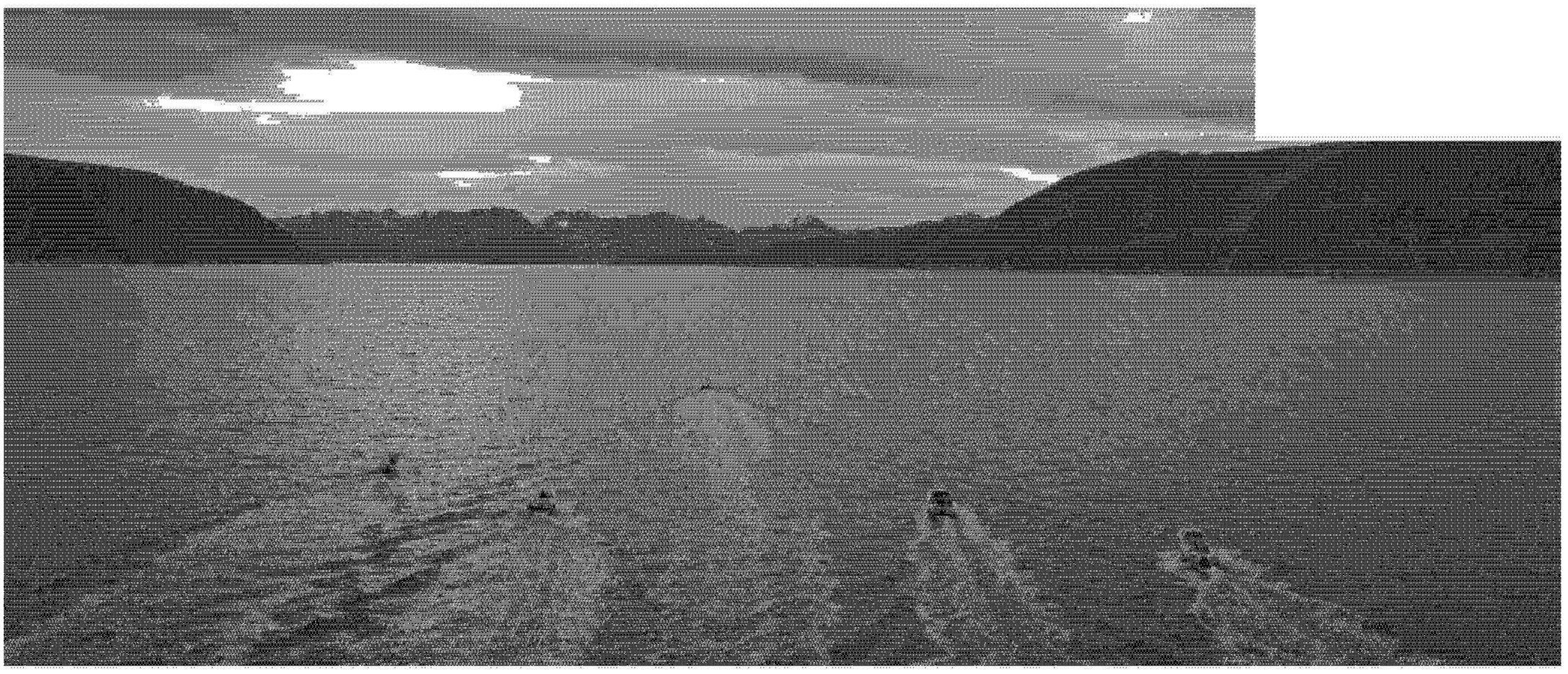
Ferd arbeider for å ha en inkluderende bedriftskultur.

Selskapet tilrettelegger for fleksible arbeidsforhold, og ansettelse i Ferd gir gode muligheter for å balansere jobb og fritid. De ansatte nyter stor grad av fleksibilitet til hvordan arbeidshverdagen kan organiseres. Det blir stilt til rådighet utstyr som muliggjør effektivt arbeid fra hjemmekontor, som for eksempel gjør det enklere å få hverdagen til småbarnsforeldre å gå opp.

Ferd etterstreber å legge til rette for, og oppfordrer til at ansatte av begge kjønn gjennomfører foreldrepermisjoner. Av de ansatte som har hatt foreldrepermisjon de siste to år er gjennomsnittlig antall uker foreldre-permisjon 15 uker for menn og 38 uker for kvinner.

Alle de ansatte i Ferd er ansatt i heltidsstillinger. I tilfeller der ansatte av personlige årsaker ønsker å arbeide i redusert stilling, forsøker Ferd å legge til rette for dette. Én ansatt arbeidet i redusert stilling per 31.12.2023.

Diskrimineringslovens formål er å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, funksjonsnedsettelse, religion og livssyn. Ferd arbeider aktivt og målrettet for å fremme lovens formål innenfor vår virksomhet. Dette gjøres blant annet gjennom grundige jobb-analyser før nye stillingsutlysninger, og bruk av eksterne rekrutterings-firmaer i Ferds ansettelsesprosesser. Våre kontorer i Dronning Mauds gate 10 tilfredsstiller kravene til universell utforming.

I 2023 var gjennomsnittlig antall ansatte i Ferd konsernet 6 903. Inklusiv de ansatte i Aibel, Aidian, Fjord Line, Fürst og Mnemonic var antall ansatte ca. 13 800. Kvinneandelen i Ferd-konsernet var på 28 prosent per utgangen av 2023, og sykefraværet i 2023 var på 3,4 prosent. Arbeidsmiljøet i Ferd AS anses som godt. Det har i løpet av året ikke skjedd eller blitt rapportert om alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i Ferd AS. Det har ikke vært ulykker med dødelig utfall i Ferd konsernet i 2023.

Resultatdisponering

Årsresultatet på 3 832 millioner kroner overføres til annen egenkapital.

Årsresultatet på 3 832 millioner kroner overføres til annen egenkapital.

Oslo, 16. april 2024

I styret for Ferd AS

Johan H. Andresen
Styrets leder

Morten Borge
Styremedlem/konsernsjef

Tom Erik Myrland
Styremedlem

Erik Rosness
Styremedlem

ÅRSREGNSKAP

FERD AS

2023

Resultatregnskap

Beløp i NOK mill.	Note	2023	2022
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Utbytter og konsernbidrag fra finansielle investeringer	3,4	677	2 466
Verdiendringer på finansielle investeringer	3,4	3 589	-6 776
Andre inntekter	3	23	52
Driftsinntekter	3	**4 289**	**-4 258**
Lønnskostnader	5,6	235	80
Av- og nedskrivninger	7,8	30	25
Andre driftskostnader	9, 10	88	111
Driftskostnader	3	**353**	**216**
Driftsresultat	3	**3 935**	**-4 474**
Renteinntekter	11,12	158	22
Rentekostnader	8, 11,12	-215	-32
Netto andre finansposter	12	4	104
Netto finansresultat	12	**-52**	**95**
Resultat før skattekostnad		**3 883**	**-4 379**
Skattekostnad	13	51	90
ÅRSRESULTAT		**3 832**	**-4 469**

Totalresultat

Beløp i NOK mill.	2023	2022
ÅRSRESULTAT	3 832	-4 469
TOTALRESULTAT	**3 832**	**-4 469**

Balanse pr. 31. desember

Beløp i NOK mill.	Note	2023	2022
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler	7	107	67
Bruksretteiendeler	8	154	178
Investeringer i datterselskaper	3,14,15	30 199	26 216
Langsiktige fordringer på foretak i samme konsern	11,14	230	89
Andre fordringer	14	111	110
Sum anleggsmidler		**30 801**	**26 660**
Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer på foretak i samme konsern	11,14	32	112
Andre kortsiktige fordringer	14	152	241
Noterte aksjer og andeler	3,14	5 148	5 947
Unoterte aksjer og andeler	3,14,15	10 104	9 691
Likviditetsfond (kontantekvivalenter)	3,14	1 532	824
Bankinnskudd	3,14,16	669	854
Sum omløpsmidler		**17 636**	**17 667**
SUM EIENDELER		**48 437**	**44 327**

Balanse pr. 31. desember

Beløp i NOK mill.	Note	2023	2022
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Aksjekapital	17	183	183
Overkurs		3 057	3 057
Annen innskutt egenkapital		810	810
Annen egenkapital		40 619	37 758
Sum egenkapital		**44 669**	**41 808**
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	6	54	46
Utsatt skatt	13	384	322
Gjeld til foretak i samme konsern	11,14	82	118
Andre langsiktige forpliktelser		18	-
Langsiktig rentebærende gjeld	18	1 000	300
Leieforpliktelser	8	146	160
Sum langsiktig gjeld		**1 685**	**945**
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	14	13	9
Offentlige avgifter	14	17	17
Trekk på konti i konsernkontoordning	14,19	677	340
Gjeld til foretak i samme konsern	11,14	1 300	1 092
Leieforpliktelser	8	21	26
Annen kortsiktig gjeld	14	55	91
Sum kortsiktig gjeld		**2 083**	**1 574**
Sum gjeld		**3 768**	**2 519**
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		**48 437**	**44 327**

Oslo, 16. april 2024

I styret for Ferd AS

Johan H. Andresen
Styrets leder

Morten Borge
Styremedlem/konsernsjef

Tom Erik Myrland
Styremedlem

Erik Rosness
Styremedlem

Oppstilling over endringer i egenkapitalen

2023

Beløp i NOK mill.	Aksje-kapital (note 17)	Overkurs	Annen innskutt egen-kapital	Sum innskutt egen-kapital	Fond for urealiserte gevinster	Annen egen-kapital	Sum annen egen-kapital	Sum egen-kapital
Egenkapital 1.1.2023	**183**	**3 057**	**810**	**4 051**	**19 187**	**18 570**	**37 758**	**41 808**
Årsresultat					3 132	700	3 832	3 832
Totalresultat 2023					**3 132**	**700**	**3 832**	**3 832**
Eiertransaksjoner								
Avgitt tilleggsutbytte *)						-990	-990	-990
Andre egenkapitaltransaksjoner						19	19	19
Totalt eiertransaksjoner						**-971**	**-971**	**-971**
Egenkapital 31.12.2023	**183**	**3 057**	**810**	**4 051**	**22 319**	**18 299**	**40 619**	**44 669**

*) Ferd AS har i januar, mars og august 2023 delt ut tilleggsutbytter til Ferd Holding AS.

2022

Beløp i NOK mill.	Aksje-kapital (note 17)	Overkurs	Annen innskutt egen-kapital	Sum innskutt egen-kapital	Fond for urealiserte gevinster	Annen egen-kapital	Sum annen egen-kapital	Sum egen-kapital
Egenkapital 1.1.2022	**183**	**3 057**	**810**	**4 051**	**21 754**	**21 129**	**42 883**	**46 933**
Årsresultat					-2 566	-1 903	-4 469	-4 469
Totalresultat 2022					**-2 566**	**-1 903**	**-4 469**	**-4 469**
Eiertransaksjoner								
Avgitt tilleggsutbytte *)						-670	-670	-670
Andre egenkapitaltransaksjoner						14	14	14
Totalt eiertransaksjoner						**-656**	**-656**	**-656**
Egenkapital 31.12.2022	**183**	**3 057**	**810**	**4 051**	**19 187**	**18 570**	**37 758**	**41 808**

*) Ferd AS har i august og desember 2022 delt ut tilleggsutbytter til Ferd Holding AS.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstilling
Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen presenterer selskapets faktiske inn- og utbetalinger for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis den ordinære driften, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten.

Kontanter og kontantekvivalenter
Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter, bankinnskudd, andre kortsiktige og lett omsettelige investeringer med inntil 3 måneder løpetid, herunder likviditetsfond. Bundne midler inngår også her. Trekk på kassekreditt er i balansen presentert som kortsiktig gjeld til kredittinstitusjoner. I kontantstrømoppstillingen er trekk på kassekreditt inkludert i kontanter og kontantekvivalenter.

Beløp i NOK mill.	Note	2023	2022
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Innbetalinger fra realisasjoner av finansielle aktiva	4	2 334	4 669
Innbetalinger av utbytter fra finansielle aktiva	4	127	36
Utbetalinger til kjøp av finansielle aktiva	4	-1 248	-6 261
Utbetalinger til lønns- og driftskostnader	5,9	-360	-423
Inn- og utbetalinger av skatt	13	40	189
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		**893**	**-1 790**
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger fra / nedsalg i datterselskaper	4, 11	716	2 382
Utbetalinger til / investeringer i datterselskaper	11	-1 426	-105
Overføringer fra(+) / til(-) datterselskapers konti i konsernkontoordning	11	129	-1 038
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		**-581**	**1 239**
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Overføringer til Ferd Holding	11	-893	-682
Inn- og utbetalinger fra ekstern finansiering	19	700	-
Overføring til (-) / fra (+) likviditetsfond		-600	1 200
Renter og finanskostnader		-60	-30
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		**-853**	**488**
Valutaomregning av bankinnskudd		**20**	**120**
Endring i netto innskudd konsernkontoordning		-522	58
Netto innskudd i konsernkontoordning 01.01		514	456
Netto innskudd i konsernkontoordning 31.12		**-8**	**514**
Bankinnskudd 31.12		669	854
Trekk på konti i konsernkontoordning 31.12	19	-677	-340
Netto innskudd i konsernkontoordning 31.12		**-8**	**514**
Likviditetsfond 31.12		1 532	824
Sum kontantekvivalenter 31.12		**1 524**	**1 338**

Note 1 Generell informasjon og grunnlag for utarbeidelse

Generell informasjon

Ferd er et familieeid norsk investeringsselskap som satser på verdiskapende eierskap i virksomheter og finansielle investeringer. I tillegg har selskapet et omfattende engasjement innenfor sosialt entreprenørskap. Ferd AS har hovedkontor i Dronning Mauds gate 10, Oslo.

Ferd er eiet av Andresen-familien. Johan H. Andresen er styrets leder. Selskapets regnskaper for 2023 ble vedtatt av styret 16. april 2024.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Ferd AS avlegger selskapsregnskapet i samsvar med Regnskapslovens § 3-9 og Forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder.

Investeringer i datterselskaper

Datterselskaper er selskaper der morselskapet Ferd AS direkte eller indirekte har kontroll. Ferd har kontroll over en investering dersom Ferd har beslutningsmakt over foretaket som det er investert i, er eksponert for eller har rettigheter til variabel avkastning fra foretaket, og samtidig har mulighet til å bruke denne beslutningsmakt over foretaket til å påvirke den variable avkastningen.

Datterselskaper klassifiseres som anleggsmiddel i balansen og måles til virkelig verdi. Verdiendringer på datterselskapene, løpende avkastning som utbytter og gevinst eller tap ved realisasjon av datterselskaper føres som netto driftsinntekt i resultatet.

Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Tilknyttede selskaper er selskaper der Ferd har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse innebærer at Ferd tar del i strategiske avgjørelser om selskapets økonomi og drift uten å ha kontroll over disse avgjørelsene. Betydelig innflytelse foreligger normalt for investeringer der Ferd har mellom 20 og 50 prosent av stemmeberettiget kapital.

Felleskontrollert virksomhet foreligger når virksomheten er regulert ved avtale som krever enstemmighet mellom deltakerne ved strategiske, finansielle og operasjonelle beslutninger.

Investeringer i tilknyttede selskap og felles kontrollert virksomhet innregnes til virkelig verdi med verdiendringer over resultat og klassifiseres som omløpsmidler i balansen. Verdiendringer på investeringene, løpende avkastning som utbytter og gevinst eller tap ved realisasjon av investeringene føres som netto driftsinntekt i resultatet.

Omregning av utenlandsk valuta

Regnskapet presenteres i norske kroner (NOK) som er den funksjonelle valuta til Ferd AS. Transaksjoner i utenlandsk valuta innregnes og måles i NOK på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til NOK basert på balansedagens kurs. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer innregnes i resultatet.

Utbytte

Utbytte og utdeling av konsernbidrag som foreslås av styret, klassifiseres som kortsiktig gjeld i regnskapet, i samsvar med unntaksregelen i "Forskrift om forenklet regnskapsstandard" § 3-1, 1. ledd nr 4, gitt i medhold av Regnskapslovens § 3-9.

Note 2 Estimater og skjønnsmessige vurderinger

Ledelsen har benyttet estimater og forutsetninger ved utarbeidelsen av regnskapet. Dette gjelder for eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og noteopplysninger. Estimater og forutsetninger som er lagt til grunn for verdsettelse er basert på historisk erfaring og andre faktorer som vurderes å være relevante for estimatet på balansedagen. Estimatene kan avvike fra faktiske resultater. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår.

Hovedpostene hvor estimater vil ha stor innvirkning på regnskapsførte verdier er omtalt nedenfor. Metode for estimering av virkelig verdi på finansielle eiendeler er også beskrevet nedenfor.

Ferd mener at estimatene på virkelig verdi reflekterer rimelige estimater og forutsetninger for alle vesentlige faktorer som partene i en uavhengig transaksjon forventes å vektlegge, inkludert de faktorer som har innvirkning på forventet kontantstrøm, og av graden av risiko forbundet med disse.

Fastsettelse av virkelig verdi på finansielle eiendeler

Ferds balanse består av en stor andel finansielle eiendeler som bokføres til virkelig verdi. Måling til virkelig verdi av de finansielle eiendelene vil i ulik grad være påvirket av estimater og forutsetninger knyttet til blant annet fremtidige kontantstrømmer, avkastningskrav og rentenivå. Det er størst usikkerhet knyttet til fastsettelse av virkelig verdi på de unoterte finansielle eiendelene.

Noterte aksjer og andeler

Virkelig verdi av finansielle eiendeler som omsettes i aktive og likvide markeder fastsettes til noterte markedspriser på balansedagen (markedets offisielle sluttkurs), og verdifastsettelsen innebærer således begrenset estimatusikkerhet.

Unoterte aksjer og andeler

Posten "Unoterte aksjer og andeler" består av unoterte aksjer og hedgefond. Virkelig verdi av unoterte aksjer estimeres ved hjelp av anerkjente verdsettelsesmodeller. Bruken av disse modellene krever innleggelse av data som dels består av noterte markedspriser og dels estimater om fremtidig utvikling, samt vurderinger vedrørende en rekke faktorer som eksisterer på balansedagen. Fondsinvesteringene er eksternt forvaltet. Ferd mottar månedlige, kvartalsvise eller halvårlige estimater på virkelig verdi fra forvalterne. Estimatene blir etterprøvd av uavhengige administratorer. I tillegg utøves det en rimelighetsvurdering av fondenes samlede avkastning mot referanseindekser.

Likviditetsfond

Virkelig verdi av likviditetsfondene verdsettes ut fra noterte markedskurser. Dersom markedskurser ikke er tilgjengelige, verdsettes fondene i samsvar med prismodeller basert på gjeldende rentekurve og eksterne kredittratinger.

Derivater

Virkelig verdi av derivater verdsettes ut fra noterte markedskurser.

Fastsettelse av virkelig verdi på datterselskaper med eiendommer

Ferd har datterselskaper med eiendommer som verdsettes til virkelig verdi. Virkelig verdi fastsettes til neddiskontert verdi av fremtidige kontantstrømmer og estimatet vil være påvirket av forventede fremtidige kontantstrømmer og avkastningskrav. For å finne virkelig verdi beregnes deretter fradrag for estimerte skatteposisjoner i de underliggende selskapene kjøper og selger vil ta hensyn til i en transaksjon. Hovedprinsippene for fastsettelse av kontantstrømmer og avkastningskrav er beskrevet nedenfor.

Fremtidige kontantstrømmer baseres på følgende forhold:

- Eksisterende kontrakter
- Forventet fremtidig utleie
- Forventet ledighet

Avkastningskravet fastsettes ved å ta utgangspunkt i et markedsbasert avkastningskrav for eiendommer med antatt beste beliggenhet (prime-yield CBD) tillagt risikopremie for eiendommen. Risikopremien baseres på:

- Beliggenhet
- Standard
- Forventet markedsutvikling
- Leienivå sammenlignet med resten av markedet
- Kvalitet på leietakers soliditet
- Eiendomsspesifikk kunnskap

Dersom det er gjort transaksjoner av sammenlignbare eiendommer nært opp mot balansedagen, benyttes disse verdien som en kryssreferanse for verdsettelsen.

Fastsettelse av virkelig verdi på finansielle datterselskaper og datterselskaper eid av forretningsområdet Ferd Capital

Ferd AS eier investeringer indirekte gjennom datterselskaper som er holdingselskaper for disse investeringene. Virkelig verdi av disse datterselskapene er verdsatt til bokført verdi av egenkapitalen, for deretter å justere for ikke bokførte verdiendringer på de underliggende investeringene. De underliggende investeringene er verdsatt etter de samme prinsipper og metoder som Ferd AS sine direkteinvesteringer.

Note 3 Driftssegmenter

Ferd avlegger segmentrapportering i samsvar med IFRS® 8. Ferd er et investeringsselskap og selskapets ledelse fatter beslutninger, følger opp og evaluerer beslutningene basert på verdiutviklingen og virkelig verdi på selskapets investeringer. Ferd skiller mellom forretningsområdene basert på investeringstype / mandat, kapitalallokering, ressursallokering og risikovurdering.

Ferd opererer med følgende driftssegmenter:

Ferd Capital er en langsiktig, fleksibel og verdiskapende partner for nordiske selskaper. Forretningsområdet har to mandater: Privateide selskaper og Børsnoterte selskaper. Se note 3 til konsernregnskapet for informasjon om Ferd Capitals største investeringer per 31.12.2023.

Ferd Ekstern Forvaltning har ansvar for konsernets investeringer hos eksterne forvaltere. Forretningsområdet fokuserer på markeder som utfyller de områdene hvor Ferd investerer direkte og investerer i fond som skal gi attraktiv avkastning over tid.

Ferd Impact Investing skal investere i tidligfaseselskaper som har potensiale til å levere både en positiv effekt på FNs bærekraftmål og en solid risikojustert avkastning.

Ferd Eiendom er en ledende by-utvikler. Gjennom aktiv utvikling, gjennomføring og forvaltning av miljøvennlige prosjekter skaper de verdi utover finansiell avkastning.

Øvrig virksomhet består hovedsakelig av bankbeholdning, egenkapitalinvesteringer i Ferd Sosiale Entreprenører, samt diverse andre eiendeler og investeringer. I tillegg inngår kostnader til selskapets ledelse og administrasjon.

Ferd Invest ble i løpet av 2022 avviklet ved at forretningsområdets investeringer enten ble solgt eller overført til Ferd Capital. Minus 419 millioner kroner i driftsinntekter i Ferd Invest for 2022 er presentert som del av Øvrig virksomhet i sammenligningstallene for 2022.

Beløp i NOK mill.	**Ferd AS**	**Capital**	**Ekstern Forvaltning**	**Impact Investing**	**Eiendom**	**Øvrig virksomhet**
Resultat 2023						
Driftsinntekter	4 289	2 661	1 107	106	227	187
Driftskostnader	-353	-100	-14	-13	-65	-162
Driftsresultat	**3 935**	**2 561**	**1 093**	**93**	**162**	**26**
Balanse 31.12.23						
Investeringer i datterselskaper	30 199	25 125	-	82	4 731	262
Investeringer klassifisert som omløpsmidler	16 783	6 480	7 484	535	-	2 283
Bankinnskudd	669	-	-	-	-	669
Øvrige eiendeler	786	-274	85	-	25	950
Sum eiendeler	**48 437**	**31 331**	**7 569**	**617**	**4 755**	**4 165**

Beløp i NOK mill.	**Ferd AS**	**Capital**	**Ekstern Forvaltning**	**Impact Investing**	**Eiendom**	**Øvrig virksomhet**
Resultat 2022						
Driftsinntekter	-4 258	-3 135	-384	69	-443	-364
Driftskostnader	-216	-75	-2	-9	-47	-83
Driftsresultat	**-4 474**	**-3 211**	**-386**	**60**	**-490**	**-447**
Balanse 31.12.22						
Investeringer i datterselskaper	26 216	21 731	-	54	4 342	89
Investeringer klassifisert som omløpsmidler	16 461	7 026	7 273	434	-	1 729
Bankinnskudd	854	-	-	-	-	854
Øvrige eiendeler	796	387	-1	-	84	326
Sum eiendeler	**44 327**	**29 143**	**7 272**	**488**	**4 426**	**2 998**

Note 4 Inntekter fra finansielle investeringer

Beløp i NOK mill.	Utbytter og konsernbidrag	Verdiendringer	Sum
Investeringer i datterselskaper	604	1 859	2 463
Noterte aksjer og andeler	35	750	785
Unoterte aksjer og andeler	37	867	905
Likviditetsfond	-	112	112
Sum 2023	**677**	**3 589**	**4 266**

Beløp i NOK mill.	Utbytter og konsernbidrag	Verdiendringer	Sum
Investeringer i datterselskaper	2 380	-2 379	1
Noterte aksjer og andeler	67	-4 079	-4 012
Unoterte aksjer og andeler	19	-341	-322
Likviditetsfond	-	22	22
Sum 2022	**2 466**	**-6 776**	**-4 310**

Note 5 Lønnskostnader og godtgjørelser

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Lønn (inklusive endring i avsetninger for bonusordninger)	157	22
Sosiale avgifter	32	18
Pensjonskostnader (se note 6)	18	13
Andre ytelser	27	27
Sum	**235**	**80**
Gjennomsnittlig antall årsverk	73	67

Lønn og honorarer til konsernsjef

Beløp i NOK 1000	Lønn og bonus	Natural-ytelser	Pensjons-premie
Morten Borge	18 945	292	1 160

Konsernsjefen er med i Ferds langsiktige bonusordning. Bonus er basert på oppnådde resultater i konsernet.

Konsernsjefen omfattes av Ferds kollektive pensjonsordninger for lønn under 12 G. Dette er en innskuddsordning (se også note 6). Konsernsjefen er medlem av en innskuddsordning over drift for pensjonsgrunnlaget som er høyere enn 12 G, samt en førtidspensjonsordning som gir mulighet til å fratre ved oppnådd 65 års alder.

Konsernsjefen har rett til ni måneders etterlønn dersom han må fratre sin stilling.

Konsernsjefen er med i en langsiktig spareordning for Ferd. Spareordningen har en bindingstid og Ferd Holding AS har finansiert deler av ordningen.

Honorarer til styret
Det er ikke utbetalt særskilt honorar for styreverv i Ferd AS.

Note 6 Pensjonskostnader og forpliktelser

FERDS PENSJONSORDNINGER

Innskuddsbaserte ordninger
Forpliktelser til å yte innskudd til innskuddsbaserte pensjonsordninger innregnes som kostnader i resultatet når de ansatte har ytt tjenester som gir dem rett til innskuddet.

Ytelsesbaserte ordninger
Ferd har ikke lengre en pensjonsordning for lønn over 12G, med unntak for en tidligere ordning som ble lukket i 2013. For den lukkede pensjonsordningen består rettigheten av en andel av lønnen over 12 G, samt en avkastningskomponent som avhenger av den ansattes valgte risikoprofil. Pensjonsordningen har mange fellestrekk med en innskuddsordning, men ettersom Ferd ikke gjennomfører løpende utbetalinger til et fond, men har valgt å sitte med avkastningsrisikoen selv, skal ordningen regnskapsmessig klassifiseres som en ytelsesordning. Ferd har innregnet forpliktelsen som en pensjonsforpliktelse og kostnadsfører de løpende innskuddene og den løpende avkastningen etter hvert som de pådras.

Konsernledelsen har dessuten en førtidspensjonsordning som gir de anledning til å gå av fra fylte 65 år. Dette er også en ytelsesordning.

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonen fastsettes normalt som en andel av den ansattes lønn. Selskapets netto forpliktelse fra ytelsesbaserte pensjonsordninger er beregnet separat for hver plan. Forpliktelsen beregnes av aktuar og er et estimat på framtidige ytelser som ansatte har opptjent på balansedagen som følge av deres tjeneste i inneværende og tidligere perioder. Ytelsene er neddiskontert til nåverdi redusert med virkelig verdi av pensjonsmidler.

Den delen av periodens netto pensjonskostnad som består av årets pensjonsopptjening, avkortning og oppgjør av pensjonsordninger, planendringer samt periodisert arbeidsgiveravgift, inkluderes i lønnskostnader i den perioden den ansatte har jobbet og dermed opptjent pensjonsrettighetene, mens netto rentekostnad på pensjonsforpliktelsen fratrukket forventet avkastning på pensjonsmidlene, resultatføres som finanskostnader i samme periode. Positive og negative estimatavvik føres som andre inntekter og kostnader i totalresultatet i den perioden de er identifisert.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid når endringene ikke er innvunnet umiddelbart. Gevinster eller tap på avkortning eller oppgjør av en ytelsesbasert pensjonsordning innregnes i resultatet når avkortningen eller oppgjøret inntreffer. En avkortning inntreffer når selskapet vedtar en vesentlig reduksjon av antall ansatte som omfattes av en ordning eller endrer vilkårene for en ytelsesbasert pensjonsordning slik at en vesentlig del av nåværende ansattes fremtidige opptjening ikke lenger kvalifiserer til ytelser eller bare kvalifiserer til reduserte ytelser.

Økonomiske forutsetninger per 31.12

	2023	2022
Diskonteringsrente	3,10%	3,00%
Forventet lønnsvekst	3,50%	3,50%
Fremtidig forventet pensjonsregulering	2,00%	2,00%
Forventet regulering av G	3,25%	3,25%

YTELSESBASERTE PENSJONSORDNINGER

Spesifikasjon av innregnet forpliktelse

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Nåverdi av ikke-fondsbaserte pensjonsforpliktelser	54	46
Sum ytelsesbasert forpliktelse som er innregnet balansen	**54**	**46**

Pensjonskostnad

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Pensjonskostnad på ytelsesbasert ordning innregnet i resultatet	9	7
Pensjonskostnad på innskuddsordninger innregnet i resultatet	9	6
Sum pensjonskostnader innregnet i resultatet	**18**	**13**

Note 7 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler

Investeringer i varige driftsmidler måles til anskaffelseskost, med fradrag for akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmidlet. Påfølgende utgifter knyttet til driftsmidlet balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler vil tilflyte selskapet og utgiften kan måles pålitelig, mens løpende vedlikehold resultatføres.

Varige driftsmidler avskrives systematisk over eiendelens utnyttbare levetid, normalt lineært. Dersom det finnes indikasjoner på at et driftsmiddel har falt i verdi, blir driftsmidlet testet for nedskrivninger. Kunst (inkludert i gruppen driftsløsøre og inventar) avskrives ikke.

Nedskrivninger

Varige driftsmidler vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi.

Ved vurdering av verdifall, beregnes eller estimeres først eiendelens gjenvinnbare beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi fratrukket salgsutgifter og bruksverdi. Virkelig verdi fratrukket salgsutgifter er det beløp som kan oppnås ved salg av en eiendel i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, med fradrag for salgsutgifter. Bruksverdi er nåverdien av fremtidige kontantstrømmer som forventes å skapes av fra en eiendel eller en kontantgenererende enhet.

Dersom balanseført verdi overstiger gjenvinnbart beløp, resultatføres differansen som nedskrivning. Nedskrivninger reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

2023

Beløp i NOK mill.	Bygninger og tomter	Driftsløsøre og inventar	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	5	79	**84**
Tilgang	-	46	**46**
Avgang	-	-	**-**
Anskaffelseskost 31.12.	**5**	**124**	**129**
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1.	-	16	**16**
Årets avskrivninger	-	7	**7**
Avgang avskrivninger	-	-	**-**
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	-	23	**23**
Balanseført verdi 31.12.	**5**	**101**	**107**
Antatt økonomisk levetid på avskrivbare driftsmidler	-	4-10 år	
Avskrivningsplan		Lineær	

2022

Beløp i NOK mill.	Bygninger og tomter	Driftsløsøre og inventar	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	5	57	**62**
Tilgang	-	35	**36**
Avgang	-	-14	**-14**
Anskaffelseskost 31.12.	**5**	**79**	**84**
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1.	-	25	**25**
Årets avskrivninger	-	5	**5**
Avgang avskrivninger	-	-14	**-14**
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	-	16	**16**
Balanseført verdi 31.12.	**5**	**62**	**67**
Antatt økonomisk levetid på avskrivbare driftsmidler	-	4-10 år	
Avskrivningsplan		Lineær	

Note 8 Bruksretteiendeler og leieforpliktelser

Identifisering av en leieavtale
Ved inngåelse av en kontrakt vurderer Ferd hvorvidt kontrakten er eller inneholder en leieavtale. En kontrakt er eller inneholder en leieavtale dersom kontrakten overfører retten til å ha kontroll med bruken av en identifisert eiendel i en periode i bytte mot et vederlag.

Ferd som leietaker

Atskillelse av bestanddelene i en leiekontrakt
For kontrakter som utgjør eller inneholder en leieavtale, separerer Ferd leiekomponenter dersom det kan dra nytte av bruken av en underliggende eiendel enten alene eller sammen med andre ressurser som er lett tilgjengelige for selskapet, og den underliggende eiendelen verken er svært avhengig av eller tett forbundet med andre underliggende eiendeler i kontrakten. Ferd regnskapsfører deretter hver enkelt leiekomponent i kontrakten som en leiekontrakt separat fra ikke-leiekomponenter i kontrakten.

Innregning av leieavtaler og innregningsunntak
På iverksettelsestidspunktet for en leieavtale innregner Ferd en leieforpliktelse og en tilsvarende bruksretteiendel for alle sine leieavtaler, med unntak av følgende anvendte unntak:

- Kortsiktige leieavtaler (leieperiode på 12 måneder eller kortere)
- Eiendeler av lav verdi

For disse leieavtalene innregner selskapet leiebetalingene som andre driftskostnader i resultatregnskapet når de påløper.

Leieforpliktelser
Ferd måler leieforpliktelser på iverksettelsestidspunktet til nåverdien av leiebetalingene som ikke betales på dette tidspunktet. Leieperioden representerer den uoppsigelige perioden av leieavtalen, i tillegg til perioder som omfattes av en opsjon enten om å forlenge eller si opp leieavtalen dersom Ferd med rimelig sikkerhet vil (ikke vil) utøve denne opsjonen.
Leiebetalingene som inngår i målingen av leieforpliktelsen består av:

- Faste leiebetalinger (herunder i realiteten faste betalinger), minus eventuelle fordringer i form av leieinsentiver
- Variable leiebetalinger som er avhengige av en indeks eller en rentesats, første gang målt ved hjelp av indeksen eller rentesatsen på iverksettelsestidspunktet
- Beløp som forventes å komme til betaling for selskapet i henhold til restverdigarantier
- Utøvelseskursen for en kjøpsopsjon, dersom selskapet med rimelig sikkerhet vil utøve denne opsjonen
- Betaling av bot for å si opp leieavtalen, dersom leieperioden gjenspeiler at selskapet vil utøve en opsjon om å si opp leieavtalen

Leieforpliktelsen måles etterfølgende ved å øke den balanseførte verdien for å gjenspeile renten på leieforpliktelsen, redusere den balanseførte verdien for å gjenspeile utførte leiebetalinger og måle den balanseførte verdien på nytt for å gjenspeile eventuelle revurderinger eller endringer av leieavtalen, eller for å reflektere justeringer i leiebetalinger som følger av justeringer i indekser eller rater. Ferd inkluderer ikke variable leiebetalinger i leieforpliktelsen. I stedet innregner selskapet disse variable leiekostnadene i resultatregnskapet. Ferd presenterer sine leieforpliktelser på egne linjer i balanseoppstillingen.

Bruksretteiendeler
Ferd måler bruksretteiendeler til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall, justert for eventuelle nye målinger av leieforpliktelsen. Anskaffelseskost for bruksretteiendelene omfatter:

- Beløpet fra førstegangsmålingen av leieforpliktelsen
- Alle leiebetalinger ved eller før iverksettelsestidspunktet, minus eventuelle leieinsentiver mottatt
- Alle direkte utgifter til avtaleinngåelse påløpt selskapet
- Et anslag over utgiftene påløpt leietaker for demontering og fjerning av den underliggende eiendelen, gjenoppretting av stedet der enheten er plassert, eller gjenoppretting av den underliggende eiendelen til den stand som vilkårene i leieavtalen krever, med mindre disse utgiftene påløper under produksjonen av varene.

Ferd anvender avskrivningskravene i IAS 16 Eiendom, anlegg og utstyr ved avskrivning av bruksretteiendelen, bortsett fra at bruksretteiendelen avskrives fra iverksettelsestidspunktet fram til det som inntreffer først av slutten av leieperioden og slutten av bruksretteiendelenes utnyttbare levetid. Selskapet anvender IAS 36 «Verdifall på eiendeler» for å fastslå om bruksretteiendelen er verdiforringet og for å regnskapsføre eventuelle påviste tap ved verdifall.

Bruksretteiendeler (gjelder i sin helhet bygninger)

Beløp i NOK mill.	SUM
Anskaffelseskost 1.1.	224
Tilgang	-
Avgang	-
Overføringer og reklassifiseringer	-
Anskaffelseskost 31.12.	**224**
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1.	46
Årets avskrivninger	24
Avgang	-
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	70
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 31.12.	**154**

Leieforpliktelser

Beløp i NOK mill.	
Udiskonterte leieforpliktelser og forfall av betalinger	
Mindre enn 1 år	27
1-2 år	27
2-3 år	28
3-4 år	29
4-5 år	29
Mer enn 5 år	35
Total udiskonterte leieforpliktelser 31.12	**175**
Endringer i leieforpliktelser	
Leieforpliktelser 1. januar	186
Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden	-
Årets leiebetaling	-26
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	7
Totale leieforpliktelser 31.12	**167**
herav kortsiktig leieforpliktelse	*21*
herav langsiktig leieforpliktelse	*146*

Anvendte praktiske løsninger
Ferd har besluttet å ikke innregne leieavtaler der den underliggende eiendelen har lav verdi (NOK 200.000), og innregner dermed ikke leieforpliktelser og bruksretteiendeler for noen av disse leieavtalene. I stedet kostnadsføres leiebetalingene når de inntreffer. Selskapet innregner heller ikke leieforpliktelser og bruksretteiendeler for kortsiktige leieavtaler (under 12 måneder), som presentert i tabellen ovenfor.

Opsjoner om å forlenge en leieavtale
Ferds leieavtaler for bygninger har leieperioder som varierer mellom 1 og 10 år. Flere av avtalene inneholder en rettighet til forlengelse som kan utøves i løpet av avtalens siste periode. Ved inngåelse av en avtale vurderer selskapet om rettigheten til forlengelse med rimelig sikkerhet vil utøves.

Note 9 Andre driftskostnader

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Leie av bygninger o.l.	5	4
Honorarer til revisor, advokater, konsulenter, etc.	21	54
Reisekostnader	2	2
Andre kostnader	60	51
Sum	**88**	**111**

Note 10 Kostnadsførte honorarer til revisorer

Oversikt over kostnadsført honorarer til selskapets revisor, revisjons- og rådgivingsselskapet PwC AS:

Beløp i NOK 1000	**2023**	**2022**
Revisjonshonorar	1 828	2 100
Attestasjonstjenester	-	60
Skattemessige tjenester	287	462
Andre tjenester utenfor revisjon	817	6 517
Sum	**2 932**	**9 139**

Andre tjenester utenfor revisjon var i 2022 i hovedsak bistand tilknyttet et ESG prosjekt for Ferd konsernet.
Beløpene inkluderer merverdiavgift.

Note 11 Transaksjoner og mellomværender med selskap i samme konsern

Parter anses å være nærstående hvis en part har kontroll, felles kontroll eller betydelig innflytelse ovenfor den annen part. Parter er også nærstående dersom de er underlagt tredje persons eller foretaks felles kontroll, eventuelt hvor den ene parten er underlagt betydelig innflytelse og den andre felles kontroll. En person eller et nært medlem av en persons familie er nærstående dersom vedkommende har kontroll, felles kontroll eller betydelig innflytelse over foretaket. Selskaper kontrollert eller under felles kontroll av nøkkelpersoner i ledelsen anses også som nærstående parter. Alle transaksjoner mellom nærstående parter gjennomføres i henhold til etablerte avtaler og prinsipper.

Ferd AS har følgende utlån og mellomværender mot andre foretak i samme konsern:

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Fordringer		
Langsiktige fordringer mot foretak i samme konsern	230	89
Kortsiktige fordringer mot foretak i samme konsern - konsernkontoordning	30	54
Andre kortsiktige fordringer mot foretak i samme konsern	2	58
Sum fordringer	**262**	**200**
Gjeld		
Langsiktig gjeld til foretak i samme konsern	82	118
Kortsiktig gjeld til foretak i samme konsern - konsernkontoordning	563	458
Annen kortsiktig gjeld til foretak i samme konsern	737	633
Sum gjeld	**1 382**	**1 209**

Alle konserninterne mellomværender forrentes med 6 måneders NIBOR pluss 1,5 prosentpoeng.
Langsiktige lån forrentes til antatte markedsbetingelser.

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Utbytter og konsernbidrag		
Utbytter	462	2 343
Konsernbidrag	142	37
Sum inntekter fra finansielle investeringer	**604**	**2 380**
Tjenester fakturert til konsernselskaper		
Stabstjenester	22	33
Sum andre inntekter	**22**	**33**
Renter på konserninterne lån og mellomværender		
Renteinntekt	8	6
Rentekostnader	12	18
Netto renteinntekter (+)	**-3**	**-12**

Note 12 Finansposter

Renteinntekter

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Renteinntekt fra bankinnskudd	145	9
Interne renteinntekter	8	6
Andre renteinntekter	5	7
Sum	**158**	**22**

Rentekostnader

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Rentekostnader til kredittinstitusjoner	-39	-8
Rentekostnader til nærstående parter	-12	-
Interne rentekostnader	-12	-18
Andre rentekostnader	-152	-5
Sum	**-215**	**-32**

Netto andre finansposter

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Agio	165	183
Andre finansinntekter	-	-
Disagio	-145	-61
Andre finanskostnader	-16	-18
Sum	**4**	**104**

Note 13 Skatt

Skattekostnaden i resultatet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Skatt på poster ført mot Andre inntekter og kostnader i oppstillingen av totalresultatet (OCI) er også ført mot totalresultatet. Skatt på poster knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Betalbar skatt for perioden blir beregnet i samsvar med de lover og regler som er vedtatt av skattemyndighetene på balansedagen. Betalbar skatt for perioden beregnes basert på skattegrunnlaget, som avviker fra Resultat før skatt på grunn av resultatposter som kommer til inntekt eller fradrag i en annen periode (midlertidige forskjeller) eller resultatposter som aldri kommer til beskatning (permanente forskjeller).

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi av eiendeler og gjeld samt skattevirkninger av underskudd til fremføring på balansedagen.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil foreligge slik at de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes. Ved beregning av utsatt skatt og utsatt skattefordel benyttes vedtatte skattesatser ved slutten av rapporteringsperioden og nominelle beløp. Utsatt skatt og utsatt skattefordel innregnes netto når det foreligger juridisk rett til å motregne eiendeler og forpliktelser, og selskapet er i stand til og har til hensikt å gjøre opp skatteforpliktelsen netto.

Skattekostnad består av

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Endring i utsatt skatt	63	232
Skatt relatert til tidligere år	-12	-142
Betalt kildeskatt	-	-
Skattekostnad	**51**	**90**

Betalbar skatt i balansen

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Betalt forhåndsskatt	-	-
Betalbar skatt fra tidligere år	-	-
Betalbar skatt i balansen	**-**	**-**

Avstemming fra nominell til effektiv skattesats

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Resultat før skattekostnad	3 883	-4 379
Forventet skattekostnad etter nominell skattesats (22 prosent)	854	-963
Ikke skattepliktige gevinster/tap og utdelinger på verdipapirer	-108	-595
Urealiserte verdiendringer på verdipapirer	-790	1 577
Justering av skatt tidligere perioder	20	31
Betalt kildeskatt	-	-
Skatteeffekten av andre permanente forskjeller	75	40
Skattekostnad	**51**	**90**
Effektiv skattesats	**1,3 %**	**-2,1 %**

Utsatt skatt

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Fordringer	1	1
Gevinst- og tapskonto	-	-
Derivater	-	-2
Varige driftsmidler	-2	-
Avsetninger	-11	-14
Netto pensjoner	-12	-10
Aksjer og andeler	444	380
Fremførbart underskudd	-36	-32
Balanseført verdi 31.12, utsatt skatteforpliktelse	**385**	**322**

Endring i netto balanseført utsatt skatt

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Balanseført verdi 1. januar	322	90
Resultatført i perioden	63	232
Korreksjon av fremførbart underskudd fra tidligere år	-	-
Balanseført verdi 31.12	**384**	**322**

Note 14 Finansielle instrumenter og bruk av virkelig verdi

Klassifisering av finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter utgjør en vesentlig del av Ferds balanse og er av vesentlig betydning for selskapets finansielle stilling og resultat. Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes i balansen når selskapet blir part i instrumentets kontraktsmessige forpliktelser og rettigheter.

Finansielle eiendeler:

- Investeringer i egenkapitalinstrumenter og derivater måles til virkelig verdi i balansen med verdiendringer ført over resultatet.
- Øvrige finansielle eiendeler, herunder kundefordringer, har som formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og måles til amortisert kost. Utlån og fordringer er ikke-derivative finansielle eiendeler med faste eller bestemte betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked. De klassifiseres som omløpsmidler, med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. Utlån og fordringer presenteres som kundefordringer, andre fordringer samt bankinnskudd i balansen.
- Derivater måles til virkelig verdi i balansen med verdiendringer over resultat.

Finansielle forpliktelser:

- Derivater males til virkelig verdi i balansen med verdiendringer over resultatet
- Andre finansielle forpliktelser måles til amortisert kost. Leverandørgjeld og andre forpliktelser blir klassifisert som kortsiktig dersom gjelden forfaller innen ett år eller inngår i den ordinære driftssyklusen. Gjeld som har oppstått ved bruk av Ferds lånefasilitet presenteres som langsiktig gjeld dersom Ferd både har mulighet til og intensjon om å rullere gjelden mer enn 12 måneder.

Kjøp og salg av finansielle instrumenter regnskapsføres på avtaletidspunktet, som er den dagen selskapet forplikter seg til å kjøpe eller selge instrumentet. Finansielle instrumenter fjernes fra balansen når de avtalte rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller overføres til en annen part. Tilsvarende fjernes finansielle instrumenter fra balansen når selskapet i hovedsak har overført risiko og gevinstpotensialet ved eierskapet.

Finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi med verdiendring ført over resultatet innregnes ved anskaffelse til verdi notert i markedet på balansedagen eller beregnet på grunnlag av målbare markedsforhold på balansedagen. Transaksjonsutgiftene resultatføres. I påfølgende perioder måles instrumentene til virkelig verdi i henhold til markedsverdi eller ved bruk av anerkjente beregningsmetoder. Verdiendringer innregnes i resultatet.

Utlån og fordringer måles ved første gangs innregning til virkelig verdi tillagt direkte transaksjonskostnader. I senere perioder måles eiendelene og forpliktelsene til amortisert kost ved bruk av effektiv rentes metode, fratrukket eventuelt verdifall. Avsetning for verdifall gjøres for forventede kredittap. Selskapet gjennomgår regelmessig utestående fordringer og utarbeider estimater for tap som danner grunnlag for de regnskapsmessige avsetningene. Ved utarbeidelse av estimatet brukes historiske data for tap på fordringer som er klassifisert etter samme risikokarakteristika i selskapet som grunnlag. Basert på historiske observerbare misligholdsrater dannes en forventning til fremtidig tap som det gjøres avsetning for. Tap ved verdifall innregnes i resultatet.

Gevinst og tap ved realisasjon av finansielle instrumenter, endringer i virkelig verdi samt renteinntekt resultatføres i den perioden de oppstår. Utbytteinntekter og konsernbidrag innregnes det året de vedtas på generalforsamling. Det samme gjelder skatteeffekt av slike transaksjoner. Netto inntekter knyttet til de finansielle instrumentene klassifiseres som driftsinntekter i resultatet.

Ferds prinsipper ved måling til virkelig verdi, generelt

Ferd benytter den verdsettelsesmetode som ansees å gi det mest representative estimatet på en antatt salgsverdi. Et slikt salg forutsettes gjennomført i en velordnet transaksjon på balansedagen. Dette innebærer at for alle eiendeler der det finnes observerbar markedsinformasjon, eller der det nylig er gjennomført en transaksjon, benyttes disse kurser (markedsmetoden). Når en kurs for en identisk eiendel ikke er observerbar, beregnes virkelig verdi ved hjelp av en annen verdsettingsmetode. Ved verdsettingen benytter Ferd relevante og observerbare data i størst mulig grad.

For alle investeringer der verdien fastsettes ved bruk av en annen verdsettingsmetode enn markedsmetoden, gjøres det analyser av endringen i verdi fra periode til periode. Det gjennomføres grundige analyser på flere nivåer, både av overordnet i forretningsområdet, av Ferds konsernledelse og til slutt av Ferds styre. Det utarbeides sensitivitetsanalyser for de mest sentrale og kritiske inndata i verdsettingsmodellen, og i enkelte tilfeller foretas kontrollberegninger av verdsettelsen ved bruk av alternative verdsettingsmetoder for å bekrefte den beregnede verdi.

Ferd er konsekvent i bruken av verdsettingsmetode, og endrer normalt ikke prinsippene for verdsettelsen. Endring av prinsipper vil gi lav pålitelighet i rapporteringen og svekket sammenlignbarhet fra periode til periode. Prinsipp for verdsettelse og bruk av verdsettingsmetode fastsettes for investeringen før den gjennomføres og endres kun unntaksvis og bare dersom endringen fører til en måling som under omstendighetene er mer representativ for virkelig verdi.

Verdsettelsesmetoder

Verdien av datterselskaper er fastsatt ved å ta utgangspunkt i selskapenes bokførte egenkapital og justere for ikke bokførte verdiendringer. Underliggende investeringer verdsettes etter samme prinsipper som investeringer eid direkte i Ferd AS, som beskrevet nedenfor.

Børsnoterte investeringer verdsettes ved bruk av markedsmetoden. Børskurs for siste gjennomførte transaksjon legges til grunn.

Investeringer i unoterte aksjer som blir forvaltet internt, verdsettes normalt basert på en inntjeningsmultippel. Ved beregning av verdi (Enterprise Value - EV) benyttes for eksempel EV / EBITDA, EV / EBITA, EV / EBIT og EV / (EBITDA - CAPEX). Ferd innhenter relevante multipler for sammenlignbare selskaper. Multiplene for porteføljeselskapene justeres dersom forutsetningene ikke er like med sammenligningsgruppen. Slike forutsetninger kan bestå av kontrollpremie, likviditetsrabatt, vekstforutsetninger, marginer eller tilsvarende. Selskapets resultat som benyttes i verdsettelsen normaliseres for engangseffekter. Til slutt beregnes egenkapitalverdi ved å gjøre fradrag for netto rentebærende gjeld. Dersom det har skjedd en uavhengig transaksjon i markedet, benyttes denne normalt som grunnlag for vår verdsettelse.

Verdsettelse av investeringer i eksternt forvaltede private equity- og hedgefond er basert på rapportert verdi fra fondene (NAV).

Utleieeiendommer er verdsatt ved diskontering av fremtidige forventede kontantstrømmer. Verdien av eiendommer som inngår i byggeprosjekter vurderes løpende til antatt salgsverdi. Verdien oppnår ofte et skifte ved oppnådde milepæler.
Periodevis sammenlignes våre beregnede verdier mot uavhengige takster.

Nedenfor følger en oversikt over bokført verdi og virkelig verdi av selskapets finansielle instrumenter samt hvordan disse er behandlet i regnskapet. Tabellen er utgangspunkt for den videre informasjonen om selskapets finansielle risiko.

Beløp i NOK mill.	Investeringer målt til virkelig verdi over resultatet	Finansielle Instrumenter målt til amortisert kost	SUM
Anleggsmidler			
Investeringer i datterselskaper	30 199	-	**30 199**
Langsiktige fordringer på foretak i samme konsern	-	230	**230**
Andre fordringer	-	111	**111**
Sum 2023	**30 199**	**341**	**30 540**
Sum 2022	**26 222**	**192**	**26 415**
Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer på foretak i samme konsern	-	32	**32**
Andre kortsiktige fordringer	-	152	**152**
Noterte aksjer og andeler	5 148	-	**5 148**
Unoterte aksjer og andeler	10 104	-	**10 104**
Likviditetsfond	1 532	-	**1 532**
Bankinnskudd	-	669	**669**
Sum 2023	**16 783**	**853**	**17 636**
Sum 2022	**16 461**	**1 206**	**17 667**
Langsiktig gjeld			
Gjeld til foretak i samme konsern	-	82	**82**
Langsiktig rentebærende gjeld	-	1 000	**1 000**
Leieforpliktelser	-	146	**146**
Sum 2023	**-**	**1 228**	**1 228**
Sum 2022	**-**	**577**	**577**
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-	13	**13**
Offentlige avgifter	-	17	**17**
Trekk på konti i konsernkontoordning	-	677	**677**
Gjeld til foretak i samme konsern	-	1 300	**1 300**
Leieforpliktelser	-	21	**21**
Annen kortsiktig gjeld	-	55	**55**
Sum 2023	**-**	**2 083**	**2 083**
Sum 2022	**-**	**1 574**	**1 574**

Virkelig verdi hierarki - Finansielle eiendeler og forpliktelser

Ferd deler eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi i balansen inn i et hierarki basert på grunnlaget for verdsettelsen. Hierarkiet har følgende nivåer:

Nivå 1: Verdsettelse basert på noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler uten justeringer. Et aktivt marked kjennetegnes ved at det gjøres transaksjoner i markedet for verdipapiret med tilstrekkelig hyppighet og volum. Prisinformasjonen skal være løpende oppdatert og representere forventet salgsvederlag. Kun børsnoterte aksjer blir vurdert som nivå 1 investeringer.

Nivå 2: På nivå 2 klassifiseres investeringer hvor det finnes noterte priser, men markedene tilfredsstiller ikke kravene for å regnes som aktive. I tillegg inkluderes investeringer hvor verdsettelsen i sin helhet kan avledes fra verdien av andre noterte priser, herunder verdi på underliggende verdipapirer, rentenivå, valutakurs eller lignende. Finansielle derivater som rentebytteavtaler og valutaterminer vurderes også som nivå 2 investeringer. Ferd Ekstern Forvaltnings fondsportefølje vurderes å tilfredsstille kravene til nivå 2. Disse fondene består av sammensatte porteføljer av aksjer, rentepapirer, råvarer og andre omsettelige derivater. For slike fond rapporteres verdi (NAV) løpende og den rapporterte NAV benyttes ved transaksjoner i fondet.

Nivå 3: Alle Ferds øvrige investeringer vurderes på nivå 3. Dette gjelder investeringer der informasjon eller deler av informasjonen om verdi ikke kan observeres i markedet. Ferd benytter også verdsettelsesmodeller for investeringer der aksjen har liten eller ingen omsetning. En avstemming av bevegelsen av eiendelene på nivå 3 er vist i en egen tabell nedenfor.

Ferd allokerer hver enkelt investering til sitt respektive nivå i hierarkiet ved anskaffelse. Overføringer fra et nivå til et annet skjer kun unntaksvis og utelukkende dersom det har skjedd endringer av betydning for nivåinndelingen for den finansielle eiendelen. Dette kan skje eksempelvis ved at en unotert aksje har blitt børsnotert eller tilsvarende. En overføring mellom nivåene vil i så tilfelle gjøres når Ferd har blitt kjent med endringen.

Tabellen viser hvilket nivå i verdsettelseshierarkiet de ulike målemetodene for konsernets finansielle eiendeler målt til virkelig verdi vurderes å befinne seg:

Beløp i NOK mill.	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Sum 2023**
Investeringer i datterselskaper	4 852	-	25 347	30 199
Noterte aksjer og andeler	5 148	-	-	5 148
Unoterte aksjer og andeler	-	7 484	2 619	10 104
Likviditetsfond	-	1 532	-	1 532
Sum 2023	**10 000**	**9 016**	**27 966**	**46 982**

Beløp i NOK mill.	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Sum 2022**
Investeringer i datterselskaper	4 027	-	22 189	26 216
Andre fordringer	7	-	-	7
Noterte aksjer og andeler	5 947	-	-	5 947
Unoterte aksjer og andeler	-	7 286	2 405	9 691
Likviditetsfond	-	824	-	824
Sum 2022	**9 981**	**8 109**	**24 594**	**42 684**

Avstemming av bevegelsen i eiendeler på nivå 3

Beløp i NOK mill.	IB 01.01.23	Reklassifisering ut av nivå 3	Kjøp/ emisjon	Salg og utbetalinger fra investeringer	Verdiendringer innregnet i resultatet	UB 31.12.23
Investeringer i datterselskaper	22 189	-	2 541	-314	931	**25 347**
Unoterte aksjer og andeler	2 405	-	1 713	-1 878	379	**2 619**
SUM 2023	**24 594**	**-**	**4 254**	**-2 191**	**1 310**	**27 966**

Beløp i NOK mill.	IB 01.01.22	Reklassifisering ut av nivå 3	Kjøp/ emisjon	Salg og utbetalinger fra investeringer	Verdiendringer innregnet i resultatet	UB 31.12.22
Investeringer i datterselskaper	23 411	-	1 014	-59	-2 178	**22 189**
Unoterte aksjer og andeler	1 971	-	905	-126	-346	**2 405**
SUM 2022	**25 383**	**-**	**1 920**	**-185**	**-2 524**	**24 594**

Oversikt over benyttede inndata og sensitivitetsanalyse

Nedenfor presenteres en oversikt over de mest sentrale forutsetninger benyttet ved måling av virkelig verdi av Ferds investeringer, allokert til nivå 3 i hierarkiet. Vi viser også hvor sensitive verdien av investeringene er for endringer i forutsetningene.

Beløp i NOK mill.	Balanseført verdi per 31.12.23	Benyttede og implisitte EBITDA multipler	Verdi, dersom multippel reduseres med 10 prosent	Verdi, dersom multippel økes med 10 prosent	Benyttet diskonterings-rente	Verdi, dersom renten økes med 1 prosentpoeng	Verdi, dersom renten reduseres med 1 prosentpoeng
Investering i Ferd Eiendom AS	4 531	-	-	-	5,6 %-9,1 %	2 638	7 199
Andre investeringer i datterselskaper sensitive for multippel	18 810	6,9- 25,0	16 600	20 971	-	-	-
Øvrige datterselskap og unoterte investeringer[1]	4 625	-	-	-	-	-	-

[1)] Investeringer i selskaper med eierandel under 50 prosent

Note 15 Aksjer og andeler i andre selskaper med eierandel over 10 prosent

Datterselskaper	Segment	Forretningskontor	Eierandel
1912 Top Holding AS - Holdingselskap for investeringen i Servi	Ferd Capital	Oslo	99,7 %
Broodstock Capital AS	Ferd Capital	Molde	93,9 %
Elopak ASA	Ferd Capital	Oslo	60,0 %
FC Well Invest AS - Holdingselskap for investeringen i Interwell*	Ferd Capital	Oslo	100,0 %
Ferd Aibel Holding AS - Holdingselskap for investeringen i Aibel*	Ferd Capital	Oslo	100,0 %
Ferd Aidian Holding AS - Holdingselskap for investeringen i Aidian*	Ferd Capital	Oslo	95,3 %
Ferd Brav Holding AS - Holdingselskap for investeringen i Brav*	Ferd Capital	Oslo	100,0 %
Ferd Fjordline AS - Holdingselskap for investeringen i Fjordline*	Ferd Capital	Oslo	100,0 %
Ferd Forte Holding AS	Ferd Capital	Oslo	100,0 %
Ferd GO Holding AS - Holdingselskap for investeringen i General Oceans*	Ferd Capital	Oslo	100,0 %
Ferd Lab Invest AS - Holdingselskap for investeringen i Fürst*	Ferd Capital	Oslo	100,0 %
Ferd MG Holding AS - Holdingselskap for investeringen i Mestergruppen*	Ferd Capital	Oslo	95,9 %
Ferd Mnemonic Holding AS - Holdingselskap for investeringen i Mnemonic*	Ferd Capital	Oslo	100,0 %
Ferd Norkart Holding AS - Holdingselskap for investeringen i Norkart*	Ferd Capital	Oslo	100,0 %
Ferd Simployer Holding AS - Holdingselskap for investeringen i Simployer*	Ferd Capital	Oslo	100,0 %
Ferd Vekstpartner AS - Holdingselskap for investeringen i Try*	Ferd Capital	Oslo	100,0 %
Minerva Topco AS	Ferd Capital	Oslo	53,3 %
FC Holding XXX AS	Ferd Capital	Oslo	100,0 %
FC Holding XXXI AS	Ferd Capital	Oslo	100,0 %
FC Holding XXXII AS	Ferd Capital	Oslo	100,0 %
Ferd Eiendom AS - Holdingselskap for Ferds eiendomsinvesteringer	Ferd Eiendom	Oslo	100,0 %

Auticon Holding GmbH	Øvrige	Berlin	47,7 %
Debattene om Norges fremtid AS	Øvrige	Oslo	100,0 %
Eventyrlyst AS	Øvrige	Oslo	100,0 %
Ferd Seagust AS - Holdingselskap for investeringen i Seagust	Øvrige	Oslo	100,0 %
Ferd Sosiale Entreprenører AS	Øvrige	Oslo	100,0 %
Norse Crown Company Ltd. AS	Øvrige	Oslo	100,0 %

*) For direkte eierandel i investeringene se note 3 til konsernregnskapet.

Andre investeringer med eierandel over 10 prosent

Noen av investeringene har en høy eierandel, men er ikke nødvendigvis klassifisert som datterselskaper eller tilknyttede selskaper. Investeringer blir ikke klassifisert som datterselskaper eller tilknyttede selskaper om vi ikke har kontroll eller betydelig innflytelse over selskapene, se note 1 for omtale av kontroll.

Noterte aksjer og andeler		
Benchmark Holdings plc	Ferd Capital	26,0 %
BHG Group AB	Ferd Capital	17,8 %
Boozt AB	Ferd Capital	12,1 %
Cloudberry Clean Energy ASA	Ferd Capital	12,3 %
Nilfisk A/S	Ferd Capital	19,9 %
Trifork Holding AG	Ferd Capital	10,2 %
Unoterte aksjer og andeler		
Credo Invest nr 10 AS	Ferd Capital	91,3 %
Rolighedsvej, 9990 Skagen ApS	Ferd Capital	50,0 %
Verdane Capital 2020 AB	Ferd Capital	24,0 %
Abler Nordic AS	Øvrige	14,2 %
Dovetail 2 AS	Øvrige	16,3 %
Energy Ventures II AS	Øvrige	26,0 %
Energy Ventures III AS	Øvrige	25,0 %
Energy Ventures III LP	Øvrige	18,7 %
Fagskolen Diakonova Holding AS	Øvrige	10,0 %
Founders Fund II	Øvrige	13,5 %
Founders Fund III	Øvrige	10,6 %
Gammel NOK Holding AS	Øvrige	32,4 %
Herkules Private Equity Fund III (LP-I) Limited	Øvrige	25,1 %
Momentum II	Øvrige	13,1 %
Motitech AS	Øvrige	21,3 %
NMI Frontier	Øvrige	11,3 %
NMI Fund III	Øvrige	15,4 %
NMI Global	Øvrige	11,3 %
NMI GP IV AS	Øvrige	11,0 %
Norwegian Microfinance Initiative AS	Øvrige	12,5 %
Wind Catching Systems AS	Øvrige	24,0 %

Note 16 Bankinnskudd

Blant balanseførte bankinnskudd inngår følgende bundne midler:

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Skattetrekkskonto	8	7

Note 17 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen i selskapet per 31.12.2023 består av 183.267.630 aksjer med pålydende NOK 1,-.

Eierstruktur

Aksjonærene i selskapet per 31.12.23

	Antall aksjer	Eierandel
Ferd Holding AS	183 267 630	100,00%

Ferd AS er datterselskap av Ferd Holding AS som igjen er datterselskap av Ferd JHA AS. Ferd deler forretningskontor med sine morselskap i Oslo. For konsernregnskapet til Ferd JHA AS, ta kontakt med Ferd.

Aksjer eid indirekte av styremedlemmer i Ferd AS:	Rolle	Stemmeandel	Eierandel
Johan H. Andresen (Ferd JHA AS)	Styrets leder	69,98%	15,20%

Katharina G. Andresen og Alexandra G. Andresen eier til sammen 84,8 prosent av Ferd AS indirekte gjennom aksjeeie i Ferd Holding AS gjennom sine holdingsselskaper Ferd KGA AS og Ferd AGA AS.

Note 18 Langsiktig rentebærende gjeld

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Langsiktig rentebærende gjeld til Den Nordiske Investeringsbanken	1 000	300
Langsiktig rentebærende gjeld 31.12. til pålydende	**1 000**	**300**
Aktiverte opptrekkskostnader	-	-
Balanseført verdi 31.12.	**1 000**	**300**

Ferd har to lånefasiliteter på til sammen 7 milliarder kroner. Av disse var 1 milliard kroner trukket opp pr. 31.12.2023. Opptrekkskostnader knyttet til fasilitetene er periodisert over løpetiden.

Ferd har finansielle lånebetingelser («covenants») til lånefasilitetene med krav til 1) Egenkapitalandel, 2) Bokført egenkapital og 3) Likvide midler. Per 31.12.2023 har Ferd meget god margin til disse kravene.

Note 19 Kortsiktig rentebærende gjeld

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Gjeld i konsernkontoordningen	677	340
Kortsiktig rentebærende gjeld 31.12. til pålydende	**677**	**340**
Kapitaliserte lånekostnader	-	-
Balanseført verdi 31.12.	**677**	**340**

Ferd AS har en fler-valuta konsernkontoordning. Trekk og innskudd i samme valuta er nettet og presentert enten som bankinnskudd eller som trekk på konti i konsernkontoordning, men det foretas ikke nettinger på tvers av valutaer. Konsernkontoordningen hadde totalt sett netto innestående midler per 31.12.2023.

Note 20 Risikostyring - Investeringsaktiviteter

Det har i perioden ikke vært vesentlige endringer knyttet til selskapets risikostyring.

VERDIFALLSRISIKO OG ALLOKERING AV KAPITAL

Ferds allokering av kapitalen må være i tråd med eiers risikotoleranse. Et mål på denne risikotoleranse er hvor stort verdifall målt i kroner eller prosent eier aksepterer i tilfelle markedene Ferd er eksponert mot skulle oppleve kraftige og raske fall. Verdifallsrisikoen legger føringer på hvor stor andel av egenkapitalen som kan være investert i aktiva med høy risiko for verdifall. Dette måles og følges opp ved hjelp av stresstester. Tapsrisikoen blir vurdert som et mulig samlet verdifall uttrykt i kroner og som prosent av egenkapitalen. Ferds langsiktighet gjør at eier kan akseptere store svingninger i verdijustert egenkapital.

KATEGORIER AV FINANSIELL RISIKO

Likviditetsrisiko

Ferds nåværende og estimerte fremtidige likviditet blir løpende analysert og vurdert. Det stilles krav om at under normale markedsforhold skal minst 4 milliarder kroner av de finansielle investeringene bestå av aktiva som kan realiseres i løpet av et kvartal. Dette ivaretas først og fremst gjennom investeringer i børsnoterte aksjer og likvide fondsinvesteringer.

Valutarisiko

Ferd har et bevisst forhold til valutaeksponering. Vi legger til grunn at Ferd alltid vil ha en viss andel av egenkapitalen investert i euro, amerikanske dollar og svenske kroner, og sikrer derfor normalt ikke valutaeksponering til norske kroner.

Ferd har ingen utestående valutaderivater på morselskapsnivå per 31.12.2023.

SENSITIVITETSANALYSE, VERDIFALLSRISIKO INVESTERINGSVIRKSOMHET

Stresstesten er basert på en inndeling av Ferds egenkapital i ulike aktiva-klasser, som utsettes for verdifall som følger:

- Norske aksjemarkedet faller 30 prosent
- Internasjonale aksjemarkeder faller 20 prosent
- Eiendom faller 10 prosent
- Kronekursen styrkes 10 prosent

For å nyansere beregningene gjøres det en vurdering av om Ferds investeringer antas å falle mer eller mindre enn markedet. Det legges for eksempel til grunn at de unoterte investeringene i et stresstestscenario har et verdifall på 1,0- 1,3 ganger det norske aksjemarkedet.

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Kursrisiko: Norske aksjer faller 30 prosent	-9 200	-8 400
Kursrisiko: Internasjonale aksjer faller 20 prosent	-3 500	-3 450
Kursrisiko: Eiendom faller 10 prosent	-900	-850
Sum verdifall i verdijustert egenkapital (eksl. valuta)	**-13 600**	**-12 700**
Verdifall i prosent av verdijustert egenkapital (eksl. Valuta)	30%	30%
Valutarisiko: Kronekursen styrkes med 10 prosent	-2 700	-2 350
Sum verdifall i verdijustert egenkapital (inkl. valuta)	**-16 300**	**-15 050**
Verdifall i prosent av verdijustert egenkapital (inkl. valuta)	36%	35%

Note 21 Betingede og ikke balanseførte forpliktelser

Avsetninger
Selskapet regnskapsfører avsetninger når det eksisterer en forpliktelse som følge av tidligere hendelser, det er sannsynlig at forpliktelsen vil komme til oppgjør og forpliktelsens størrelse kan måles pålitelig. Beløpet som innregnes som regnskapsmessig avsetning er beste estimat på balansedagen for vederlaget som vil kreves for å gjøre opp forpliktelsen, diskontert til nåverdi dersom effekten av diskontering er vesentlig.

Garantiansvar og ikke balanseførte forpliktelser

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Andre forpliktelser overfor datterselskaper[1]	3 550	3 550
Ikke utbetalt, men kommittert kapital til fondsinvesteringer	827	960
Sum	**4 377**	**4 510**

[1)] Ferd inngikk 26. februar 2020 en avtale om å kjøpe NRK sin eiendom på Marienlyst, hvor det forventes å utvikles boliger og næringsarealer i tråd med det vedtatte planprogrammet for eiendommen. Reguleringsarbeidet pågår nå i regi av Ferd i dialog med plan og bygningsetaten i Oslo kommune, hvor endelig vedtak vil fattes av politikerne i Oslo kommune. Avtalen gir NRK en minimumspris på 3,75 milliarder kroner ved salg, men den endelige prisen er avhengig av hvilken regulering som blir vedtatt for området. Ferd AS har en garanti ovenfor datterselskapet Marienlyst Utvikling AS på kjøpesummen.

Betingede forpliktelser og tvister
Ferd AS er ikke part i noen tvister.

Note 22 Nye regnskapsstandarder etter IFRS

Regnskapet er avlagt etter standarder utgitt av International Accounting Standards Board (IASB) og International Financial Reporting Standards - Interpretations Commitee (IFRIC) som har ikrafttredelse for regnskapsår som starter 1.1.2023 eller tidligere.

Nye og reviderte standarder som er tatt i bruk av Ferd med virkning fra regnskapsåret 2023:
Det er ingen nye standarder som har vesentlig påvirkning på årsregnskapet i 2023.

Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk:
Enkelte nye standarder og fortolkninger har blitt publisert uten at de har trådt i kraft for året som avsluttes 31. desember 2023. Ferd AS har valgt å ikke tidlig-implementere noen nye eller endrede standarder i årsregnskapet for 2023. Ingen av disse standardene forventes å ha vesentlig påvirkning på årsregnskapet ved implementeringen.

Note 23 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet hendelser etter balansedagen med vesentlig innvirkning på årsregnskapet for 2023.

ÅRSREGNSKAP
FERD AS
KONSERN

2023

Resultatregnskap

Beløp i NOK mill.	Note	2023	2022
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Salgsinntekter	3,10	29 319	26 701
Inntekter fra finansielle investeringer	3,4	2 899	-3 549
Andre inntekter	3,8	-156	-244
Driftsinntekter	3	**32 063**	**22 908**
Varekostnader		15 763	15 160
Lønnskostnader	11,19	6 736	5 607
Av- og nedskrivninger	3,12,13,14	1 923	1 936
Andre driftskostnader	15,16	3 141	3 012
Driftskostnader		**27 563**	**25 715**
Driftsresultat	3	**4 499**	**-2 807**
Inntekt på investeringer etter egenkapitalmetoden	3,17	9	89
Finansinntekter	18	581	527
Finanskostnader	18	-1 339	-652
Netto finansresultat		**-748**	**-35**
Resultat før skattekostnad		**3 751**	**-2 843**
Skattekostnad	9	344	339
ÅRSRESULTAT		**3 407**	**-3 181**
Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av årsresultatet		263	368
Aksjonærer i morselskapets andel av årsresultatet		3 144	-3 549

Totalresultat

Beløp i NOK mill.		2023	2022
ÅRSRESULTAT		3 407	-3 181
Andre inntekter og kostnader som kan reklassifiseres til resultat senere:			
Valutaomregning av utenlandske datterselskaper		282	212
Effekt av kontantstrømsikring	28	-23	-91
Skatt på kontantstrømsikring	9,28	5	20
Andre inntekter og kostnader som ikke reklassifiseres til resultat senere:			
Estimatavvik pensjoner	19	-2	-1
Skatt på estimatavvik pensjoner	9	-	-
TOTALRESULTAT		**3 669**	**-3 041**
Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av totalresultatet	23	411	374
Aksjonærer i morselskapets andel av totalresultatet		3 258	-3 415

Balanse pr. 31. desember

Beløp i NOK mill.	Note	2023	2022
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler	3,12,13	10 856	10 608
Utsatt skattefordel	9	370	368
Varige driftsmidler	3,14	3 972	3 559
Bruksretteiendeler	32	2 967	2 934
Investeringer etter egenkapitalmetoden	3,7,17	801	955
Investeringseiendom	3,5,8	4 503	4 660
Pensjonsmidler	19	16	15
Andre finansielle anleggsmidler		1 753	1 198
Sum anleggsmidler		**25 238**	**24 298**
Omløpsmidler			
Varer	20	6 457	5 804
Kortsiktige fordringer	5,21	6 749	6 916
Noterte aksjer og andeler	3,5,7	5 148	5 949
Unoterte aksjer og andeler	3,5,7	16 649	14 374
Derivater	3,5	21	11
Likviditetsfond (kontantekvivalenter)	5	1 564	824
Bankinnskudd	3	2 621	3 278
Sum omløpsmidler		**39 210**	**37 156**
SUM EIENDELER		**64 448**	**61 454**

Balanse pr. 31. desember

Beløp i NOK mill.	Note	2023	2022
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital	22	4 051	4 051
Annen egenkapital		29 095	26 970
Ikke-kontrollerende eierinteresser	23	3 309	2 996
Sum egenkapital		**36 454**	**34 017**
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	19	119	107
Utsatt skatt	9	928	1 066
Langsiktig rentebærende gjeld	24	9 936	10 764
Annen langsiktig gjeld	5,24	244	134
Leieforpliktelser	32	2 628	2 566
Sum langsiktig gjeld		**13 854**	**14 636**
Kortsiktig gjeld			
Kortsiktig rentebærende gjeld		2 817	1 548
Betalbar skatt	9	303	335
Annen kortsiktig gjeld	5,25	10 288	10 285
Leieforpliktelser	32	634	583
Derivater		97	49
Sum kortsiktig gjeld		**14 139**	**12 800**
Sum gjeld		**27 993**	**27 437**
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		**64 448**	**61 454**

Oslo, 16. april 2024

I styret for Ferd AS

Johan H. Andresen
Styrets leder

Morten Borge
Styremedlem/konsernsjef

Tom Erik Myrland
Styremedlem

Erik Rosness
Styremedlem

Oppstilling over endringer i egenkapitalen

2023 Beløp i NOK mill.	Aksjekapital (se note 22)	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Sum innskutt egenkapital	Valuta-omregnings-reserve	Kontantstrøm-sikring (se note 28)	Opptjent egenkapital	Sum annen egenkapital	Ikke-kontrollerende eierinteresser	Sum egenkapital
Egenkapital 1.1.2023	183	3 057	810	**4 050**	17	42	26 910	**26 970**	2 996	**34 017**
Korrigeringer tidligere år	-	-	-	-	-	-	18	**18**	11	**29**
Egenkapital 1.1.2023	183	3 057	810	**4 051**	17	42	26 928	**26 988**	3 007	**34 046**
Årsresultat	-	-	-	-	-	-	3 144	**3 144**	263	**3 407**
Resultat fra totalresultatposter	-	-	-	-	126	-11	-1	**114**	148	**262**
Totalresultat 2023	-	-	-	-	126	-11	3 143	**3 258**	411	**3 669**
Eiertransaksjoner										
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-156	**-156**	292	**136**
Emisjon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Utbetalt utbytte og tilleggsutbytte *)	-	-	-	-	-	-	-990	**-990**	-236	**-1 226**
Øvrig	-	-	-	-	-	-	-6	**-6**	-165	**-170**
Totalt eiertransaksjoner	-	-	-	-	-	-	-1 152	**-1 152**	-109	**-1 261**
Egenkapital 31.12.2023	**183**	**3 057**	**810**	**4 051**	**143**	**32**	**28 920**	**29 095**	**3 309**	**36 454**

*) Ferd AS har i 2023 vedtatt tilleggsutbytter til Ferd Holding AS på totalt NOK 990 millioner.

2022 Beløp i NOK mill.	Aksjekapital (se note 22)	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Sum innskutt egenkapital	Valuta-omregnings-reserve	Kontantstrøm-sikring (se note 28)	Opptjent egenkapital	Sum annen egenkapital	Ikke-kontrollerende eierinteresser	Sum egenkapital
Egenkapital 1.1.2022	183	3 057	810	**4 051**	-164	85	31 022	**30 942**	2 990	**37 983**
Korrigeringer tidligere år	-	-	-	-	-	-	-	-	10	**9**
Egenkapital 1.1.2022	183	3 057	810	**4 050**	-164	85	31 022	**30 942**	3 000	**37 992**
Årsresultat	-	-	-	-	-	-	-3 549	**-3 549**	368	**-3 181**
Resultat fra totalresultatposter	-	-	-	-	182	-42	-	**139**	1	**140**
Totalresultat 2022	-	-	-	-	182	-42	-3 550	**-3 410**	370	**-3 041**
Eiertransaksjoner										
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	91	**91**	159	**250**
Utbetalt utbytte og tilleggsutbytte *)	-	-	-	-	-	-	-670	**-670**	-529	**-1 199**
Øvrig	-	-	-	-	-	-	17	**17**	-3	**14**
Totalt eiertransaksjoner	-	-	-	-	-	-	-562	**-562**	-373	**-934**
Egenkapital 31.12.2022	**183**	**3 057**	**810**	**4 050**	**17**	**42**	**26 910**	**26 970**	**2 996**	**34 017**

*) Ferd AS har i 2022 vedtatt tilleggsutbytter til Ferd Holding AS på totalt NOK 670 millioner.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstilling
Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Dette innebærer at man i oppstillingen tar utgangspunkt i konsernets resultat før skattekostnad for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis den ordinære driften, investeringsvirksomheten og finansieringsvirksomheten.

Kontanter og kontantekvivalenter
Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter, bankinnskudd, andre kortsiktige og lett omsettelige investeringer med inntil 3 måneder løpetid, herunder likviditetsfond. Bundne midler inngår også her. Trekk på kassekreditt er i balansen presentert som kortsiktig gjeld til kredittinstitusjoner. I kontantstrømoppstillingen er trekk på kassekreditt inkludert i kontanter og kontantekvivalenter.

Beløp i NOK mill.	Note	2023	2022
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skattekostnad og ikke-kontrollerende eierinteresser		3 751	-2 843
Betalt skatt	9	-451	-222
Avskrivninger og nedskrivninger	12,13,14,32	1 923	1 936
Verdiendring investeringseiendommer	8	435	565
Inntekt på investeringer etter egenkapitalmetoden	17	-9	-89
Pensjonskostnader uten kontanteffekt	19	10	-4
Tap og gevinster på verdipapirer, netto	4	-2 481	2 780
Netto investering i verdipapirer		868	309
Netto investering i investeringseiendom	8	-268	-390
Tap og gevinster ved salg av varige driftsmidler, netto		55	4
Endring i varer		-530	-754
Endring i kortsiktige fordringer og andre omløpsmidler		345	-843
Endring i leverandørgjeld og andre kortsiktige gjeldsposter		-220	1 427
Andre endringer		-170	500
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		**3 259**	**2 376**
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	12,13,14	8	-
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	12,13,14	-1 252	-1 971
Mottatt utbytter fra selskaper behandlet etter egenkapitalmetoden	17	41	2
Utbetalinger ved kjøp av datterselskaper, netto fratrukket overtatt bankinnskudd	13	-159	-2 037
Innbetalinger ved salg av datterselskaper, netto fratrukket overdratt bankinnskudd		207	518
Netto andre investeringer		-492	-1 105
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		**-1 647**	**-4 594**
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Innbetalinger ved opptak av rentebærende gjeld	29	14 699	13 443
Utbetalinger ved nedbetaling av rentebærende gjeld	29	-14 351	-11 829
Nedbetaling av leasing gjeld	32	-670	-216
Utbetalt utbytte		-1 226	-1 199
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		**-1 548**	**199**
Valutaomregning av bankinnskudd		**19**	**108**
Endring i bankinnskudd og likviditetsfond		83	-1 910
Bankinnskudd og likviditetsfond 1.1		4 102	6 012
Bankinnskudd og likviditetsfond 31.12		**4 186**	**4 102**

Note 1 Generell informasjon og regnskapsprinsipper

Generell informasjon

Ferd er et familieeid norsk investeringsselskap som satser på verdiskapende eierskap i virksomheter og finansielle investeringer. I tillegg har konsernet et omfattende engasjement i sosialt entreprenørskap. Ferd AS har hovedkontor i Dronning Mauds gate 10, Oslo.

Ferd er eiet av Andresen-familien. Johan H. Andresen er styrets leder.

Selskapets regnskaper for 2023 ble vedtatt av styret 16. april 2024.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Ferd AS avlegger konsernregnskapet i samsvar med IFRS® Accounting Standards som godkjent av EU.

Nedenfor beskrives generelle regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelse av konsernregnskapet. Spesifikke regnskapsprinsipper fremkommer under de enkelte notene. Alle regnskapsprinsipper er konsistente for like transaksjoner i alle presenterte perioder, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

Konsolidering og konsernregnskap

Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede økonomiske stillingen for morselskapet Ferd AS og enheter hvor Ferd direkte eller indirekte har kontroll. Ikke-kontrollerende eierinteresser i datterselskaper vises som en del av egenkapitalen, men adskilt fra egenkapitalen som kan henføres til aksjonærene i Ferd AS. De ikke-kontrollerende eierinteressene måles enten til virkelig verdi eller til forholdsmessig andel av identifiserte netto eiendeler og gjeld. Prinsipp for måling av ikke-kontrollerende eierinteresser besluttes separat for hver transaksjon.

Omregning av utenlandsk valuta

Konsernregnskapet presenteres i norske kroner (NOK) som er den funksjonelle valuta til morselskapet. Ved konsolidering av datterselskap i utenlandsk valuta omregnes resultatposter til norske kroner etter en veid gjennomsnittskurs for året. For balanseposter, inklusive merverdier og goodwill, benyttes valutakurs på balansedagen. Omregningseffekter som oppstår ved konsolidering av utenlandske enheter innregnes som andre inntekter og kostnader i totalresultatet.

Låneutgifter

Låneutgifter som er direkte henførbare til anskaffelse, tilvirkning eller produksjon av en eiendel som tar lang tid å ferdigstille for dens tilsiktede bruk, legges til anskaffelseskost for eiendelen. Også for investeringseiendommer som måles til virkelig verdi aktiverer Ferd låneutgifter som påløper i utbyggingsperioden. Ferd aktiverer låneutgifter fra det tidspunkt aktiviteter for å forberede eiendelen for dens tiltenkte bruk er satt i gang og låneutgifter begynner å påløpe. Aktivering fortsetter frem til disse aktivitetene er fullførte.

Note 2 Estimater og skjønnsmessige vurderinger

Ledelsen har benyttet estimater og forutsetninger ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. Estimater og forutsetninger som er lagt til grunn for verdsettelse er basert på historisk erfaring og andre faktorer som vurderes å være relevante for estimatet på balansedagen. Estimatene kan avvike fra faktiske resultater. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hovedpostene hvor estimater vil ha stor innvirkning på regnskapsførte verdier er omtalt under. Metode for estimering av virkelig verdi på finansielle eiendeler er også beskrevet under.

Ferd er av den oppfatning at estimatene på virkelig verdi reflekterer rimelige forutsetninger for alle vesentlige faktorer som partene i en uavhengig transaksjon forventes å vektlegge, inkludert de faktorer som har innvirkning på forventet kontantstrøm, og av graden av risiko forbundet med disse.

Fastsettelse av virkelig verdi på finansielle eiendeler

Konsernets balanse består av en stor andel finansielle eiendeler som bokføres til virkelig verdi. Måling til virkelig verdi av de finansielle eiendelene vil i ulik grad være påvirket av estimater og forutsetninger knyttet til blant annet fremtidige kontantstrømmer, avkastningskrav og rentenivå. Det er størst usikkerhet knyttet til fastsettelse av virkelig verdi på de unoterte finansielle eiendelene.

Noterte aksjer og andeler

Virkelig verdi av finansielle eiendeler som omsettes i aktive og likvide markeder fastsettes til noterte markedspriser på balansedagen (markedets offisielle sluttkurs), og verdifastsettelsen innebærer således begrenset estimatusikkerhet.

Unoterte aksjer og andeler

Posten "Unoterte aksjer og andeler" består av unoterte aksjer og hedgefond. Virkelig verdi av unoterte aksjer estimeres ved hjelp av anerkjente verdsettelsesmodeller. Bruken av disse modellene krever innleggelse av data som dels består av noterte markedspriser og dels estimater om fremtidig utvikling, samt vurderinger vedrørende en rekke faktorer som eksisterer på balansedagen. Fondsinvesteringene er eksternt forvaltet. Ferd mottar månedlige, kvartalsvise eller halvårlige estimater på virkelig verdi fra forvalterne. Estimatene blir etterprøvd av uavhengige administratorer. I tillegg utøves det en rimelighetsvurdering av fondenes samlede avkastning mot referanseindekser.

Likviditetsfond

Virkelig verdi av likviditetsfond verdsettes ut fra noterte markedskurser. Dersom markedskurser ikke er tilgjengelige, verdsettes fondene i samsvar med prismodeller basert på gjeldende rentekurve og eksterne kredittratinger.

Derivater

Virkelig verdi av derivater verdsettes ut fra noterte markedskurser.

Fastsettelse av virkelig verdi på investeringseiendommer

Konsernet har flere investeringseiendommer som verdsettes til virkelig verdi. Virkelig verdi fastsettes til neddiskontert verdi av fremtidige kontantstrømmer og estimatet vil være påvirket av forventede fremtidige kontantstrømmer og avkastningskrav. Hovedprinsippene for fastsettelse av kontantstrømmer og avkastningskrav er beskrevet under.

Fremtidige kontantstrømmer baseres på følgende forhold:

- Eksisterende kontrakter
- Forventet fremtidig utleie
- Forventet ledighet

Avkastningskravet fastsettes ved å ta utgangspunkt i et markedsbasert avkastningskrav for eiendommer med antatt beste beliggenhet (prime-yield CBD) tillagt risikopremie for eiendommen.

Risikopremien baseres på:

- Beliggenhet
- Standard
- Forventet markedsutvikling
- Leienivå sammenlignet med resten av markedet
- Kvalitet på leietakers soliditet
- Eiendomsspesifikk kunnskap

Dersom det er gjort transaksjoner av sammenlignbare eiendommer nært opp mot balansedagen, benyttes disse verdien som en kryssreferanse for verdsettelsen.

Eiendommer som inngår i utbyggingsprosjekter verdsettes ved bruk av samme metode, men usikkerheten i estimatene er større. I utbyggingsprosjekter økes verdien av prosjektet etter hvert som definerte milepæler nås.

Nedskrivningsvurderinger goodwill

Goodwill testes årlig for verdifall. Verdifalltestene bygger på forutsetninger om fremtidig forventet kontantstrøm og estimat på diskonteringsrente. Det vises til note 13 for nærmere beskrivelse av nedskrivningsvurderinger for goodwill.

Avskrivninger og nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Bokført verdi av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler med begrenset levetid innregnes til anskaffelseskostnad. Anskaffelseskostnad fratrukket restverdi avskrives over forventet brukstid. De bokførte verdiene vil avhenge av konsernets estimater på brukstid og restverdi. Disse parameterne estimeres på bakgrunn av erfaring, historikk og skjønnsmessige vurderinger. Estimatene justeres dersom det oppstår endringer i forventningene.

Ved identifisering av indikator på varig verdifall på varige driftsmidler eller immaterielle eiendeler foretas verdifalltest. Verdifalltestene vil basere seg på estimater og forutsetninger om fremtidige kontantstrømmer og diskonteringsrente.

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser

Beregning av pensjonsforpliktelse innebærer bruk av skjønn og estimater på en rekke økonomiske og demografiske forutsetninger. Det henvises til note 19 for en nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn. Endringer i forutsetninger kan medføre endringer i balanseførte pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Utsatt skattefordel

Utsatt skattefordel av fremførbare underskudd og andre skattereduserende forskjeller balanseføres i den utstrekning det er sannsynlig at utsatt skattefordel vil kunne utnyttes mot framtidig skattepliktige inntekter. Vesentlig skjønn fra ledelsen er påkrevd for å bestemme størrelsen på balanseført utsatt skattefordel. Balanseført utsatt skattefordel baseres på forventning om størrelse på fremtidig skattepliktig inntekt, tidspunkt for forventet bruk av utsatt skattefordelen og fremtidige strategier for skatteplanlegging.

Avsetning for tap på fordringer

Avsetning for tap på fordringer innregnes for finansielle eiendeler målt til amortisert kost og kontraktseiendeler under IFRS 15. Avsetning til tap på kundefordringer og kontraktseiendeler måles til et beløp som bygger på en forventet tapsmodell basert på historisk erfaring og tilsvarer forventet tap over hele levetiden. Ved endringer i innregnet forventet tap, reverseres tidligere tapsavsetning i den grad balanseført verdi av fordringen ikke overstiger amortisert kost på reverseringstidspunktet. Eventuell senere tilbakeføring av nedskrivning resultatføres. Balanseført verdi av fordringene reduseres ved hjelp av en tapsavsetningskonto.

For kundefordringer foreligger det et kredittap når konsernet ikke vil være i stand til å få inn alle skyldige beløp utestående fra skyldner. Nedskrevne kundefordringer blir fraregnet når de ikke lenger kan inndrives.

Leieforpliktelser

Balanseførte leieforpliktelser er neddiskonterte verdier som innebærer estimater på en rekke økonomiske forutsetninger for å beregne diskonteringsrente. Det innebærer også estimater knyttet til når forlengelsesopsjoner på de enkelte leieavtalene inntreffer.

Note 3 Driftssegmenter

Ferd avlegger segmentrapportering i samsvar med IFRS 8. Ferd er et investeringsselskap og selskapets ledelse fatter beslutninger, følger opp og evaluerer beslutningene basert på verdiutviklingen og virkelig verdi på selskapets investeringer. Ferd skiller mellom forretningsområdene basert på investeringstype / mandat, kapitalallokering, ressursallokering og risikovurdering.

Ferd opererer med følgende driftssegmenter:

Ferd Capital er en langsiktig, fleksibel og verdiskapende partner for nordiske selskaper. Forretningsområdet har to mandater: Privateide selskaper og Børsnoterte selskaper. De selskapene der Ferd Capital har kontroll, er i konsernregnskapet konsolidert og segmentrapporteringen i konsernregnskapet består dermed av de konsoliderte resultatene fra disse selskapene, samt verdiendringene og forvaltningskostnadene på ikke-konsoliderte selskaper og andre investeringer. Verdien av investeringene og verdiendringene fremgår av selskapsregnskapet til Ferd AS, hvor Ferd Capital rapporterer 2 561 millioner kroner i driftsresultat. Verdien av Ferd Capitals portefølje utgjorde 31 331 millioner kroner per 31.12.2023 og 29 143 millioner kroner per 31.12.2022 målt til virkelig verdi.

Under følger en oversikt over Capitals største investeringer per 31.12.2023:

- Aibel (50 prosent eierandel) er et ledende serviceselskap innen olje, gass og offshore vind. Over 4 950 medarbeidere i Norge og internasjonalt, jobber på felt og anlegg på land og offshore.
- Aidian (31,5 prosent eierandel) er et finskbasert selskap som utvikler og produserer diagnostiske tester for primærhelsetjenesten og kliniske laboratorier. Aidian har kontorer i 12 land og en global tilstedeværelse som dekker over 60 land.
- Brav (100 prosent eierandel) er et merkevarehus innen sport og fritid med en portefølje av ledende merkevarer: Swix, Toko, Lundhags, Ulvang og Helsport.
- Broodstock Capital (93,9 prosent eierandel) fokuserer på nordiske små og mellomstore bedrifter innen sjømatnæringen generelt og oppdrettsleverandørindustrien spesielt.
- Fjord Line (50 prosent eierandel) er et moderne rederi som tilbyr trygg og miljøvennlig sjøtransport og opplevelser mellom Norge, Danmark og Sverige.
- Fürst (40 prosent eierandel) er et privateid laboratorium innen fagområdene medisinsk biokjemi, klinisk farmakologi, mikrobiologi og patologi.
- General Oceans (25,6 prosent eierandel) berører alle områder innen havteknologiindustrien, med sensorer, operasjonelle plattformer og fartøy som muliggjør observasjoner, navigasjon, bærekraftig forvaltning og gjennomføring av oppdrag.
- Interwell (64,8 prosent eierandel) er en ledende norsk leverandør av høyteknologiske brønnverktøy til nasjonale og internasjonale energiselskaper.
- Mestergruppen (72,7 prosent eierandel) er et av Skandinavias største konsern innen byggevarehandel, kjededrift for boligentreprenører og eiendomsutvikling.
- Mnemonic (41,8 prosent eierandel) er markedsleder i Norge og et av Europas ledende selskaper innen informasjonssikkerhet.
- Norkart (96,5 prosent eierandel) tilbyr markedsledende løsninger innen kommunalteknikk, kart- og eiendoms-informasjon til offentlig og privat sektor. Selskapet har Norges mest komplette datavarehus for geografisk informasjon.
- Simployer (74,1 prosent eierandel) tilbyr virksomheter teknologi og kompetanse innen HR.
- Try (55,7 prosent eierandel) er Norges ledende fullservice kommunikasjonskonsern innen kreativitet, strategi og teknologi.
- Benchmark Holdings (26,0 prosent eierandel) bidrar til forbedret fiskehelse og bærekraft i oppdrettsindustrien gjennom salg av spesialfôr, rogn og legemidler. Benchmark er til stede i 26 land og markedsfører selskapets produkter i 70 land.
- Boozt (12,1 prosent eierandel) er et nordisk teknologiselskap som selger mote og klær online. Boozt.com er en multi-brand nettbutikk som tilbyr mer enn 1600 ulike varemerker.
- BHG Group (17,8 prosent eierandel) den største europeiske netthandelsaktøren innenfor «Home Improvement» med fokus på de to segmentene Do-It-Yourself (DIY) og Home Furnishing.
- Elopak (60,0 prosent eierandel) er en ledende leverandør av emballasjesystemer for flytende næringsmidler. Gjennom selskapets organisasjon og samarbeidspartnere i over 40 land selges og markedsføres Elopaks produkter i over 70 land.
- Lerøy Seafood (2,3 prosent eierandel) er et verdensledende sjømatselskap. Kjernevirksomheten til konsernet er produksjon av laks og ørret, fangst av hvitfisk, videreforedling, produktutvikling, markedsføring, salg og distribusjon av sjømat.
- Nilfisk (19,9 prosent eierandel) er en ledende, global leverandør av vaskeutstyr og -produkter både til det profesjonelle og private markedet.
- Trifork (10,2 prosent eierandel) er et internasjonalt IT-selskap som spesialiserer seg på utvikling av skreddersydde innovative software-løsninger. Selskapet har over 1200 ansatte og er til stede i 15 land.

Ferd Ekstern Forvaltning har ansvar for konsernets investeringer hos eksterne forvaltere. Forretningsområdet fokuserer på markeder som utfyller de områdene hvor Ferd investerer direkte og investerer i fond som skal gi attraktiv avkastning over tid.

Ferd Impact Investing skal investere i tidligfaseselskaper som har potensiale til å levere både en positiv effekt på FNs bærekraftsmål og en solid risikojustert avkastning.

Ferd Eiendom er en ledende byutvikler. Gjennom aktiv utvikling, gjennomføring og forvaltning av miljøvennlige prosjekter skaper de verdi utover finansiell avkastning.

Øvrig virksomhet består hovedsakelig av bankbeholdning, egenkapitalinvesteringer i Ferd Sosiale Entreprenører, samt diverse andre eiendeler og investeringer. I tillegg inngår kostnader til selskapets ledelse og administrasjon.

Ferd Invest ble i løpet av 2022 avviklet ved at forretningsområdets investeringer enten ble solgt eller overført til Ferd Capital. Minus 419 millioner kroner i inntekter fra finansielle investeringer i Ferd Invest for 2022 er presentert som del av Øvrig virksomhet i sammenligningstall for 2022.

Beløp i NOK mill.	Ferd konsern	Capital	Ekstern Forvaltning	Impact Investing	Eiendom	Øvrig virksomhet
Resultat 2023						
Salgsinntekter	29 319	28 782	-	-	138	399
Inntekter fra finansielle investeringer	2 899	1 226	1 107	111	255	201
Andre inntekter	-156	152	-	-	-347	39
Driftsinntekter	**32 063**	**30 159**	**1 107**	**111**	**46**	**639**
Driftskostnader ekskl. av- og nedskrivninger	25 640	24 778	13	11	193	645
EBITDA	**6 422**	**5 382**	**1 094**	**100**	**-148**	**-6**
Av- og nedskrivninger	1 923	1 890	1	1	17	14
Driftsresultat	**4 499**	**3 492**	**1 093**	**99**	**-165**	**-20**
Inntekt på investeringer etter egenkapitalmetoden	9	70	-	-	-61	-
Resultat før finansposter og skattekostnad	**4 508**	**3 562**	**1 093**	**99**	**-225**	**-20**
Balanse 31.12.23						
Immaterielle eiendeler	10 856	10 562	-	-	-	294
Varige driftsmidler og investeringseiendommer	8 475	3 699	-	-	4 673	103
Investeringer etter egenkapitalmetoden	801	752	-	-	49	-
Investeringer klassifisert som omløpsmidler	23 362	12 880	7 484	540	173	2 283
Bankinnskudd [1)]	2 621	2 087	-	-	1 903	-1 368
Øvrige eiendeler	18 334	15 154	-	73	1 461	1 645
Sum eiendeler	**64 448**	**45 134**	**7 484**	**613**	**8 260**	**2 956**

[1)] Forretningsområdets netto trekk på bankkontoene er her inkludert

Beløp i NOK mill.	Ferd konsern	Capital	Ekstern Forvaltning	Impact Investing	Eiendom	Øvrig virksomhet
Resultat 2022						
Salgsinntekter	26 701	26 007	-	-	632	62
Inntekter fra finansielle investeringer	-3 549	-2 970	-384	54	123	-372
Andre inntekter	-244	187	-1	-	-439	9
Driftsinntekter	**22 908**	**23 224**	**-384**	**54**	**315**	**-301**
Driftskostnader ekskl. av- og nedskrivninger	23 779	22 882	1	8	748	141
EBITDA	**-871**	**342**	**-385**	**46**	**-433**	**-442**
Av- og nedskrivninger	1 936	1 867	1	1	55	11
Driftsresultat	**-2 807**	**-1 525**	**-386**	**45**	**-488**	**-453**
Inntekt på investeringer etter egenkapitalmetoden	89	47	-	-	43	-
Resultat før finansposter og skattekostnad	**-2 718**	**-1 478**	**-386**	**45**	**-445**	**-453**
Balanse 31.12.22						
Immaterielle eiendeler	10 608	10 591	-	-	-	17
Varige driftsmidler og investeringseiendommer	8 220	3 318	-	-	4 841	60
Investeringer etter egenkapitalmetoden	955	659	-	-	296	-
Investeringer klassifisert som omløpsmidler	21 147	11 564	7 273	458	124	1 729
Bankinnskudd [1)]	3 278	2 155	-	-	755	369
Øvrige eiendeler	17 245	15 485	-	60	1 185	516
Sum eiendeler	**61 454**	**43 771**	**7 273**	**518**	**7 201**	**2 692**

[1)] Forretningsområdets netto trekk på bankkontoene er her inkludert

Note 4 Inntekter fra finansielle investeringer

Inntekter fra finansielle investeringer fordelt på de ulike aktivaklassene:

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Noterte aksjer og andeler	785	-4 028
Unoterte aksjer og andeler	2 002	458
Likviditetsfond	112	22
Sum inntekter fra finansielle investeringer	**2 899**	**-3 549**

Note 5 Bruk av virkelig verdi og finansielle instrumenter

Klassifisering, innregning, måling og presentasjon av finansielle instrumenter i resultat og balanse

Finansielle instrumenter utgjør en vesentlig del av Ferd-konsernets balanse og er av vesentlig betydning for konsernets finansielle stilling og resultat. Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes i balansen når konsernet blir part i instrumentets kontraktsmessige forpliktelser og rettigheter.

Finansielle eiendeler:

- Investeringer i egenkapitalinstrumenter og derivater måles til virkelig verdi i balansen med verdiendringer ført over resultatet.
- Øvrige finansielle eiendeler, herunder kundefordringer, har som formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og måles til amortisert kost. Utlån og fordringer er ikke-derivative finansielle eiendeler med faste eller bestemte betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked. De klassifiseres som omløpsmidler, med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. Utlån og fordringer presenteres som kundefordringer, andre fordringer samt bankinnskudd i balansen.
- Derivater måles i utgangspunktet til virkelig verdi i balansen med verdiendringer ført over resultatet med unntak for derivater som holdes for sikringsformål og oppfyller kravene for sikringsbokføring.

Finansielle forpliktelser:

- Derivater måles til virkelig verdi i balansen med verdiendringer ført over resultatet med unntak for derivater som holdes for sikringsformål og oppfyller kravene for sikringsbokføring.
- Andre finansielle forpliktelser måles til amortisert kost. Leverandørgjeld og andre forpliktelser blir klassifisert som kortsiktig dersom gjelden forfaller innen ett år eller inngår i den ordinære driftssyklusen. Gjeld som har oppstått ved bruk av Ferds lånefasilitet presenteres som langsiktig gjeld dersom Ferd både har mulighet til og intensjon om å rullere gjelden mer enn 12 måneder.

Kjøp og salg av finansielle instrumenter regnskapsføres på avtaletidspunktet, som er den dagen konsernet forplikter seg til å kjøpe eller selge instrumentet. Finansielle instrumenter fjernes fra balansen når de avtalte rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller overføres til en annen part. Tilsvarende fjernes finansielle instrumenter fra balansen når konsernet i hovedsak har overført risiko og gevinstpotensialet ved eierskapet.

Finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi med verdiendring ført over resultatet innregnes ved anskaffelse til verdi notert i markedet på balansedagen eller beregnet på grunnlag av målbare markedsforhold på balansedagen. Transaksjonsutgiftene resultatføres. I påfølgende perioder måles instrumentene til virkelig verdi i henhold til markedsverdi eller ved bruk av anerkjente beregningsmetoder. Verdiendringer innregnes i resultatet.

Utlån og fordringer måles ved første gangs innregning til virkelig verdi tillagt direkte transaksjonskostnader. I senere perioder måles eiendelene og forpliktelsene til amortisert kost ved bruk av effektiv rentes metode, fratrukket eventuelt verdifall. Avsetning for verdifall gjøres for faktiske og mulige tap på krav. Konsernet gjennomgår regelmessig utestående fordringer og utarbeider estimater for tap som danner grunnlag for de regnskapsmessige avsetningene. Ved utarbeidelse av estimatet brukes historiske data for tap på fordringer som er klassifisert etter samme risikokarakteristika i konsernet som grunnlag. Basert på historiske observerbare misligholdsrater dannes en forventning til fremtidig tap som det gjøres avsetning for. Tap ved verdifall innregnes i resultatet.

Gevinst og tap ved realisasjon av finansielle instrumenter, endringer i virkelig verdi samt renteinntekt resultatføres i den perioden de oppstår. Utbytteinntekter innregnes når konsernet har juridisk krav på utbyttet. Netto inntekter knyttet til de finansielle instrumentene klassifiseres som driftsinntekter og presenteres som "Inntekter fra finansielle investeringer".

Sikringsbokføring

Konsernet benytter finansielle derivater for å redusere det økonomiske tapet ved ugunstige bevegelser i valutakurser eller renter. Finansielle derivater knyttet til en svært sannsynlig planlagt transaksjon (kontantstrømsikring) regnskapsføres i henhold til regelverket for sikringsbokføring når sikringsforholdet er dokumentert og oppfyller relevante krav til effektivitet. Ferd praktiserer ikke sikringsbokføring av derivater anskaffet for sikring av risiko i en balanseført eiendel eller forpliktelse. Derivater som ikke kvalifiserer for sikringsbokføring, blir regnskapsført som finansielle instrumenter til virkelig verdi og verdiendringer inngår i resultatet.

Kontantstrømsikring presenteres ved at endring i virkelig verdi på det finansielle derivatet som er benyttet som kontantstrømsikring innregnes som andre inntekter og kostnader i totalresultatet inntil den underliggende transaksjonen blir regnskapsført. Den ineffektive delen av sikringen resultatføres løpende.

Når sikringsinstrumentet utløper eller selges, den planlagte transaksjonen resultatføres eller når sikringen ikke lenger tilfredsstiller kriteriene for sikringsbokføring, resultatføres akkumulert effekt av sikringsforholdet.

Ferds prinsipper ved måling til virkelig verdi, generelt

Ferd benytter den verdsettelsesmetode som ansees å gi det mest representative estimatet på en antatt salgsverdi. Et slikt salg forutsettes gjennomført i en velordnet transaksjon på balansedagen. Dette innebærer at for alle eiendeler der det finnes observerbar markedsinformasjon, eller der det nylig er gjennomført en transaksjon, benyttes disse kurser (markedsmetoden). Når en kurs for en identisk eiendel ikke er observerbar, beregnes virkelig verdi ved hjelp av en annen verdsettingsmetode. Ved verdsettingen benytter Ferd relevante og observerbare data i størst mulig grad.

For alle investeringer der verdien fastsettes ved bruk av en annen verdsettingsmetode enn markedsmetoden, gjøres det analyser av endringen i verdi fra periode til periode. Det gjennomføres grundige analyser på flere nivåer, både av overordnet i forretningsområdet, av Ferds konsernledelse og til slutt av Ferds styre. Det utarbeides sensitivitetsanalyser for de mest sentrale og kritiske inndata i verdsettingsmodellen, og i enkelte tilfeller foretas kontrollberegninger av verdsettelsen ved bruk av alternative verdsettingsmetoder for å bekrefte den beregnede verdi.

Ferd er konsekvent i bruken av verdsettingsmetode, og endrer normalt ikke prinsippene for verdsettelsen. Endring av prinsipper vil gi lav pålitelighet i rapporteringen og svekket sammenlignbarhet fra periode til periode. Prinsipp for verdsettelse og bruk av verdsettingsmetode fastsettes for investeringen før den gjennomføres og endres kun unntaksvis og bare dersom endringen fører til en måling som under omstendighetene er mer representativ for virkelig verdi.

Verdsettelsesmetoder

Investeringer i børsnoterte aksjer verdsettes ved bruk av markedsmetoden. Børskurs for siste gjennomførte transaksjon på markedsplassen legges til grunn.

Investeringer i unoterte aksjer som blir forvaltet internt, verdsettes normalt basert på en inntjeningsmultippel. Ved beregning av verdi (Enterprise Value - EV) benyttes for eksempel EV / EBITDA, EV / EBITA, EV / EBIT og EV / (EBITDA - CAPEX). Ferd innhenter relevante multipler for sammenlignbare selskaper. Multiplene for porteføljeselskapene justeres dersom forutsetningene ikke er like med gruppen av sammenlignbare selskaper. Slike forutsetninger kan bestå av kontrollpremie, likviditetsrabatt, vekstforutsetninger, marginer eller tilsvarende. Selskapets resultat som benyttes i verdsettelsen normaliseres for engangseffekter. Til slutt beregnes egenkapitalverdi ved å gjøre fradrag for netto rentebærende gjeld. Dersom det har skjedd en uavhengig transaksjon i verdipapiret, benyttes denne normalt som grunnlag for vår verdsettelse.

Verdsettelse av investeringer i eksternt forvaltede private equity- og hedgefond er basert på rapportert verdi fra fondene (NAV).

På neste side følger en oversikt over bokført verdi og virkelig verdi av konsernets eiendeler og gjeld fordelt etter hvordan de er målt i regnskapet. Tabellen er utgangspunkt for den videre informasjonen om selskapets finansielle risiko.

Beløp i NOK mill.	Investeringer målt til virkelig verdi over resultatet	Investeringer holdt for sikringsformål	Finansielle instrumenter målt til amortisert kost	Annen type verdsettelse	SUM
Anleggsmidler					
Immaterielle eiendeler	-	-	-	10 856	**10 856**
Utsatt skattefordel	-	-	-	370	**370**
Varige driftsmidler	-	-	-	3 972	**3 972**
Bruksretteiendeler	-	-	-	2 967	**2 967**
Investeringer etter egenkapitalmetoden	-	-	-	801	**801**
Investeringseiendom	4 503	-	-	-	**4 503**
Pensjonsmidler	-	-	-	16	**16**
Andre finansielle anleggsmidler	472	1	981	300	**1 753**
Sum 2023	**4 975**	**1**	**981**	**19 282**	**25 238**
Sum 2022	**5 151**	**-**	**731**	**18 415**	**24 298**
Omløpsmidler					
Varer	-	-	-	6 457	**6 457**
Kortsiktige fordringer	-	-	2 285	4 465	**6 749**
Noterte aksjer og andeler	5 148	-	-	-	**5 148**
Unoterte aksjer og andeler	16 649	-	-	-	**16 649**
Derivater	11	9	-	-	**21**
Likviditetsfond	1 532	-	33	-	**1 564**
Bankinnskudd	-	-	2 621	-	**2 621**
Sum 2023	**23 340**	**9**	**4 938**	**10 922**	**39 210**
Sum 2022	**21 107**	**-**	**6 777**	**9 272**	**37 156**
Langsiktig gjeld					
Pensjonsforpliktelser	-	-	-	119	**119**
Utsatt skatt	-	-	-	928	**928**
Langsiktig rentebærende gjeld	-	-	9 643	293	**9 936**
Annen langsiktig gjeld	24	18	165	38	**244**
Leieforpliktelser	-	-	2 585	43	**2 628**
Sum 2023	**24**	**18**	**12 393**	**1 420**	**13 854**
Sum 2022	**57**	**-**	**12 778**	**1 801**	**14 636**
Kortsiktig gjeld					
Kortsiktig rentebærende gjeld	-	-	2 817	-	**2 817**
Betalbar skatt	-	-	-	303	**303**
Derivater	42	55	-	-	**97**
Leieforpliktelser	-	-	623	10	**634**
Annen kortsiktig gjeld	-	-	4 360	5 928	**10 288**
Sum 2023	**42**	**55**	**7 801**	**6 241**	**14 139**
Sum 2022	**50**	**-**	**7 990**	**4 761**	**12 800**

Virkelig verdi hierarki - Finansielle eiendeler og forpliktelser

Ferd inndeler eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi i balansen i et hierarki basert på grunnlaget for verdsettelsen. Hierarkiet har følgende nivåer:

Nivå 1: Verdsettelse basert på noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler uten justeringer. Et aktivt marked kjennetegnes ved at det gjøres transaksjoner i markedet i verdipapiret med tilstrekkelig hyppighet og volum. Prisinformasjonen skal være løpende oppdatert og representere forventet salgsvederlag. Kun børsnoterte aksjer blir vurdert som nivå 1 investeringer.

Nivå 2: På nivå 2 klassifiseres investeringer hvor det finnes noterte priser, men markedene tilfredsstiller ikke kravene for å regnes som aktive. I tillegg vurderes investeringer hvor verdsettelsen i sin helhet kan avledes fra verdien av andre noterte priser, herunder verdi på underliggende verdipapirer, rentenivå, valutakurs eller lignende. Finansielle derivater som rentebytteavtaler og valutaterminer vurderes også som nivå 2 investeringer. Ferd Ekstern Forvaltnings fondsportefølje vurderes å tilfredsstille kravene til nivå 2. Disse fondene består av sammensatte porteføljer av aksjer, rentepapirer, råvarer og andre omsettelige derivater. For slike fond rapporteres verdi (NAV) løpende og den rapporterte NAV benyttes ved transaksjoner i fondet.

Nivå 3: Alle Ferds øvrige investeringer vurderes på nivå 3. Dette gjelder investeringer der all informasjon eller deler av informasjonen om verdi ikke kan observeres i markedet. Ferd benytter også verdsettelsesmodeller for investeringer der aksjen har liten eller ingen omsetning. En avstemming i bevegelsen av eiendelene på nivå 3 er vist i en egen tabell.

Ferd allokerer hver enkelt investering til sitt respektive nivå i hierarkiet ved anskaffelse. Overføringer fra et nivå til et annet skjer kun unntaksvis og utelukkende dersom det er skjedd endringer av betydning for nivåinndelingen ved den finansielle eiendelen. Dette kan skje eksempelvis ved at en unotert aksje har blitt børsnotert eller tilsvarende. En overføring mellom nivåene vil i så tilfelle gjøres når Ferd er blitt kjent med endringen.

Tabellen nedenfor viser hvilket nivå i verdsettelseshierarkiet de ulike målemetodene for konsernets finansielle eiendeler målt til virkelig verdi vurderes å befinne seg:

Beløp i NOK mill.	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum 2023
Eiendeler				
Investeringseiendom	-	-	4 503	4 503
Andre finansielle anleggsmidler	337	40	96	473
Noterte aksjer og andeler	5 148	-	-	5 148
Unoterte aksjer og andeler	-	7 484	9 165	16 649
Likviditetsfond	-	1 532	-	1 532
Derivater	-	21	-	21
Gjeld				
Annen langsiktig gjeld	-	-41	-	-41
Derivater	-	-97	-	-97
Annen kortsiktig gjeld	-	-	-	-
Sum 2023	**5 485**	**8 938**	**13 764**	**28 187**

Beløp i NOK mill.	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum 2022
Eiendeler				
Investeringseiendom	-	-	4 660	4 660
Andre finansielle anleggsmidler	-	72	419	491
Noterte aksjer og andeler	5 949	-	-	5 949
Unoterte aksjer og andeler	-	7 273	7 051	14 324
Likviditetsfond	-	824	-	824
Derivater	-	11	-	11
Gjeld				
Annen langsiktig gjeld	-	-57	-	-57
Derivater	-	-50	-	-50
Sum 2022	**5 949**	**8 072**	**12 130**	**26 151**

Avstemming av bevegelsen i eiendeler på nivå 3

Beløp i NOK mill.	01.01.23	Kjøp / emisjon	Salg og utbetalinger fra investeringer	Reklassifisert	Verdiendringer innregnet i resultatet	31.12.23
Investeringseiendom	4 660	278	-	-	-435	4 503
Andre finansielle anleggsmidler	419	8	-270	-103	43	96
Unoterte aksjer og andeler	7 051	2 162	-1 878	124	1 705	9 165
SUM 2023	**12 130**	**2 448**	**-2 148**	**21**	**1 312**	**13 764**

Beløp i NOK mill.	01.01.22	Kjøp / emisjon	Salg og utbetalinger fra investeringer	Reklassifisert	Verdiendringer innregnet i resultatet	31.12.22
Investeringseiendom	5 379	390	-544	-	-565	4 660
Andre finansielle anleggsmidler	-	-	-	374	45	419
Unoterte aksjer og andeler	5 060	1 783	-202	-	411	7 051
SUM 2022	**10 439**	**2 173**	**-747**	**374**	**-110**	**12 130**

Oversikt over benyttede inndata og sensitivitetsanalyse

Nedenfor presenteres en oversikt over de mest sentrale forutsetninger benyttet ved måling av virkelig verdi av Ferds investeringer, allokert til nivå 3 i hierarkiet. Vi viser også hvor sensitive verdien av investeringene er for endringer i forutsetningene.

Beløp i NOK mill.	Balanseført verdi per 31.12.23	Benyttede og implisitte EBITDA multipler	Verdi, dersom multippel reduseres med 10 prosent	Verdi, dersom multippel økes med 10 prosent	Benyttet diskonterings-rente	Verdi, dersom renten økes med 1 prosentpoeng	Verdi, dersom renten reduseres med 1 prosentpoeng
Investeringseiendom	4 503	-	-	-	6,0 %-10,7 %	2 622	7 154
Unoterte aksjer og andeler sensitive for multippel	6 181	2,0-145,8	5 406	6 957	-	-	-
Øvrige unoterte aksjer og andeler	3 080						

Note 6 Risikostyring - Investeringsaktiviteter

Det har i perioden ikke vært vesentlige endringer knyttet til selskapets risikostyring.

VERDIFALLSRISIKO OG ALLOKERING AV KAPITAL

Ferds allokering av kapitalen må være i tråd med eiers risikotoleranse. Et mål på denne risikotoleranse er hvor stort verdifall målt i kroner eller prosent eier aksepterer i tilfelle markedene Ferd er eksponert mot skulle oppleve kraftige og raske fall. Verdifallsrisikoen legger føringer på hvor stor andel av egenkapitalen som kan være investert i aktiva med høy risiko for verdifall. Dette måles og følges opp ved hjelp av stresstester. Tapsrisikoen blir vurdert som et mulig samlet verdifall uttrykt i kroner og som prosent av egenkapitalen. Ferds langsiktighet gjør at eier kan akseptere store svingninger i verdijustert egenkapital.

KATEGORIER AV FINANSIELL RISIKO

Likviditetsrisiko

Ferds nåværende og estimert fremtidige likviditet blir løpende analysert og vurdert. Ferd stiller krav om at under normale markedsforhold skal minst 4 milliarder kroner av de finansielle investeringene bestå av aktiva som kan realiseres i løpet av et kvartal. Dette ivaretas først og fremst gjennom investeringer i børsnoterte aksjer og likvide fondsinvesteringer. For øvrig henvises det til informasjon om Ferds lånefasiliteter, herunder oversikt over forfallsstruktur på gjelden i note 24.

Valutarisiko

Ferd har et bevisst forhold til valutaeksponering. Vi legger til grunn at Ferd alltid vil ha en viss andel av egenkapitalen investert i euro, amerikanske dollar og svenske kroner, og sikrer derfor normalt ikke valutaeksponering til norske kroner.

Ferd har ingen utestående valutaderivater på morselskapsnivå per 31.12.2023.

SENSITIVITETSANALYSE, VERDIFALLSRISIKO INVESTERINGSVIRKSOMHET

Stresstesten er basert på en inndeling av Ferds egenkapital i ulike aktivaklasser, som utsettes for verdifall som følger:

- Det norske aksjemarkedet faller 30 prosent
- Internasjonale aksjemarkeder faller 20 prosent
- Eiendom faller 10 prosent
- Kronekursen styrkes 10 prosent

For å nyansere beregningene gjøres det en vurdering av om Ferds investeringer antas å falle mer eller mindre enn markedet. Det legges for eksempel til grunn at de unoterte investeringene i et stresstestscenario har et verdifall på 1,0- 1,3 ganger det norske aksjemarkedet.

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Kursrisiko: Norske aksjer faller 30 prosent	-9 200	-8 400
Kursrisiko: Internasjonale aksjer faller 20 prosent	-3 500	-3 450
Kursrisiko: Eiendom faller 10 prosent	-900	-850
Sum verdifall i verdijustert egenkapital (eksl. valuta)	**-13 600**	**-12 700**
Verdifall i prosent av verdijustert egenkapital (eksl. valuta)	30%	30%
Valutarisiko: Kronekursen styrkes med 10 prosent	-2 700	-2 350
Sum verdifall i verdijustert egenkapital (inkl. valuta)	**-16 300**	**-15 050**
Verdifall i prosent av verdijustert egenkapital (inkl. valuta)	36%	35%

Note 7 Aksjer og andeler i andre selskaper med eierandel over 10 prosent

	Segment	Forretningskontor	Eierandel	Metode for måling
Datterselskaper				
Brav Norway AS med datterselskaper	Ferd Capital	Lørenskog	100,0%	Konsolidert
Broodstock Capital AS med datterselskaper	Ferd Capital	Molde	93,9%	Konsolidert
Elopak ASA med datterselskaper	Ferd Capital	Oslo	60,0%	Konsolidert
Interwell AS med datterselskaper	Ferd Capital	Stavanger	64,8%	Konsolidert
Mestergruppen AS med datterselskaper	Ferd Capital	Oslo	72,7%	Konsolidert
Norkart AS med datterselskaper	Ferd Capital	Oslo	96,5%	Konsolidert
Servi Group AS med datterselskaper	Ferd Capital	Ås	99,7%	Konsolidert
Simployer Group Holding AS med datterselskaper	Ferd Capital	Sarpsborg	74,1%	Konsolidert
Try AS med datterselskaper	Ferd Capital	Oslo	55,7%	Konsolidert
Ferd Eiendom AS med datterselskaper	Ferd Eiendom	Oslo	100,0%	Konsolidert
Ferd Sosiale Entreprenører AS	Øvrige	Oslo	100,0%	Konsolidert
Norse Crown Company Ltd. AS	Øvrige	Oslo	100,0%	Konsolidert
Auticon GmbH med datterselskaper	Øvrige	Berlin	47,7%	Konsolidert

Andre investeringer med eierandel over 10 prosent

Noen av investeringene har en høy eierandel, men er ikke nødvendigvis klassifisert som datterselskaper eller tilknyttede selskaper. Investeringer blir ikke klassifisert som datterselskaper eller tilknyttede selskaper om vi ikke har kontroll eller betydelig innflytelse over selskapene, se note 1 for omtale av kontroll.

Noterte aksjer og andeler			
Benchmark Holdings plc	Ferd Capital	26,0%	Virkelig verdi
BHG Group AB	Ferd Capital	17,8%	Virkelig verdi
Boozt AB	Ferd Capital	12,1%	Virkelig verdi
Cloudberry Clean Energy ASA	Ferd Capital	12,3%	Virkelig verdi
Mintra Holding AS	Ferd Capital	53,3%	Virkelig verdi
Nilfisk A/S	Ferd Capital	19,9%	Virkelig verdi
Trifork Holding AG	Ferd Capital	10,2%	Virkelig verdi
Unoterte aksjer og andeler			
Aibel ASA	Ferd Capital	49,4%	Virkelig verdi
Aidian OY	Ferd Capital	31,5%	Virkelig verdi
Credo Invest nr 10 AS	Ferd Capital	91,3%	Virkelig verdi
Fjord Line AS	Ferd Capital	50,0%	Virkelig verdi
Forte Holding AS	Ferd Capital	44,6%	Virkelig verdi
Fürst Holding AS	Ferd Capital	40,0%	Virkelig verdi
Mnemonic AS	Ferd Capital	41,8%	Virkelig verdi
Rolighedsvej, 9990 Skagen ApS	Ferd Capital	50,0%	Virkelig verdi
Verdane Capital 2020 (E) AB	Ferd Capital	24,0%	Virkelig verdi
Ellertsdal Bostäder Holding AB	Ferd Eiendom	61,8%	Virkelig verdi
Harbert European Real Estate Fund II	Ferd Eiendom	25,9%	Virkelig verdi
Abler Nordic AS	Øvrige	14,2%	Virkelig verdi
Dovetail 2 AS	Øvrige	16,3%	Virkelig verdi
Energy Ventures II AS	Øvrige	26,0%	Virkelig verdi
Energy Ventures III AS	Øvrige	25,0%	Virkelig verdi
Energy Ventures III LP	Øvrige	18,7%	Virkelig verdi
Fagskolen Diakonova Holding AS	Øvrige	10,0%	Virkelig verdi
Founders Fund II	Øvrige	13,5%	Virkelig verdi
Founders Fund III	Øvrige	10,6%	Virkelig verdi
Gammel NOK Holding AS	Øvrige	32,4%	Virkelig verdi
Herkules Private Equity Fund III (LP-I) Limited	Øvrige	25,1%	Virkelig verdi
Momentum II	Øvrige	13,1%	Virkelig verdi

Motitech AS	Øvrige	21,3%	Virkelig verdi
NMI Frontier	Øvrige	11,3%	Virkelig verdi
NMI Fund III	Øvrige	15,4%	Virkelig verdi
NMI Global	Øvrige	11,3%	Virkelig verdi
NMI GP IV AS	Øvrige	11,0%	Virkelig verdi
Norwegian Microfinance Initiative AS	Øvrige	12,5%	Virkelig verdi
Wind Catching Systems AS	Øvrige	24,0%	Virkelig verdi
Investeringer etter egenkapitalmetoden			
Boreal GmbH	Ferd Capital	20,0%	Egenkapitalmetoden
Elopak Nampak Africa Ltd	Ferd Capital	50,0%	Egenkapitalmetoden
Hafrsby AS	Ferd Capital	21,8%	Egenkapitalmetoden
Husjordet AS	Ferd Capital	50,0%	Egenkapitalmetoden
Impresora Del Yaque	Ferd Capital	51,0%	Egenkapitalmetoden
Knatterudfjellet Trelast AS	Ferd Capital	37,1%	Egenkapitalmetoden
Lala Elopak S.A. de C.V.	Ferd Capital	49,0%	Egenkapitalmetoden
Madla Byutvikling AS	Ferd Capital	33,3%	Egenkapitalmetoden
Siriskjær Utbyggingsselskap AS	Ferd Capital	50,0%	Egenkapitalmetoden
Sporafjell Utviklingsselskap AS	Ferd Capital	50,0%	Egenkapitalmetoden
Tastarustå Byutvikling AS	Ferd Capital	33,3%	Egenkapitalmetoden
Tibro Byggvaror AB	Ferd Capital	44,0%	Egenkapitalmetoden
Voksenkollen Fortau AS	Ferd Capital	56,0%	Egenkapitalmetoden
XL - Bygg Nordic I/S	Ferd Capital	33,3%	Egenkapitalmetoden
FFV Gardermoen AS	Ferd Eiendom	33,3%	Egenkapitalmetoden
Frogn Næringspark AS	Ferd Eiendom	25,0%	Egenkapitalmetoden
Måna Syd AS	Ferd Eiendom	25,0%	Egenkapitalmetoden
Sanderveien 18 AS	Ferd Eiendom	50,0%	Egenkapitalmetoden
Tiedemannsbyen DA	Ferd Eiendom	50,0%	Egenkapitalmetoden
Tiedemannsfabrikken AS	Ferd Eiendom	50,0%	Egenkapitalmetoden

Note 8 Investeringseiendom

Investeringseiendom er anskaffet for å oppnå langsiktig avkastning på utleie eller for å oppnå verdistigning, eller begge deler. På kjøpstidspunktet verdsettes investeringseiendom til anskaffelseskost inkludert transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder regnskapsføres investeringseiendom til antatt virkelig verdi.

Virkelig verdi tilsvarer den prisen vi ville oppnådd ved salg av eiendommen i en velordnet transaksjon til en ekstern part, gjennomført på balansedagen. Virkelig verdi fastsettes enten basert på observerbare markedsverdier, som i realiteten forutsetter bud på eiendommen, eller en beregning som tar hensyn til leieinntekter fra inngåtte leiekontrakter, forutsetning om fremtidig leienivå basert på markedssituasjonen på balansedagen og for øvrig all informasjon vi har tilgjengelig om eiendommen og markedet eiendommen vil omsettes i. Ved beregningen legges til grunn at eiendommen brukes på beste mulige måte, altså den måten som er mest økonomisk lønnsom.

Inntekter fra investeringseiendom består av periodens netto verdiendring på investeringseiendommer samt leieinntekter i regnskapsperioden fratrukket eiendomsrelaterte kostnader i samme periode. Inntekter fra investeringseiendom klassifiseres som andre driftsinntekter.

Se note 2 for nærmere beskrivelse av forutsetninger som er benyttet ved beregning av virkelig verdi.

Investeringseiendom

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Balanseført verdi 1.1.	4 660	5 379
Tilgang ved kjøp	-	383
Tilgang ved påkostning	268	7
Avgang	-	-544
Reklassifiseringer	10	-
Netto verdiendring av investeringseiendom	-435	-565
Balanseført verdi 31.12.	**4 503**	**4 660**

Inntekter fra investeringseiendom

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Leieinntekt fra eiendommer	70	109
Netto verdiendring investeringseiendommer	-435	-565
Sum	**-365**	**-456**

Note 9 Skatter

Skattekostnaden i resultatet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Skatt på poster ført mot Andre inntekter og kostnader i oppstillingen av totalresultatet (OCI) er også ført mot totalresultatet. Skatt på poster knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen.

Betalbar skatt for perioden blir beregnet i samsvar med de lover og regler som er vedtatt av skattemyndighetene på balansedagen. Betalbar skatt for perioden beregnes basert på skattegrunnlaget, som avviker fra Resultat før skatt på grunn av resultatposter som kommer til inntekt eller fradrag i en annen periode (midlertidige forskjeller) eller resultatposter som aldri kommer til beskatning (permanente forskjeller).

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi av eiendeler og gjeld samt skattevirkninger av underskudd til fremføring i konsernregnskapet på balansedagen. Det er ikke balanseført utsatt skatt knyttet til førstegangsinnregning av goodwill ved virksomhetssammenslutninger. Det balanseføres heller ikke utsatt skatt på førstegangsinnregning ved kjøp av investeringseiendommer dersom kjøp av datterforetak med investeringseiendom vurderes som kjøp av enkelteiendel.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil foreligge slik at de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes. Ved beregning av utsatt skatt og utsatt skattefordel benyttes vedtatte skattesatser ved slutten av rapporteringsperioden og nominelle beløp. Utsatt skatt og utsatt skattefordel innregnes netto når det foreligger juridisk rett til å motregne eiendeler og forpliktelser.

Skattekostnad består av

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Betalbar skatt av årets overskudd		
Årets betalbare skatt	717	626
Justering tidligere perioder	-36	-205
Sum betalbar skatt	**681**	**420**
Kostnad ved utsatt skatt		
Årets resultatførte endring i utsatt skatt	-308	-259
Virkning av endring i skattesats og skatt tidligere år	-29	178
Sum endring utsatt skatt	**-337**	**-82**
Skattekostnad	**344**	**339**

Betalbar skatt i balansen

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Årets betalbare skatt	717	626
Skattegjeld fra tidligere år	-33	-47
Innbetalt forhåndsskatt	-384	-206
Skattefordring tilknyttet skatt betalt utenfor Norge	41	-8
Omregningsdifferanser	-37	-30
Betalbar skatt	**303**	**335**

Avstemming fra nominell til effektiv skattesats

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Resultat før skattekostnad	3 751	-2 843
Forventet skattekostnad etter nominell skattesats (22 prosent)	825	-625
Underskudd og andre fradrag uten nettoeffekt på skatt	36	-31
Endring ikke balanseført utsatt skattefordel	11	-2
Resultater fra investeringer etter egenkapitalmetoden	8	-11
Ikke skattepliktige netto inntekter (-) / kostnader (+) fra verdipapirer	-588	802
Nedskrivning av goodwill	-	-1
Justering tidligere perioder	-65	-25
Skatteeffekten av andre permanente forskjeller	117	231
Skattekostnad	**344**	**339**
Effektiv skattesats	**9,2 %**	**-**

Skatt innregnet i totalresultatet

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Estimatavvik pensjonsforpliktelser (se note 19)	-	-
Kontantstrømsikring (se note 28)	5	20
Sum skatt innregnet i totalresultat	**5**	**20**

Utsatt skattefordel og utsatt skatt

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Varer	172	5
Fordringer	260	141
Aksjer og andeler	-444	-380
Andre forskjeller	-184	-12
Varige driftsmidler	-288	-299
Immaterielle eiendeler	-459	-451
Netto pensjoner	17	15
Skattemessig fremførbare underskudd	373	290
Sum	**-553**	**-692**
Nedvurdering av utsatt skattefordel	-5	-6
Netto balanseført verdi 31.12 av utsatt skattefordel (+) / skatteforpliktelse (-)	**-558**	**-698**
Balanseført utsatt skattefordel	370	368
Balanseført utsatt skatt	-928	-1 066
Netto balanseført verdi 31.12 av utsatt skattefordel (+) / skatteforpliktelse (-)	**-558**	**-698**

Brutto skattemessig fremførbare underskudd, utløpstidspunkter

Beløp i NOK mill.	2023
Etter 2025	91
Uten tidsbegrensning	277
Sum skattemessige fremførbare underskudd	**373**

Endring i netto balanseført utsatt skatt

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Netto balanseført verdi 1.1.	-698	-590
Omregningsdifferanser	1	7
Kjøp og salg av datterselskap	-14	-246
Resultatført i perioden	337	82
Skatt ført mot totalresultatet	5	20
Andre endringer	-188	30
Netto balanseført verdi 31.12.	**-558**	**-698**

Ferd opererer i Norge, som har vedtatt ny lovgivning for å implementere global minimumsbeskatning i norsk rett (OECD – Pilar 2). Konsernet forventer å være underlagt disse reglene i flere jurisdiksjoner. Den nylig vedtatte skattelovgivningen i Norge er gjeldende fra 1. januar 2024.

Note 10 Salgsinntekter fra kontrakter med kunder

IFRS 15 krever at alle ulike leveranseforpliktelser i en salgskontrakt identifiseres og at forventet vederlag skal inntektsføres etter et mønster som reflekterer overføringen av leveransen, varer eller tjenesten til kunden.

Konsernets konsoliderte salgsinntekter stammer fra salg av et bredt spekter av varer både til industrien og til forbruker, leveranser av tjenester til oljesektoren og leveranser av emballasje og -systemer. Det meste av konsernets inntekter kommer fra leveranser som overføres på et gitt tidspunkt.

Inntekter fra varesalg og tjenester regnskapsførers når kunden har overtatt mulighetene til å styre bruken av og få så godt som alle gjenværende fordeler ved varen eller tjenesten. Kontrakter ved salg av fyllemaskiner og emballasje, henger kommersielt sammen og inntektsføring gjøres derfor for kontrakten samlet.

Salgsinntekter vurderes til virkelig verdi av vederlaget og presenteres netto etter fradrag for rabatter, merverdiavgift og andre typer offentlige avgifter. Rabatter fordeles forholdsmessig på alle leveranseforpliktelser i en kontrakt.

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Norge	11 677	12 794
USA	2 943	2 318
Tyskland	2 009	1 774
Sverige	1 947	1 717
Canada	944	746
Storbritannia	757	529
Nederland	747	635
Spania	669	501
Østerrike	619	491
Finland	506	462
Saudi-Arabia	440	378
Danmark	435	395
Frankrike	394	254
Polen	309	212
Tsjekkia	290	218
Verden for øvrig	4 632	3 276
Sum salgsinntekter	**29 319**	**26 701**

Salgsinntektene er fordelt basert på kundens hjemstat.

Inntekter fra kontrakter med kunder	29 319	26 701
Sum salgsinntekter	**29 319**	**26 701**

Inntekter fra leveringsforpliktelser som oppfylles på et bestemt tidspunkt	15 828	17 631
Inntekter fra leveringsforpliktelser som oppfylles over tid	13 491	9 069
Sum inntekter fra kontrakter med kunder	**29 319**	**26 701**

Inntekter fra leveringsforpliktelser som oppfylles over tid kommer i hovedsak fra underkonsernene Elopak og Interwell.

Note 11 Lønnskostnader

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Lønn	5 421	4 504
Sosiale avgifter	818	666
Pensjonskostnader	340	283
Andre ytelser	157	153
Sum	**6 736**	**5 607**
Gjennomsnittlig antall årsverk	6 903	6 629

Lønn og honorarer til konsernledelsen

	2023			**2022**		
Beløp i NOK 1000	Lønn og bonus	Natural-ytelser	Pensjons-premie	Lønn og bonus	Natural-ytelser	Pensjons-premie
Konsernsjef, Morten Borge	18 945	292	1 160	33 068	317	1 061
Øvrige medlemmer av konsernledelsen	18 822	637	709	34 955	618	700
Sum	**37 766**	**930**	**1 869**	**68 024**	**935**	**1 761**

Konsernsjefen er med i Ferds langsiktige bonusordning. Bonus er basert på oppnådde resultater i konsernet.

Konsernsjefen omfattes av Ferds kollektive pensjonsordninger for lønn under 12 G. Dette er en innskuddsordning (se også note 19). Konsernsjefen er medlem av en innskuddsordning over drift for pensjonsgrunnlaget som er høyere enn 12 G, samt en førtidspensjonsordning som gir mulighet til å fratre ved oppnådd 65 års alder.

Konsernsjefen har rett til 9 måneders etterlønn dersom han må fratre sin stilling.

Det er en langsiktig spareordning for konsernledelsen i Ferd. Spareordningen har en bindingstid og Ferd Holding AS har finansiert deler av ordningen.

Honorarer til styret

Det er ikke utbetalt særskilt honorar for styreverv i Ferd AS.

Note 12 Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler som er kjøpt separat balanseføres ved førstegangs innregning til anskaffelseskost. Immaterielle eiendeler som er anskaffet i en virksomhetssammenslutning balanseføres til virkelig verdi på sammenslutningstidspunktet. I etterfølgende perioder regnskapsføres immaterielle eiendeler til kost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger.

Immaterielle eiendeler med bestemt levetid avskrives over forventet utnyttbar levetid. Normalt benyttes lineære avskrivningsprofiler, da dette normalt best reflekterer bruken av eiendelene. Dette vil gjelde for immaterielle eiendeler som software, kunderelasjoner, patenter og rettigheter og aktiverte utviklingskostnader. Immaterielle eiendeler med ubestemt levetid avskrives ikke, men testes for nedskrivning årlig. Enkelte av konsernets balanseførte varemerker har ubestemt levetid.

Nedskrivninger
Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives, vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi. Dersom det foreligger indikatorer på mulig verdifall, foretas en vurdering av verdifall. Goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt levetid avskrives ikke, men vurderes årlig for verdifall.

Ved vurdering av verdifall, beregnes eller estimeres først eiendelens gjenvinnbare beløp. Dersom det ikke er mulig å beregne gjenvinnbart beløp for en enkelteiendel, beregnes gjenvinnbart beløp for den kontantgenererende enheten som eiendelen er en del av. En kontantgenererende enhet er den minste identifiserbare gruppen av eiendeler som genererer inngående kontantstrømmer som er uavhengige av inngående kontantstrømmer fra andre eiendeler eller grupper av eiendeler.

Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi fratrukket salgsutgifter og bruksverdi. Virkelig verdi fratrukket salgsutgifter er det beløp som kan oppnås ved salg av en eiendel i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, med fradrag for salgsutgifter. Bruksverdi er nåverdien av fremtidige kontantstrømmer som forventes å skapes fra en eiendel eller en kontantgenererende enhet. Dersom balanseført verdi overstiger gjenvinnbart beløp, resultatføres differansen som nedskrivning. Nedskrivninger reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Forskning, utvikling og andre internt genererte immaterielle eiendeler
Utgifter til forskning kostnadsføres løpende.
Internt genererte immaterielle eiendeler fra utvikling balanseføres dersom alle de følgende kriterier er oppfylt:

1) Eiendelen kan identifiseres
2) Ferd har både til hensikt og evne til å fullføre den immaterielle eiendelen, herunder at Ferd har tilstrekkelige tekniske, finansielle og andre ressurser til å fullføre utviklingen og til å ta i bruk eller selge den immaterielle eiendelen
3) De tekniske forutsetningene for å fullføre den immaterielle eiendelen er kjente
4) Det er sannsynlig at eiendelen vil generere fremtidige kontantstrømmer
5) Utviklingskostnadene kan måles pålitelig

Internt genererte immaterielle eiendeler avskrives over utnyttbar levetid fra det tidspunkt eiendelene er tilgjengelig for bruk. Når kravet til balanseføring ikke er til stede, kostnadsføres utgiftene i perioden de er påløpt.

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Goodwill	7 367	6 876
Andre immaterielle eiendeler	3 489	3 732
Balanseført verdi 31.12.	**10 856**	**10 608**

2023

Beløp i NOK mill.	Software	Varemerker	Patenter og rettigheter	Aktiverte utviklings-kostnader	Kunde-relasjoner	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	1 460	682	677	1 223	2 569	6 612
Tilgang ved oppkjøp	1	-	-	13	4	18
Årets tilganger	84	-	17	230	-	330
Avgang	-2	-	-	-3	-1	-5
Overføringer mellom anleggsgrupper	131	-	-	-59	-60	12
Omregningsdifferanse	58	1	-8	43	22	116
Anskaffelseskost 31.12.	1 732	683	687	1 447	2 534	7 083
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1.	824	17	490	606	943	2 880
Tilgang avskrivninger ved oppkjøp	-	-	-	4	-	4
Årets avskrivninger	208	-	32	163	234	637
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-	-
Avgang	-1	-	-	-	-	-1
Overføringer mellom anleggsgrupper	38	-1	-	-	-36	1
Omregningsdifferanse	51	-	-	18	4	73
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	1 120	16	522	791	1 145	3 594
Herav akkumulerte nedskrivninger 31.12.	6	23	10	32	-	71
Balanseført verdi 31.12.	**612**	**667**	**165**	**656**	**1 389**	**3 489**
Økonomisk levetid	3-10 år	> 20 år til ubegrenset	3-10 år	10 år	10-15 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

2022

Beløp i NOK mill.	Software	Varemerker	Patenter og rettigheter	Aktiverte utviklings-kostnader	Kunde-relasjoner	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	1 347	706	464	873	1 865	5 255
Tilgang ved oppkjøp	15	2	42	154	390	603
Årets tilganger	106	9	161	197	419	892
Avgang	-16	-36	17	-81	-2	-117
Overføringer mellom anleggsgrupper	-34	1	-7	58	-93	-75
Omregningsdifferanse	42	-	-	23	-10	54
Anskaffelseskost 31.12.	1 460	682	677	1 223	2 569	6 612
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1.	621	40	410	371	773	2 215
Tilgang avskrivninger ved oppkjøp	6	-	28	116	-	149
Årets avskrivninger	179	2	49	98	298	627
Årets nedskrivninger	3	-	-	-	-	3
Avgang	-41	-	-	9	-	-32
Overføringer mellom anleggsgrupper	27	-26	3	-	-127	-122
Omregningsdifferanse	29	-	-	13	-1	40
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	823	17	490	606	943	2 880
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.	6	23	10	32	-	71
Balanseført verdi 31.12.	**636**	**665**	**187**	**617**	**1 626**	**3 732**
Økonomisk levetid	3-10 år	> 20 år til ubegrenset	3-10 år	10 år	10-15 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

Forskning og utvikling

Kostnadsførte utgifter til forskning og utvikling i regnskapsåret 2023 utgjorde 146 millioner kroner. Tilsvarende kostnad for 2022 var 194 millioner kroner.

Note 13 Goodwill og opplysninger om virksomhetssammenslutninger

Goodwill
I samsvar med IFRS 3 Virksomhetssammenslutninger, har netto eiendeler for oppkjøpte selskaper blitt vurdert til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Den resterende del av vederlaget etter at kjøpesummen har blitt allokert til identifiserbare eiendeler og gjeld, er behandlet som goodwill. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap klassifiseres som immateriell eiendel.

Goodwill testes årlig for verdifall, eller oftere hvis det er indikatorer på at beløpene kan ha vært utsatt for verdifall, og balanseføres til anskaffelseskost med fradrag for akkumulerte nedskrivninger. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke.

Goodwill ved kjøp av andel i tilknyttet selskap er inkludert i investeringen i tilknyttet selskap, og testes for nedskrivning som en del av balanseført verdi på investeringen. Gevinst eller tap ved salg av en virksomhet inkluderer balanseført verdi av goodwill vedrørende den solgte virksomheten.

Ved testing av behov for nedskrivning av goodwill, blir denne allokert til aktuelle kontantstrømgenererende enheter. Allokeringen skjer til de kontantstrømgenererende enheter eller grupper av kontantstrømgenererende enheter som forventes å få økonomiske fordeler av oppkjøpet.

Virksomhetssammenslutninger
Virksomhetssammenslutninger regnskapsføres i henhold til oppkjøpsmetoden. Oppkjøpsmetoden innebærer identifisering av det overtakende foretak, fastsettelse av overtakelsestidspunktet, innregning og måling av de identifiserbare anskaffede eiendeler, de overtatte forpliktelser og eventuelle ikke-kontrollerende eierinteresser i det overtatte foretaket, og innregning og måling av goodwill eller gevinst fra kjøp på gunstige vilkår.

Eiendeler, overtatt gjeld og betingede forpliktelser overtatt eller pådratt vurderes til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet. Goodwill innregnes til summen av virkelig verdi av vederlaget, innregnet beløp på de ikke-kontrollerende eierinteressene og virkelig verdi på tidligere eierandeler, fratrukket netto identifiserbare eiendeler i virksomhetssammenslutningen. Direkte kostnader forbundet med oppkjøpet resultatføres.

Betingede vederlag fra konsernet innregnes til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Verdiendringer i det betingede vederlaget innregnes i resultatet løpende. Ved trinnvise virksomhetssammenslutninger måles konsernets tidligere eierandel til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet. Verdijusteringen resultatføres.

Tabellene under viser verdien og bevegelsene i de ulike goodwillpostene i konsernet:

2023

Beløp i NOK mill.	Interwell	Try	Elopak	Mester-gruppen	Simployer	Norkart	Annet	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	1 392	400	1 169	1 734	1 002	983	598	7 279
Tilgang	101	-	-	34	-	-	296	432
Avgang	-	-	-	-	-	-	-22	-22
Reklassifisering	-	-	-	2	-	-	-	2
Valutaomregningsdifferanser	-	-	93	9	-	-	5	107
Anskaffelseskost 31.12.	1 493	400	1 262	1 780	1 002	983	877	7 797
Akkumulerte nedskrivninger 1.1.	4	-	65	-14	-	-	347	402
Nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	9	9
Avgang	-	-	-	15	-	-	-	15
Reklassifisering	-	-	-	-1	-	-	-	-1
Valutaomregningsdifferanser	-	-	4	-	-	-	-	4
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.	4	-	70	-	-	-	356	430
Balanseført verdi 31.12.	**1 489**	**400**	**1 192**	**1 780**	**1 002**	**983**	**521**	**7 367**

Endringer i 2023:

Interwell: Det er identifisert goodwill på 101 millioner kroner knyttet til kjøpet av Iconic AS som knytter seg til selskapets markedsposisjon, arbeidsstyrke, samt synergier med Interwells øvrige virksomhet.

Annet: Goodwill på kr 296 millioner kroner er innregnet i 2023 knyttet til anskaffelse av eierandel i Auticon GmbH. Goodwillen er relatert til synergier med eksisterende virksomhet i Unicus AS.

2022

Beløp i NOK mill.	Interwell	Try	Elopak	Mester-gruppen	Simployer	Norkart	Annet	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	1 212	385	580	1 472	1 002	983	509	6 143
Tilgang	180	15	600	262	-	-	90	1 147
Valutaomregningsdifferanser	-	-	-12	-	-	-	-	-12
Anskaffelseskost 31.12.	1 392	400	1 169	1 734	1 002	983	598	7 279
Akkumulerte nedskrivninger 1.1.	4	-	62	-15	-	-	347	399
Reklassifisering	-	-	-	1	-	-	-	1
Valutaomregningsdifferanser	-	-	3	-	-	-	-	3
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.	4	-	65	-14	-	-	347	402
Balanseført verdi 31.12.	**1 388**	**400**	**1 104**	**1 748**	**1 002**	**983**	**251**	**6 876**

Endringer i 2022:

Elopak: Elopak gjennomførte de to oppkjøpene av Naturepak og Elopak GLS henholdsvis 29. mars 2022 og 13. mai 2022. Det ble identifisert goodwill på 562 millioner kroner i tilknytning til Naturepak oppkjøpet og 38 millioner kroner knyttet til Elopak GLS oppkjøpet. Goodwillen knytter seg til arbeidsstyrken i de oppkjøpte selskapene og synergier med Elopaks eksisterende virksomhet.

Interwell: Interwell kjøpte Petroleum Technology Company Holding AS (PTC) med regnskapsmessig virkning fra 01.06.2022. Det ble identifisert goodwill på 180 millioner kroner, som knytter seg til PTCs markedsposisjon, arbeidsstyrke, samt synergier med Interwells øvrige virksomhet.

Mestergruppen: Mestergruppen gjennomførte i 2022 oppkjøpene av VVS Norge og Dale Malo med overtakelsestidspunkter på henholdsvis 1. august 2022 og 1. mai 2022. Det ble identifisert goodwill på 135 millioner kroner relatert til oppkjøpet av VVS Norge, og 72 millioner kroner relatert til Dale Malo. Goodwillen knytter seg til selskapenes markedsposisjon og forventede synergier mot Mestergruppens øvrige virksomhet. I tillegg gjorde Mestergruppen noen mindre oppkjøp i 2022 der det totalt sett ble identifisert goodwill for 55 millioner kroner.

Nedskrivningstester for goodwill:

Goodwill allokeres til konsernets kontantgenererende enheter og testes for verdifall årlig, eller oftere hvis det er indikatorer på at beløpene kan ha vært utsatt for verdifall. Testing for verdifall innebærer fastsettelse av gjenvinnbart beløp for den kontantgenererende enheten. Gjenvinnbart beløp blir fastsatt ved å neddiskontere forventede kontantstrømmer, basert på den kontantgenererende enhetens forretningsplaner. Diskonteringsrente benyttet på de fremtidige kontantstrømmene er basert på konsernets vektede gjennomsnittlige kapitalkostnad (WACC), tilpasset markedets oppfatning av risikoforhold for de enkelte kontantstrømgenererende enheter. Vekstrater er benyttet for å fremskrive kontantstrømmer utover periodene dekket av forretningsplanene.

Kontantgenererende enheter:
Goodwillpostene som er spesifisert over knytter seg til Ferd Capitals investeringer i konsernselskapene Interwell, Servi, Elopak og Mestergruppen, samt noen mindre goodwillposter.

Kontantstrømmer:
Kontantstrømmene som legges til grunn for verdifalltesten er basert på forutsetninger om fremtidige salgsvolum, utsalgspriser og direkte kostnader. Disse forutsetningene baseres på historisk erfaring fra markedet, vedtatte budsjetter og konsernets forventninger om endringer i markedet. Ved gjennomføring av verdifallstest er konsernets forventninger at det ikke vil være vesentlige endringer i dagens handelsnivå, slik at forventet kontantstrøm i stor grad er en videreføring av observerte trender.

Gjennomsnittlig vekstrate er i perioden 2 til 5 år basert på Ferds forventninger om markedsutviklingen som virksomheten opererer i. Ferd benytter en stabil vekstrate for å ekstrapolere kontantstrømmer utover 5 år.

EBITDA representerer driftsmargin før avskrivinger, og er estimert basert på forventet fremtidig utvikling i markedet. Kommitterte effektivitetsprogrammer for driften er hensyntatt. Endringer i utfallet for disse initiativene kan påvirke fremtidig estimerte EBITDA.

Det er tatt hensyn til investeringskostnader nødvendig for å møte forventet vekst i inntektene. Basert på ledelsens vurderinger, inkluderer ikke estimerte investeringskostnader investeringer som forbedrer den nåværende ytelsen til eiendeler. De relaterte kontantstrømmer har blitt behandlet tilsvarende.

Diskonteringsrenter:
Fastsatt kontantstrøm neddiskonteres med diskonteringsrente. Diskonteringsrenten reflekterer markedets vurdering av risiko knyttet til den kontantgenererende enheten. Diskonteringsrenten er fastsatt basert på gjennomsnittlig vektet kapitalavkastningskrav for bransjen. Denne satsen er ytterligere justert for å reflektere spesifikke risikoforhold knyttet til den kontantgenererende enheten som ikke er reflektert i kontantstrømmene. Ettersom Elopak har funksjonell valuta euro er det også tatt utgangspunkt i en euro-rente.

Benyttet diskonteringsrente og andre forutsetninger er vist nedenfor.

	Diskonteringsrente etter skatt (WACC)		Diskonteringsrente før skatt		Vekstrate år 2 - 5		Langsiktig vekstrate	
	2023	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**
Interwell	9,0 %	9,0 %	11,0 %	11,0 %	5,0 %	5,0 %	2,0 %	2,0 %
Elopak EMEA	6,9 %	7,7 %	7,4 %	11,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Elopak GLS	13,1 %	12,5 %	14,1 %	17,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Mestergruppen	12,0 %	12,0 %	15,0 %	15,0 %	10,0 %	10,0 %	2,0 %	2,0 %

For Try, Norkart og Simployer er nedskrivingsvurdering blitt gjort på totalnivå med basis i Ferd AS sin verdsettelse av virkelig verdi av egenkapitalen i de respektive selskapene (salgsverdibetraktning). Denne verdsettelsen gjennomføres gjennom en multippelbasert metode mot sammenlignbare børsnoterte selskaper. Vurderingen har ikke gitt indikatorer for verdifall på goodwill knyttet til noen av disse investeringene per utgangen av 2023.

Interwell
Oppkjøpet av Interwell i 2014 medførte en innregning av goodwill på 345 millioner kroner på Ferd-nivå. I Interwell- konsernet eksisterer det imidlertid ytterligere 1 148 millioner kroner i goodwill fra oppkjøp gjennomført av Interwell. Denne goodwillen er allokert til hele Interwell som en felles kontantgenererende enhet, som er det nivået Ferd følger opp Interwell.

Try
Ferd gjennomførte oppkjøpet av Try i oktober 2021, og det ble ved oppkjøpet identifisert en goodwill på 335 millioner kroner. I Try- konsernet eksisterer det ytterligere 65 millioner kroner i goodwill fra oppkjøp gjennomført av Try. Inkludert i verdien av goodwill er selskapets sterke markedsposisjon og utviklingslingsmuligheter, samt de ansattes kompetanse.

Elopak
Goodwill vedrørende Elopak på 1 192 millioner kroner per 31.12.2023 er hovedsakelig allokert til den kontantgenererende enheten EMEA, som består av Elopaks markeder i Europa, Midtøsten og Afrika, samt den interne produksjons- og forsyningsorganisasjonen. Goodwill fra oppkjøpet av Naturepak i 2022 er også inkludert i denne kontantgenererende enheten. Begrunnelsen for å definere EMEA som kontantgenererende enhet er dynamikken i markedet i regionen. Trenden er at kunder slår seg sammen og lett har tilgang på tilbudet i hele regionen. Elopak tilpasser seg kundene ved å fordele produksjon av kartonger for de ulike markedene i henhold til optimal produksjons-effektivitet i EMEA. Historiske geografiske kriterier for produksjon og etterspørsel fra kunder er ikke lenger så fremtrengende. Som følge av utviklingen, vil splitten av marginer langs Elopaks verdikjede kunne endres fra et år til et annet, hvilket fører til at samlet virksomhet i EMEA blir den beste indikatoren for å vurdere om verdien av goodwill er intakt.

Mestergruppen
Goodwill vedrørende Mestergruppen er allokert til Mestergruppen samlet som en kontantgenererende enhet, som er det nivået Ferd følger opp Mestergruppen. I forbindelse med oppkjøpet av Nordek og Byggtorget i 2016 ble det innregnet goodwill på 426 millioner kroner og i 2017 ble det innregnet ytterligere 228 millioner kroner i goodwill som følge av oppkjøpet av Saltdalsbygg. I 2018 ble det blitt innregnet goodwill på 88 millioner kroner knyttet til kjøpet av Pretre AS og Jæren Treteknikk AS, mens det i 2019 ble innregnet 155 millioner kroner knyttet til oppkjøp av XL-BYGG AB, Ski Bygg AS og LA Bygg AS. I 2021 ble det innregnet 502 millioner goodwill, hvorav oppkjøpet av Malorama sto for 500 millioner kroner. I 2022 ble innregnet totalt 262 millioner kroner hvorav oppkjøpet av VVS Norge stod for 135 millioner kroner og Dale Malo oppkjøpet stod for 72 millioner kroner. I 2023 er det gjennomført noen mindre oppkjøp. Total goodwill knyttet til Mestergruppen per 31.12.2023 var 1 809 millioner kroner.

Simployer
Ferd kjøpte opp Simployer i 2020 hvor det ble identifisert en goodwill på 890 millioner kroner. Inkludert i verdien av goodwill er ansatte med spesiell kompetanse og forventede synergier. I 2021 ble det innregnet ytterligere 112 millioner kroner i forbindelse med oppkjøp av &Frankly AB og Edge HR AB i Sverige. Denne goodwillen er allokert til hele Simployer som en felles kontantgenererende enhet, som er det nivået Ferd følger opp Simployer.

Norkart
Ferd kjøpte opp Norkart AS i april 2021. Det ble ved oppkjøpet identifisert en goodwill på 983 millioner kroner. Inkludert i verdien av goodwill er selskapets sterke markedsposisjon og utviklingslingsmuligheter, samt de ansattes kompetanse. Denne goodwillen er allokert til hele Norkart som en felles kontantgenererende enhet, som er det nivået Ferd følger opp Norkart.

Konklusjon
For alle kontantgenererende enhetene er beregnet gjenvinnbart beløp i verdifallstestene positive og det konkluderes basert på testene med at det ikke foreligger verdifall som vil medføre nedskrivning i 2023. Usikkerheten forbundet med forutsetningene testingen for verdifall bygger på er belyst gjennom sensitivitetsanalyser. Konklusjonene er testet for endringer i diskonteringssatsen og vekstratene.

Note 14 Varige driftsmidler

Investering i varige driftsmidler måles til anskaffelseskost, med fradrag for akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmidlet, herunder lånekostnader. Påfølgende utgifter knyttet til driftsmiddelet balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler vil tilflyte konsernet og utgiften kan måles pålitelig, mens løpende vedlikehold resultatføres.

Varige driftsmidler avskrives systematisk over eiendelens utnyttbare levetid, normalt lineært. Varige driftsmidler som er aktivert under en finansiell leasing, blir avskrevet over det korteste av utnyttbar levetid og avtalt leieperioden. Dersom det finnes indikasjoner på at et driftsmiddel har falt i verdi, blir driftsmiddelet testet for nedskrivninger.

Nedskrivninger

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives, vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi. Dersom det foreligger indikatorer på mulig verdifall, foretas en vurdering av verdifall. Goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt levetid avskrives ikke, men vurderes årlig for verdifall.

Ved vurdering av verdifall, beregnes eller estimeres først eiendelens gjenvinnbare beløp. Dersom det ikke er mulig å beregne gjenvinnbart beløp for en enkelteiendel, beregnes gjenvinnbart beløp for den kontantgenererende enheten som eiendelen er en del av. En kontantgenererende enhet er den minste identifiserbare gruppen av eiendeler som genererer inngående kontantstrømmer som er uavhengige av inngående kontantstrømmer fra andre eiendeler eller grupper av eiendeler.

Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi fratrukket salgsutgifter og bruksverdi. Virkelig verdi fratrukket salgsutgifter er det beløp som kan oppnås ved salg av en eiendel i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, med fradrag for salgsutgifter. Bruksverdi er nåverdien av fremtidige kontantstrømmer som forventes å skapes av fra en eiendel eller en kontantgenererende enhet. Dersom balanseført verdi overstiger gjenvinnbart beløp, resultatføres differansen som nedskrivning. Nedskrivninger reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

2023

Beløp i NOK mill.	Bygninger og tomter	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre og inventar	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	1 560	7 230	1 147	9 937
Tilgang ved oppkjøp	91	-	13	104
Ordinære tilganger	74	658	189	921
Avgang	-46	-192	-24	-262
Overføring mellom anleggsgrupper	28	-56	-121	-150
Valutaomregningsdifferanser	38	383	20	441
Anskaffelseskost 31.12.	1 745	8 022	1 223	10 991
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1.	591	5 134	653	6 378
Akkumulerte avskrivninger oppkjøp	-	-	2	2
Årets avskrivninger	63	479	120	662
Årets nedskrivninger	7	47	-	54
Avgang av- og nedskrivninger	-3	-199	-19	-221
Overføring mellom anleggsgrupper	-	-143	3	-140
Valutaomregningsdifferanser	20	254	11	285
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	678	5 572	769	7 019
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.	15	212	3	229
Balanseført verdi 31.12.	**1 068**	**2 450**	**454**	**3 972**
Antatt økonomisk levetid på avskrivbare driftsmidler	5-50 år	5-15 år	3-13 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

Tomter avskrives ikke

2022

Beløp i NOK mill.	Bygninger og tomter	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre og inventar	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	1 201	6 666	739	8 606
Tilgang ved oppkjøp	148	137	162	447
Ordinære tilganger	108	547	171	826
Avgang	-14	-548	61	-501
Overføring mellom anleggsgrupper	96	16	-6	106
Valutaomregningsdifferanser	21	413	20	454
Anskaffelseskost 31.12.	1 560	7 230	1 147	9 937
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1.	501	4 575	495	5 571
Akkumulerte avskrivninger oppkjøp	7	10	104	121
Årets avskrivninger	88	543	97	728
Årets nedskrivninger	9	98	2	109
Avgang avskrivninger	-10	-409	-58	-477
Overføring mellom anleggsgrupper	-20	4	-6	-22
Valutaomregningsdifferanser	16	313	19	348
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	591	5 134	653	6 378
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.	9	174	2	185
Balanseført verdi 31.12.	**969**	**2 096**	**494**	**3 559**
Antatt økonomisk levetid på avskrivbare driftsmidler	5-50 år	5-15 år	3-13 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	
Tomter avskrives ikke				

Note 15 Andre driftskostnader

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Salgs- og administrasjonskostnader	550	603
Leie av bygninger o.l.	278	204
Honorarer til revisor, advokater, konsulenter, etc.	551	559
Reisekostnader	285	204
Tap og endring i nedskrivning for verdifall fordringer	70	84
Andre kostnader	1 408	1 357
Sum	**3 141**	**3 012**

Note 16 Kostnadsførte honorar til revisorer

Revisjons- og rådgivningsselskapet PwC er Ferds konsernrevisor. Enkelte selskaper i konsernet revideres av andre revisjonsselskaper.

Beløp i NOK 1000	Revisjons-honorar	Andre attestasjons-tjenester	Skattemessige tjenester	Andre tjenester utenfor revisjon	Sum
2023					
PwC	28 159	1 612	1 826	5 989	37 586
Andre	8 594	49	2 090	2 691	13 423
Sum	**36 752**	**1 661**	**3 916**	**8 680**	**51 009**
2022					
PwC	21 741	1 529	2 277	11 012	36 559
Andre	6 864	30	1 595	1 452	9 941
Sum	**28 606**	**1 559**	**3 872**	**12 464**	**46 501**

Andre tjenester utenfor revisjon er i hovedsak due diligence tjenester og bistand i forbindelse med ESG prosjekter i 2022.
Alle beløp er eks. mva.

Note 17 Investeringer etter egenkapitalmetoden

Tilknyttede selskaper eid direkte av investeringsselskapet Ferd AS er unntaket fra bruk av egenkapitalmetoden lagt til grunn for presentasjon av investeringene i forretningsområdet Ferd Capital. Disse investeringene innregnes til virkelig verdi med verdiendringer over resultat og klassifiseres som omløpsmidler i balansen.

Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter som er eiet gjennom investeringene som konsolideres, regnskapsføres ved bruk av egenkapitalmetoden og klassifiseres som anleggsmiddel i balansen.

For spesifikasjon av hvilke selskaper som behandles til virkelig verdi og hvem som behandles til egenkapitalmetoden henvises det til oppstilling av investeringer i note 7.

2023 Beløp i NOK mill.	**Lala Elopak S.A. de C.V.**	**Impresora Del Yaque**	**Tiede-manns-fabrikken AS**	**Oslo Logistikkpark Gardermoen AS**	**Andre**	**Sum**
Eier- og stemmeandel	49%	51%	50%	33%		
Anskaffelseskost 1.1	194	43	7	105	460	809
Andel av resultat 1.1	223	117	338	-13	182	846
Akkumulert nedskrivning av goodwill 1.1	-	-	-	-	-171	-171
Overføring fra selskapet	-112	-35	-223	-	-95	-465
Føringer direkte mot egenkapitalen	-1	-	-	-	2	1
Omregningsdifferanser/elimineringer	-50	-12	-	-	-3	-64
Balanseført verdi 1.1	**255**	**113**	**123**	**91**	**374**	**955**
Tilgang i løpet av året	-	-	-	-	95	95
Avgang i løpet av året	-	-	-	-80	-150	-230
Andel av årets resultat	55	24	-51	-	-18	9
Nedskrivning av goodwill	-	-	-	-	171	171
Overføringer fra selskapet	-46	-22	-10	-	-112	-190
Føringer direkte mot egenkapitalen	-	-	-60	-12	11	-61
Omregningsdifferanser/elimineringer	49	-1	-	-	3	51
Balanseført verdi 31.12	**313**	**114**	**1**	**-**	**374**	**801**

2022 Beløp i NOK mill.	**Lala Elopak S.A. de C.V.**	**Impresora Del Yaque**	**Tiede-manns-fabrikken AS**	**Oslo Logistikkpark Gardermoen AS**	**Andre**	**Sum**
Eier- og stemmeandel	49%	51%	50%	33%		
Anskaffelseskost 1.1	194	43	7	105	233	582
Andel av resultat 1.1	196	98	306	-23	180	757
Akkumulert nedskrivning av goodwill 1.1	-	-	-	-	-171	-171
Overføring fra selskapet	-112	-35	-223	-	-93	-463
Føringer direkte mot egenkapitalen	-	-	-	-	2	1
Omregningsdifferanser/elimineringer	-84	-24	-	-	-16	-123
Balanseført verdi 1.1	**194**	**83**	**91**	**82**	**134**	**583**
Tilgang i løpet av året	-	-	-	-	227	227
Andel av årets resultat	27	18	32	10	2	89
Overføringer fra selskapet	-	-	-	-	-2	-2
Føringer direkte mot egenkapitalen	-	-	-	-	-	-
Omregningsdifferanser/elimineringer	34	12	-	-	13	58
Balanseført verdi 31.12	**255**	**113**	**123**	**91**	**374**	**955**

Oppstillingen nedenfor viser en oversikt over finansiell informasjon knyttet til Ferds største investeringer i tilknyttede selskap og felleskontrollerte virksomheter på 100 prosent basis. Oppgitte tall representerer regnskapsåret 2023. Tallene er ikke revidert.

Beløp i NOK mill.	Lala Elopak S.A. de C.V.	Impresora Del Yaque	Tiede-manns-fabrikken AS
Driftsinntekt	1 089	282	1
Resultat etter skatt og minoritet	110	48	2
Sum eiendeler	778	245	6
Sum gjeld	216	21	5

- Lala Elopak er en kartongprodusent med fabrikk i Mexico som selger kartonger til markedet i Nord- og Sør-Amerika.
- Impresora Del Yaque er en kartongprodusent med fabrikk i Den Dominikanske Republikk som også selger kartonger til markedet i Nord- og Sør-Amerika.
- Tiedemannsfabrikken AS eies av Ferd og Selvaag Bolig og har utviklet boligeiendommer på den gamle fabrikktomten til Tiedemanns tobakksfabrikker på Ensjø. Prosjektet ble i sin helhet sluttsolgt og overlevert sommeren 2022.
- Ferd sin andel av Oslo Logistikkpark Gardermoen AS ble solgt til Fabritius Gruppen i 2023.

Eierandel, transaksjoner og mellomværende med selskap behandlet etter egenkapitalmetoden

Beløp i NOK mill.	Eierandel/ stemmeandel 2023	Salg fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet til Ferd 2023	2022	Ferds kortsiktige fordringer / (gjeld) netto mot tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet 2023	2022
Elopak Nampak Africa Ltd	50,0 %	122	-	5	-
Impresora Del Yaque	51,0 %	165	14	2	3
Lala Elopak S.A. de C.V.	50,0 %	403	346	19	17
Sum		**691**	**360**	**26**	**20**

Note 18 Spesifikasjon av finansinntekter og finanskostnader

Finansinntekter

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Renteinntekter fra bankinnskudd	211	9
Renteinntekter fra nærstående parter	2	3
Andre renteinntekter	78	155
Agio og andre finansinntekter	291	361
Sum	**581**	**527**

Finanskostnader

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Rentekostnader til kredittinstitusjoner	579	229
Rentekostnader til nærstående parter	13	2
Andre rentekostnader	219	83
Disagio og andre finanskostnader	390	233
Rentekostnader leieavtaler	138	104
Sum	**1 339**	**652**

Note 19 Pensjonskostnader og forpliktelser

Innskuddsbaserte ordninger
Ved innskuddsbaserte pensjonsordninger begrenser konsernets forpliktelser seg til å innbetale spesifikke innskudd. Forpliktelser til å yte innskudd til innskuddsbaserte pensjonsordninger innregnes som kostnader i resultatet når de ansatte har ytt tjenester som gir dem rett til innskuddet.

Ytelsesbaserte ordninger
De ytelsesbaserte pensjonsordningene består av kollektive ordninger samt enkelte tilleggsordninger som blant annet omfatter ansatte med pensjonsgrunnlag over 12 G og AFP. Ferd har ytelsesbaserte ordninger i Norge, USA og Sveits.

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonen fastsettes normalt som en andel av den ansattes lønn. Konsernets netto forpliktelse fra ytelsesbaserte pensjonsordninger er beregnet separat for hver plan. Forpliktelsen beregnes av aktuar og er et estimat på framtidige ytelser som ansatte har opptjent på balansedagen som følge av deres tjeneste i inneværende og tidligere perioder. Ytelsene er neddiskontert til nåverdi redusert med virkelig verdi av pensjonsmidler.

Den delen av periodens netto pensjonskostnad som består av årets pensjonsopptjening, avkortning og oppgjør av pensjonsordninger, planendringer samt periodisert arbeidsgiveravgift, inkluderes i lønnskostnader i den perioden den ansatte har jobbet og dermed opptjent pensjonsrettighetene, mens netto rentekostnad på pensjonsforpliktelsen fratrukket forventet avkastning på pensjonsmidlene resultatføres som finanskostnader i samme periode. Positive og negative estimatavvik føres som andre inntekter og kostnader i totalresultatet i den perioden de er identifisert. Endring i forutsetninger, medlemsbestand og avvik mellom estimert og faktisk lønnsøkning og avkastning på midler medfører aktuarielle gevinster og tap.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid når endringene ikke er innvunnet umiddelbart. Gevinster eller tap på avkortning eller oppgjør av en ytelsesbasert pensjonsordning innregnes i resultatet når avkortningen eller oppgjøret inntreffer. En avkortning inntreffer når konsernet vedtar en vesentlig reduksjon av antall ansatte som omfattes av en ordning eller endrer vilkårene for en ytelsesbasert pensjonsordning slik at en vesentlig del av nåværende ansattes fremtidige opptjening ikke lenger kvalifiserer til ytelser eller bare kvalifiserer til reduserte ytelser.

Diskonteringsrenten fastsettes som et veid gjennomsnitt av avkastningen på balansedagen på minst AA-ratede selskapsobligasjoner, eller statsobligasjoner i de tilfeller hvor det ikke er noe marked for AA-ratede selskapsobligasjoner. Det er benyttet statsobligasjonsrenten for norske ordninger. I den grad obligasjonen ikke har samme forfallstid som forpliktelsen, justeres diskonteringsrenten. Som aktuarmessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring lagt til grunn. Fremtidig dødelighet er basert på statistikk og dødelighetstabeller (K2013).

Økonomiske forutsetninger i norske selskaper per 31.12

	2023	2022
Diskonteringsrente	4,60%	3,00%
Forventet lønnsvekst	2,75%	3,50%
Fremtidig forventet pensjonsregulering	2,40%	2,00%
Forventet regulering av G	3,50%	3,25%

PENSJONSFORPLIKTELSER

Avstemming av netto pensjonsforpliktelse mot balanse

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Pensjonsforpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsordninger	-119	-107
Pensjonsfordringer for ytelsesbaserte pensjonsordninger	16	15
Sum ytelsesbasert forpliktelse som er innregnet i konsernets balanse	**-103**	**-92**

YTELSESBASERTE PENSJONSORDNINGER

Spesifikasjon av innregnet forpliktelse

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Nåverdi av ikke-fondsbaserte pensjonsforpliktelser	-87	-78
Nåverdi av helt eller delvis fondsbaserte pensjonsforpliktelser	-40	-38
Sum nåverdi av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser	**-127**	**-115**
Virkelig verdi av pensjonsmidler	24	24
Sum ytelsesbasert forpliktelse som er innregnet i konsernets balanse	**-103**	**-92**

Bevegelse i forpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsordninger

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Forpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsordninger per 1.1	115	119
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	12	8
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	2	1
Demografiske estimatavvik på pensjonsforpliktelsen	1	-
Oppgjør pensjonsordninger	-2	-4
Avkortning og planendringer	-1	-1
Endring i pensjonsforpliktelsen ved kjøp/salg av datterselskap	-	-
Utbetalte ytelser	-2	-8
Forpliktelser for ytelsesbaserte pensjonsordninger per 31.12.	**127**	**115**

Bevegelse i forpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsordninger

Beløp i NOK mill.	2023
Ytelsespensjon som forventes å forfalle år 1-5	31
Ytelsespensjon som forventes å forfalle år 6-10	39
Ytelsespensjon som forventes å forfalle år 11-20	47
Ytelsespensjon som forventes å forfalle år 21-30	10
Total ytelsespensjon til forfall	**127**

Bevegelse i virkelig verdi på pensjonsmidler for ytelsesbaserte pensjonsordninger

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 1.1.	24	26
Forventet avkastning på pensjonsmidler	1	-
Økonomiske estimatavvik på pensjonsmidlene	-1	-1
Bidrag fra arbeidsgiver	2	-
Oppgjør	-	1
Utbetalte ytelser	-2	-2
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 31.12.	**24**	**24**

Estimatavvik innregnet i totalresultatet

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Årets estimatavvik på pensjonsforpliktelsen (ytelsesbaserte ordninger)	-2	-
Årets estimatavvik på pensjonsmidler (ytelsesbaserte ordninger)	-1	-1
Skatteeffekt (se note 9)	-	-
Netto estimatavvik for ytelsesbaserte ordninger	**-2**	**-**

PENSJONSKOSTNADER

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Ytelsesbaserte pensjonsordninger	13	13
Innskuddsbaserte pensjonsordninger	327	270
Sum pensjonskostnader inkludert i årets lønnskostnad	**340**	**283**

PENSJONSKOSTNADER TIL YTELSESBASERTE PENSJONSORDNINGER

Pensjonskostnad innregnet i resultatregnskap

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	12	8
Avkortning av pensjonsordninger og planendringer	1	5
Sum pensjonskostnader fra ytelsesordninger innregnet i lønnskostnader	**13**	**13**
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	2	1
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-1	-
Sum pensjonskostnader for ytelsesordninger innregnet i finanskostnader	**1**	**1**

Note 20 Varer

Varelager vurderes til laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Anskaffelseskost for beholdninger er basert på FIFO-metoden. For ferdigtilvirkede varer og varer under tilvirkning består anskaffelseskost av utgifter til produktutforming, materialforbruk, direkte lønnskostnader og andre direkte kostnader. Netto realisasjonsverdi er estimert salgspris fratrukket variable kostnader for ferdigstillelse og salg.

2023 Beløp i NOK mill.	**Råvarer**	**Varer under tilvirkning**	**Ferdigvarer**	**Sum varer**
Kostpris 31.12.	1 023	3 130	2 591	6 744
Ukurans per 1.1.	-52	-35	-170	-256
Nedskrivning	-8	-	-41	-49
Reversert nedskrivning	3	10	13	26
Valutaomregning	-3	-	-5	-8
Ukurans per 31.12.	-59	-25	-203	-287
Balanseført verdi 31.12.	**964**	**3 105**	**2 389**	**6 457**

2022 Beløp i NOK mill.	**Råvarer**	**Varer under tilvirkning**	**Ferdigvarer**	**Sum varer**
Kostpris 31.12.	915	2 492	2 654	6 061
Ukurans per 1.1.	-8	-43	-120	-170
Nedskrivning	-41	8	-49	-82
Reversert nedskrivning	-3	-	8	6
Valutaomregning	-1	-	-9	-9
Ukurans per 31.12.	-52	-35	-170	-256
Balanseført verdi 31.12.	**863**	**2 458**	**2 484**	**5 804**

Note 21 Kortsiktige fordringer

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Kundefordringer brutto	4 886	4 873
Nedskrivninger kundefordringer	-142	-128
Sum kundefordringer 31.12	**4 743**	**4 745**
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	261	296
Sum andre kontraktseiendeler 31.12	**261**	**296**
Mva og skattefordringer	329	340
Kortsiktige rentebærende fordringer	22	25
Andre kortsiktige fordringer	1 394	1 509
Sum andre fordringer 31.12	**1 745**	**1 875**
Sum kortsiktige fordringer 31.12	**6 749**	**6 916**

Forfalte kundefordringer etter alder

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Opptil 30 dager	980	911
30 til 60 dager	244	231
60 til 90 dager	71	40
Over 90 dager	167	313
Sum	**1 463**	**1 496**

Note 22 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen i selskapet per 31.12.2023 består av 183.267.630 aksjer med pålydende NOK 1,-.

Eierstruktur

Aksjonærene i selskapet per 31.12.2023 var:

	Antall aksjer	Eierandel
Ferd Holding AS	183 267 630	100,00%
Totalt antall aksjer	**183 267 630**	**100,00%**

Ferd AS er datterselskap av Ferd Holding AS som igjen er et datterselskap av Ferd JHA AS. Ferd deler forretningskontor med sitt morselskap i Dronning Mauds gate 10. For konsernregnskapet til Ferd JHA AS, ta kontakt med Ferd AS.

Aksjer eid indirekte av styremedlemmer i Ferd AS:	Rolle	Stemmeandel	Eierandel
Johan H. Andresen	Styrets leder	69,98%	15,20%

Katharina G. Andresen og Alexandra G. Andresen eier til sammen 84,8 prosent av Ferd AS indirekte gjennom aksjeeie i Ferd Holding AS gjennom sine holdingsselskaper Ferd KGA AS og Ferd AGA AS.

Note 23 Ikke-kontrollerende eierinteresser

Datterselskap	Interwell	Mestergruppen	Simployer	Elopak
Forretningskontor	Stavanger	Oslo	Sarpsborg	Oslo
Ferds eierandel og stemmeandel	64,8 %	70,8 %	74,1 %	59,8 %
Ikke-kontrollerende eierinteressers andel	35,2 %	29,2 %	25,9 %	40,2 %

Beløp i NOK mill.	Interwell	Mestergruppen	Simployer	Elopak	Andre	Total
Ikke-kontrollerende eierinteresser 01.01.2023	**565**	**573**	**278**	**1 131**	**449**	**2 996**
Korreksjon tidligere periode	-	1	-	-	10	11
Utbytte	-70	-21	-	-92	-53	-236
Andre transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser	-43	-162	-	319	13	127
Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av årsresultatet	175	64	-13	1	36	263
Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av andre inntekter og kostnader	5	20	6	120	-3	148
Ikke-kontrollerende eierinteresser 31.12.2023	**630**	**474**	**272**	**1 479**	**453**	**3 309**

Sammendrag av finansiell informasjon fra datterforetakene:

Beløp i NOK mill.	Interwell	Mestergruppen	Simployer	Elopak
Driftsinntekt	3 208	7 851	565	12 939
Driftsresultat	790	334	-21	1 176
Resultat etter skatt	500	160	-45	778
Anleggsmidler	3 061	5 286	1 434	5 956
Omløpsmidler	1 856	3 947	198	4 865
Langsiktig gjeld	1 610	2 656	389	3 647
Kortsiktig gjeld	819	5 100	316	3 629

Note 24 Langsiktig gjeld

Beløp i NOK mill.	Lånebeløp i valuta 2023	Lånebeløp i NOK 2023	Lånebeløp i NOK 2022
NOK	-	7 402	7 553
EUR	225	2 533	3 207
SEK	12	12	16
Balanseførte lånekostnader		-10	-13
Balanseført verdi 31.12.		**9 936**	**10 764**
Øvrig langsiktig gjeld		244	134
Sum langsiktige forpliktelser		**10 180**	**10 898**

Kontraktsmessige avdrag

Beløp i NOK mill.	2023
2024	3 326
2025	4 950
2026	234
2027 eller senere	1 680
Sum	**10 190**
Balanseførte lånekostnader	-10
Balanseført verdi 31.12.	**10 180**

Første års avdrag av langsiktig gjeld er presentert som del av kortsiktig rentebærende gjeld.
Langsiktig leieforpliktelser knyttet til finansielle leieavtaler er omtalt i note 32.

Note 25 Annen kortsiktig gjeld

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Leverandørgjeld	4 514	4 606
Skyldige offentlige avgifter	650	728
Annen kortsiktig gjeld	5 124	4 952
Sum	**10 288**	**10 285**

Note 26 Pantstillelser, garantier og betingede forpliktelser

Bokført gjeld som er sikret ved pant

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Lånefasiliteter	7 290	6 375
Sum	**7 290**	**6 375**

Lånefasiliteter består av ulike kredittfasiliteter i konsernet. Disse er typisk sikret ved fordringer, varelager, driftsmidler og investeringseiendom. Rentebetingelsene er flytende renter.

Bokført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Investeringseiendom	2 511	2 962
Andre varige driftsmidler	1 396	580
Varelager	3 415	1 505
Fordringer	2 562	1 206
Andre eiendeler	382	2 433
Sum	**10 266**	**8 687**
Maksimal eksponering på overnevnte eiendeler	10 266	8 687

Garantiansvar og ikke balanseførte forpliktelser

Beløp i NOK mill.	2023	2022
Kommittert kapital til fondsinvesteringer	827	960
Garantiansvar uten sikkerhet	56	59
Klausuler vedrørende minimumskjøp i avtaler med leverandør	13	23
Andre forpliktelser [1)]	3 639	3 577
Sum	**4 535**	**4 618**

[1)] Andre forpliktelser knytter seg hovedsakelig til tilbakekjøpsforpliktelser på salg av maskiner, samt investeringsforpliktelser knyttet til utvikling av investeringseiendom og bygging av produksjonsanlegg.

Ferd inngikk 26. februar 2020 en avtale om å kjøpe NRK sin eiendom på Marienlyst, hvor det forventes å utvikles boliger og nærings-arealer i tråd med det vedtatte planprogrammet for eiendommen. Reguleringsarbeidet pågår nå i regi av Ferd i dialog med plan og bygningsetaten i Oslo kommune, hvor endelig vedtak vil fattes av politikerne i Oslo kommune. Avtalen gir NRK en minimumspris på 3,75 milliarder kroner ved salg (kr 200 millioner er betalt), men den endelige prisen er avhengig av hvilken regulering som blir vedtatt for området.

Note 27 Risikostyring – Operasjonell drift

Risikostyring vedrørende investeringsvirksomheten i konsernet er omtalt i note 6.

Valutarisiko

Kontraktsfestede valutastrømmer fra operasjonell drift sikres normalt i sin helhet, og prognostiserte kontantstrømmer sikres i en viss utstrekning. Renteutbetalinger relatert til konsernets lån i utenlandsk valuta sikres langt på vei av motgående kontantstrømmer fra konsernets virksomhet. Instrumenter som valutaterminkontrakter, valutabytteavtaler og opsjoner kan benyttes for å styre konsernets valutaeksponering.

Utestående valutaterminforretninger knyttet til operasjonell drift:

	2023		**2022**	
Valutatype (beløp i millioner)	**Beløp i valuta**	**Beløp i NOK**	**Beløp i valuta**	**Beløp i NOK**
NOK	659	659	355	355
EUR	-90	-1 011	-72	-753
USD	-54	-553	-35	-348
CAD	8	59	-	-
JPY	10 359	745	9 462	707
Total nominell verdi		**-101**		**-39**

Positive beløp representerer netto kjøp av valuta mens negative beløp representerer netto salg.

Renterisiko

Konsernet har kortsiktig rentebinding på langsiktige innlån i overensstemmelse med egne retningslinjer. Dette gjelder for lån i norske kroner så vel som i utenlandsk valuta. Konsernet benytter rentebytteavtaler for å redusere renteeksponeringen ved å bytte fra flytende renter til faste renter for en del av lånene.

Utestående rentebytteavtaler

		2023		**2022**	
Beløp i NOK mill.	**Valuta**	**Nominelt beløp**	**Virkelig verdi**	**Nominelt beløp**	**Virkelig verdi**
Rentederivater	EUR	1 686	17	1 262	74

Positive beløp representerer derivateiendel.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at en motpart vil misligholde sine kontraktsmessige forpliktelser som resulterer i økonomisk tap for konsernet. Konsernet har vedtatt en policy om å kun være eksponert mot kredittverdige motparter, og innhenter uavhengige kredittanalyser for alle vesentlige motparter der dette er tilgjengelig. I de tilfeller dette ikke er tilgjengelig benytter konsernet annen offentlig tilgjengelig finansiell informasjon og egen handel for å vurdere kredittverdigheten.

Note 28 Sikringsbokføring – Operasjonell drift

Konsernet har kontantstrømsikring knyttet til sikring av valutatransaksjoner og råvarepriser. Sikringsreserven består av den effektive delen av akkumulerte netto endringer i virkelig verdi av kontantstrømsikring relatert til sikrede transaksjoner som foreløpig ikke har funnet sted. Bevegelser i sikringsreserven er beskrevet i tabellen nedenfor.

	2023			**2022**		
Beløp i NOK mill.	Inngående Balanse	Årets endring	Utgående balanse	Inngående Balanse	Årets endring	Utgående balanse
Råvarederivater	-35	-11	-46	54	-89	-35
Valutaterminer	-2	33	31	2	-3	-2
Utsatt skatt	8	-5	3	-13	20	8
Totalt	**-29**	**17**	**-12**	**43**	**-72**	**-29**

Gevinst/tap overført fra andre inntekter og kostnader i resultatregnskapet i perioden er inkludert i følgende poster i resultatregnskapet:

Beløp i NOK mill.	**2023**	**2022**
Varekostnader	55	-79
Andre driftskostnader	21	-6
Sum	**76**	**-84**

Note 29 Likviditetsrisiko

Finansiering og finansielle lånebetingelser
Ferd AS har en fler-valuta konsernkontoordning for noen datterselskaper som administreres fra Oslo. De fleste datterselskapene til Ferd Eiendom inngår imidlertid ikke i denne. Fler-valuta konsernkontoordning inkluderer NOK, USD, EUR, DKK, SEK og CHF og presenteres netto i konsernet.

Ferd AS har to lånefasiliteter på til sammen 7 milliarder kroner. Per 31.12.2023 er det trukket 1 milliard kroner på den ene lånefasiliteten. Ferd har finansielle lånebetingelser(«covenants») med krav knyttet til 1) Egenkapitalandel, 2) Bokført egenkapital og 3) Likvide midler. Per 31.12.2023 hadde Ferd god margin til disse kravene.

Alle datterselskaper/underkonsern som Ferd har investert i har egne bankforbindelser, konsernkontoordning og finansiering. Underkonsernene har egne finansielle lånebetingelser tilpasset sin virksomhet. Per 31.12.2023 er ingen av selskapene i brudd med lånebetingelsene.

Likviditetsrisiko- operasjonell drift
Likviditetsrisiko i operasjonell drift knytter seg hovedsakelig til risikoen for at det operative datterselskapene ikke vil være i stand til å betjene sine finansielle forpliktelser etter hvert som de forfaller. Den operasjonelle likviditetsrisikoen styres ved å ha tilstrekkelige likviditetsreserver og trekkmuligheter på bankfasiliteter og lånerammer, samt ved kontinuerlig overvåkning av fremtidige og faktiske kontantstrømmer.

Følgende tabeller gir en oversikt over konsernets kontraktsmessige løpetid for finansielle forpliktelser etter forfall. Tabellene er utarbeidet basert på den tidligste datoen konsernet kan bli pålagt å betale.

31.12.23

Beløp i NOK mill.	Mindre enn 1 år	1-3 år	Over 4 år	Sum
Kredittinstitusjoner	2 817	8 266	1 680	12 764
Leverandørgjeld	4 514	-	-	4 514
Øvrig langsiktig gjeld	-	244	-	244
Annen kortsiktig gjeld	4 386	-	-	4 386
Sum [1)]	**11 717**	**8 509**	**1 680**	**21 907**

31.12.22

Beløp i NOK mill.	Mindre enn 1 år	1-3 år	Over 4 år	Sum
Kredittinstitusjoner	1 548	7 580	3 182	12 310
Leverandørgjeld	4 606	-	-	4 606
Øvrig langsiktig gjeld	-	134	-	134
Annen kortsiktig gjeld	3 853	-	-	3 853
Sum [1)]	**10 006**	**7 714**	**3 182**	**20 903**

[1)] Tabellen inkluderer ikke leieforpliktelser, garantiforpliktelser og ikke balanseførte forpliktelser. Se nærmere beskrivelse av disse i note 26 og note 32.

Tabellen nedenfor viser forventede inn- og utbetalinger på derivater:

31.12.23

Beløp i NOK mill.	Mindre enn 1 år	1-3 år	Over 4 år	Sum
Rentebytteavtaler	3	34	-24	13
Valutaterminer	-48	-16	-	-64
Råvarederivater	-27	-	-	-27
Sum	**-72**	**18**	**-24**	**-78**

31.12.22

Beløp i NOK mill.	Mindre enn 1 år	1-3 år	Over 4 år	Sum
Rentebytteavtaler	39	-	-	39
Valutaterminer	1	3	-	5
Sum	**40**	**3**	**-**	**43**

Trekkfasiliteter

Tabellen under viser en oversikt over benyttet og ubenyttede trekkfasiliteter pr 31.12.

	2023		2022	
	Benyttet	Ubenyttet	Benyttet	Ubenyttet
Kassekreditt				
Sikret	228	560	159	376
Usikret	286	514	228	1 107
Lånefasiliteter				
Sikret	3 454	2 067	300	140
Usikret	1 000	7 000	3 197	1 009
Faktoring				
Usikret	506	1 519	440	929
Sum sikret	**3 682**	**2 627**	**459**	**516**
Sum usikret	**1 791**	**9 033**	**3 864**	**3 045**

Endring i forpliktelser fra finansielle aktiviteter

	Langsiktige lån	Kortsiktige lån	Derivater	Annet	Sum
Saldo pr. 01.01.2023	10 764	1 548	49	-	12 360
Endringer med kontanteffekt:					
Innbetalinger ved låneopptak	13 553	1 105	-	41	14 699
Nedbetalinger inkl. renter	-14 145	-124	-	-81	-14 351
Endringer uten kontanteffekt:					
Tilgang ved oppkjøp	12	4	-	-	16
Reklassifiseringer	-488	270	-	-	-218
Endringer i virkelig verdi	1	-	45	-	47
Valutaendring	240	15	3	-	258
Saldo pr. 31.12.2023	**9 936**	**2 817**	**97**	**-40**	**12 810**

	Langsiktige lån	Kortsiktige lån	Derivater	Sum
Saldo pr. 01.01.2022	8 873	958	27	9 858
Endringer med kontanteffekt:				
Innbetalinger ved låneopptak	12 801	642	-	13 443
Nedbetalinger inkl. renter	-11 280	-549	-	-11 829
Endringer uten kontanteffekt:				
Tilgang ved oppkjøp	2	789	-	791
Avgang ved salg	-1	-	-	-1
Reklassifiseringer	300	-300	-	-
Endringer i virkelig verdi	-	-	22	22
Valutaendring	69	7	-	76
Saldo pr. 31.12.2022	**10 764**	**1 548**	**49**	**12 360**

Leieforpliktelser knyttet til bruksretteiendeler er omtalt i note 32.

Note 30 Nærstående parter

Parter anses å være nærstående hvis en part har kontroll, felles kontroll eller betydelig innflytelse ovenfor den annen part. Parter er også nærstående dersom de er underlagt tredje persons eller foretaks felles kontroll, eventuelt hvor den ene parten er underlagt betydelig innflytelse og den andre felles kontroll. En person eller et nært medlem av en persons familie er nærstående dersom vedkommende har kontroll, felles kontroll eller betydelig innflytelse over foretaket. Selskaper kontrollert eller under felles kontroll av nøkkelpersoner i ledelsen anses også som nærstående part. Alle transaksjoner mellom nærstående parter gjennomføres i henhold til etablerte avtaler og prinsipper.

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet
Transaksjoner med tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet er beskrevet i note 17.

Styret og ledende ansatte
Rettigheter og forpliktelser som styremedlem fremgår av selskapets vedtekter og norsk lov. Selskapet har ingen vesentlige avtaler med foretak hvor et styremedlem har betydelig interesse. Eierandeler i Ferd AS eid av styrets leder fremkommer av note 22. Informasjon om honorar til styremedlemmer og ledende ansatte fremkommer av note 11.

Note 31 Nye regnskapsstandarder etter IFRS

Konsernregnskapet er avlagt etter standarder utgitt av International Accounting Standards Board (IASB) og International Financial Reporting Standards - Interpretations Commitee (IFRIC) som har ikrafttredelse for regnskapsår som starter 1.1.2023 eller tidligere.

Nye og reviderte standarder som er tatt i bruk av konsernet med virkning fra regnskapsåret 2023:
Det er ingen nye standarder i 2023 som vil ha vesentlig effekt på konsernregnskapet.

Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk:
Enkelte nye standarder og fortolkninger har blitt publisert uten at de har trådt i kraft for året som avsluttes 31. desember 2023. Konsernet har valgt å ikke tidlig-implementere noen nye eller endrede standarder i konsernregnskapet for 2023. Ingen av disse standardene forventes å ha vesentlig påvirkning på konsernregnskapet ved implementeringen.

Note 32 Bruksretteiendeler og leieforpliktelser

Identifisering av en leieavtale
Ved inngåelse av en kontrakt vurderer konsernet hvorvidt kontrakten er eller inneholder en leieavtale. En kontrakt er eller inneholder en leieavtale dersom kontrakten overfører retten til å ha kontroll med bruken av en identifisert eiendel i en periode i bytte mot et vederlag.

Atskillelse av bestanddelene i en leiekontrakt
For kontrakter som utgjør eller inneholder en leieavtale, separerer konsernet leiekomponenter dersom det kan dra nytte av bruken av en underliggende eiendel enten alene eller sammen med andre ressurser som er lett tilgjengelige for selskapet, og den underliggende eiendelen verken er svært avhengig av eller tett forbundet med andre underliggende eiendeler i kontrakten. Konsernet regnskapsfører deretter hver enkelt leiekomponent i kontrakten som en leiekontrakt separat fra ikke-leiekomponenter i kontrakten.

Innregning av leieavtaler og innregningsunntak
På iverksettelsestidspunktet for en leieavtale innregner konsernet en leieforpliktelse og en tilsvarende bruksretteiendel for alle sine leieavtaler, med unntak av følgende anvendte unntak:

- Kortsiktige leieavtaler (leieperiode på 12 måneder eller kortere)
- Eiendeler av lav verdi

For disse leieavtalene innregner selskapet leiebetalingene som andre driftskostnader i resultatregnskapet når de påløper.

Leieforpliktelser
Konsernet måler leieforpliktelser på iverksettelsestidspunktet til nåverdien av leiebetalingene som ikke betales på dette tidspunktet. Leieperioden representerer den uoppsigelige perioden av leieavtalen, i tillegg til perioder som omfattes av en opsjon enten om å forlenge eller si opp leieavtalen dersom konsernet med rimelig sikkerhet vil (ikke vil) utøve denne opsjonen.
Leiebetalingene som inngår i målingen av leieforpliktelsen består av:

- Faste leiebetalinger (herunder i realiteten faste betalinger), minus eventuelle fordringer i form av leieinsentiver
- Variable leiebetalinger som er avhengige av en indeks eller en rentesats, første gang målt ved hjelp av indeksen eller rentesatsen på iverksettelsestidspunktet
- Beløp som forventes å komme til betaling for selskapet i henhold til restverdigarantier
- Utøvelseskursen for en kjøpsopsjon, dersom selskapet med rimelig sikkerhet vil utøve denne opsjonen
- Betaling av bot for å si opp leieavtalen, dersom leieperioden gjenspeiler at selskapet vil utøve en opsjon om å si opp leieavtalen

Leieforpliktelsen måles etterfølgende ved å øke den balanseførte verdien for å gjenspeile renten på leieforpliktelsen, redusere den balanseførte verdien for å gjenspeile utførte leiebetalinger og måle den balanseførte verdien på nytt for å gjenspeile eventuelle revurderinger eller endringer av leieavtalen, eller for å reflektere justeringer i leiebetalinger som følger av justeringer i indekser eller rater. Konsernet inkluderer ikke variable leiebetalinger i leieforpliktelsen. I stedet innregner selskapet disse variable leiekostnadene i resultatregnskapet.
Konsernet presenterer sine leieforpliktelser på egne linjer i balanseoppstillingen.

Bruksretteiendeler
Konsernet måler bruksretteiendeler til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall, justert for eventuelle nye målinger av leieforpliktelsen. Anskaffelseskost for bruksretteiendelene omfatter:

- Beløpet fra førstegangsmålingen av leieforpliktelsen
- Alle leiebetalinger ved eller før iverksettelsestidspunktet, minus eventuelle leieinsentiver mottatt
- Alle direkte utgifter til avtaleinngåelse påløpt selskapet
- Et anslag over utgiftene påløpt leietaker for demontering og fjerning av den underliggende eiendelen, gjenoppretting av stedet der enheten er plassert, eller gjenoppretting av den underliggende eiendelen til den stand som vilkårene i leieavtalen krever, med mindre disse utgiftene påløper under produksjonen av varene.

Konsernet anvender avskrivningskravene i IAS 16 Eiendom, anlegg og utstyr ved avskrivning av bruksretteiendelen, bortsett fra at bruksretteiendelen avskrives fra iverksettelsestidspunktet fram til det som inntreffer først av slutten av leieperioden og slutten av bruksrett-eiendelenes utnyttbare levetid. Selskapet anvender IAS 36 «Verdifall på eiendeler» for å fastslå om bruksretteiendelen er verdiforringet og for å regnskapsføre eventuelle påviste tap ved verdifall.

Bruksretteiendeler

2023

Beløp i NOK mill.	Bygninger	Maskiner og utstyr	Kjøretøy	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	3 674	480	416	**4 571**
Tilgang	333	186	43	**563**
Avgang	-244	-251	-166	**-661**
Omregningsdifferanser	25	24	18	**67**
Anskaffelseskost 31.12.	**3 788**	**439**	**312**	**4 539**
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1.	-1 130	-275	-231	**-1 637**
Årets avskrivninger	-431	-61	-68	**-561**
Avgang	247	251	166	**664**
Omregningsdifferanser	-13	-15	-10	**-38**
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	-1 327	-101	-144	**-1 572**
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 31.12.	**2 461**	**338**	**167**	**2 967**

2022

Beløp i NOK mill.	Bygninger	Maskiner og utstyr	Kjøretøy	Sum
Anskaffelseskost 1.1.	2 660	396	325	**3 381**
Tilgang	1 066	65	83	**1 215**
Avgang	-74	-1	-5	**-80**
Overføringer og reklassifiseringer	-16	-	-	**-16**
Omregningsdifferanser	38	19	13	**71**
Anskaffelseskost 31.12.	**3 674**	**480**	**416**	**4 571**
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1.	-789	-208	-149	**-1 146**
Årets avskrivninger	-337	-60	-73	**-470**
Avgang	34	1	1	**36**
Overføringer og reklassifiseringer	-	3	-	**3**
Omregningsdifferanser	-38	-11	-10	**-59**
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	-1 130	-275	-231	**-1 637**
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 31.12.	**2 544**	**205**	**185**	**2 934**

Leieforpliktelser

Beløp i NOK mill.	2023
Udiskonterte leieforpliktelser og forfall av betalinger	
Mindre enn 1 år	746
1-2 år	583
2-3 år	525
3-4 år	421
4-5 år	336
Mer enn 5 år	1 636
Total udiskonterte leieforpliktelser 31.12.	**4 247**

Endringer i leieforpliktelser

Beløp i NOK mill.	2023
Leieforpliktelser 1.1.	3 149
Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden	575
Årets leiebetaling	-670
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	148
Omregningsdifferanser	59
Totale leieforpliktelser 31.12.	**3 261**
herav kortsiktig leieforpliktelse	*634*
herav langsiktig leieforpliktelse	*2 628*

Andre leiekostnader innregnet i resultatet

Beløp i NOK mill.	2023
Variable leiebetalinger kostnadsført i perioden	19
Driftskostnader i perioden knyttet til eiendeler av lav verdi (ekskl. kortsiktige leieavtaler ovenfor)	34
Totale leiekostnader inkludert i andre driftskostnader	**53**

Note 33 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært hendelser etter balansedagen med vesentlig påvirkning på årsregnskapet for 2023.

REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Ferd AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Ferd AS, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse pr. 31. desember 2023, resultatregnskap, totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse pr. 31. desember 2023, resultatregnskap, totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9, og
- gir konsernregnskapet et rettvisende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

pwc

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde, i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9 for selskapsregnskapet, og i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU for konsernregnskapet. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for selskapsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for konsernregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet. For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til: https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger

Oslo, 16. april 2024
PricewaterhouseCoopers AS

Geir Haglund
Statsautorisert revisor

Bilder: João de Botelho og Dag Knudsen

Dronning Mauds
gate 10
10. etasje, 0250 Oslo

Ferd AS
Postboks 1413 Vika,
0115 Oslo

Telefon
22 75 47 00

FERD